

(Návrh)

Vyhláška

Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky

z 2022,

o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a požiadavky
na bezbariérové užívanie stavieb

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky podľa § 62 ods. 1 písm. d)
zákona č. ... /2021 Z. z. o výstavbe ustanovuje:

ČASŤ PRVÁ ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu, ktorými sú požiadavky na stavebnotechnické riešenie stavieb a požiadavky na účelové riešenie stavieb a ich časti tak, aby bolo zabezpečené aj ich bezbariérové užívanie v súlade s princípmi prístupnosti stavieb a univerzálneho navrhovania.¹⁾

(2) Ustanovenie tejto vyhlášky sa uplatní aj pri uskutočňovaní stavebných prác, udržiavacích prácach, zmien stavieb, pri dočasných stavbách zariadenia staveniska, ďalej sa uplatní pri stavbách, ktoré sú kultúrne pamiatky¹⁾ alebo sú v pamiatkových rezerváciách, alebo v pamiatkových zónach, pokiaľ to závažné územnotechnické kultúrohistorické, alebo stavebnotechnické dôvody nevylučujú.

(3) Podľa tejto vyhlášky sa postupuje pri projektovaní, schvaľovaní, povoľovaní, uskutočňovaní, kolaudovaní, užívaní a odstraňovaní stavby.

§ 2

Základné pojmy

(1) Stavbou sa rozumie aj stavba, ktorú tvorí sústava stavebných konštrukcií, budov, prevádzkových zariadení, funkčných plôch, stožiarov, signálnych svetiel, káblov, vzdušných vedení a iných prvkov,

¹⁾ Oznámenie MZV SR 317/2010 Z. z. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím.

ktoré sú funkčné ako celok, (ďalej len „prevádzkový súbor“), najmä komplexná priemyselná stavba, elektráreň, letisko, športový štadión, telekomunikačný systém.

(2) Novostavbou sa rozumie stavba novo zhotovená vo všetkých častiach vrátane pevného základu a podzemných priestorov.

(3) Podzemnou stavbou sa rozumie stavba, ktorá je celým svojím objemom umiestnená pod úrovňou upraveného terénu, vrátane jej nadzemných súčastí umožňujúcich jej prevádzku, najmä vchodov, vjazdov a vetracích otvorov. Podzemnými stavbami sú najmä pivnice, šachty, sklady, kryty, podzemné garáže a odstavné plochy, podzemné nádrže na zber atmosferických zrážok).

(4) Dočasnými stavbami sú stavby, ktoré majú plniť svoj účel na určitý čas, najmä výstavné pavilóny, neprenosné sezónne predajné stánky, informačné tabule, plechové a prefabrikované garáže a sklady, stavby vybavenia staveniska, sezónne terasy. Dočasnými stavbami nie sú krátkodobé prenosné konštrukcie, najmä prenosné skladacie ploty, prenosné a pojazdné predajné stánky, chemické toalety.

(5) Univerzálne navrhovanie je navrhovanie výrobkov, prostredí, programov a služieb tak, aby ich mohli využívať v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nevyhnutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu; univerzálne navrhovanie nevylučuje asistenčné zariadenia pre určité skupiny osôb so zdravotným postihnutím, ak je to potrebné.²⁾

§ 3

Budovy

(1) Prízemnou je budova, ktorá má jedno nadzemné podlažie.

(2) Podlažia sú nadzemné a podzemné. Nadzemné podlažie má podlahovú konštrukciu nad úrovňou upraveného terénu alebo najviac 0,8 m pod úrovňou upraveného terénu najviac na troch štvrtinách dĺžky obvodu podlažia. Podzemné podlažie má podlahovú konštrukciu pod úrovňou požadovanou pre nadzemné podlažie.

(3) Podkrovie sa považuje za podlažie, ak má svetlú výšku najmenej 2,3 m na viac ako polovici podlahovej plochy a priestor podkrovia a konštrukcia krovu umožňuje jeho využitie.

(4) Plochou podlažia sa rozumie plocha pôdorysného rezu na úrovni horného okraja podlahy podlažia ohraničená vonkajším okrajom zastrešených obvodových konštrukcií podlažia.

²⁾ Čl. 2 oznámenia MZV SR č. 317/2010 Z. z. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím.

- (5) Obytnou miestnosťou je časť bytu, ktorá svojím stavebnotechnickým riešením a vybavením spĺňa podmienky na dlhodobé bývanie a spĺňa požiadavky uvedené v tejto vyhláške, a jej podlahová plocha nie je menšia ako 8 m², ak tvorí byt jedna obytná miestnosť musí mať podlahovú plochu najmenej 16 m², za obytnú miestnosť sa považuje aj kuchyňa, ktorá má plochu najmenej 12 m² a má priame denné osvetlenie, priame vetranie a vykurovanie s možnosťou regulácie tepla a má dostatočnú tepelnú a akustickú ochranu stavebnými konštrukciami.
- (6) Pobytovou miestnosťou alebo priestorom je miestnosť, ktorá svojou polohou, veľkosťou, dispozičným a stavebnotechnickým usporiadaním spĺňa požiadavky na to, aby sa v nej dlhodobo zdržiavali osoby.
- (7) Ubytovacou jednotkou je:
- jednotlivá ubytovacia miestnosť alebo skupina miestností, ktorá svojím dispozičným a stavebnotechnickým usporiadaním a vybavením spĺňa požiadavky na krátkodobé ubytovanie,
 - jednotlivá ubytovacia miestnosť alebo skupina miestností v zariadeniach sociálnych služieb, určená na dlhodobé a krátkodobé bývanie.
- (8) Trvalým bývaním sa rozumie bývanie v priestoroch s upravovaným vnútorným prostredím umožňujúcim celoročné bývanie.
- (9) Technické zariadenie stavby pozostáva z vnútorných prevádzkových zariadení s ich vnútornými inštaláčnymi sieťami, ktoré v stavbe rozvádzajú energie, alebo odvádzajú odpady vznikajúce pri prevádzke stavby. Technické zariadenie je neoddeliteľnou súčasťou stavby, a zabezpečuje základné požiadavky na jej užívanie.
- (10) Technologické zariadenia slúžia na zabezpečenie príslušného výrobného technologického procesu, spravidla predstavuje všetky stroje, zariadenia a inventár potrebný na realizáciu podnikateľského zámeru stavebníka.
- (11) Medzi bytové budovy patrí:
- rodinný dom pozostávajúci z 1 bytu
 - bytový dom – budova na bývanie pozostávajúca z dvoch a viac bytov prístupných zo spoločného domového komunikačného priestoru, so spoločným hlavným vstupom z verejnej komunikácie,
 - ubytovací dom – budova s ubytovacími jednotkami, určenými na *krátkodobé alebo dlhodobé* bývanie, najmä *ubytovacie* zariadenia *sociálnych služieb*, internáty, robotnícke *ubytovne* aj apartmánové domy,
- (12) Medzi nebytové budovy patria:
- hotely, motely, penzióny a ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty,

- b) budovy pre administratívu, správu a na riadenie, pre banky a pošty,
- c) budovy pre obchod a služby vrátane autoservisov a čerpacích staníc,
- d) budovy pre dopravu a elektronické komunikácie,
- e) garážové budovy,
- f) priemyselné budovy a sklady, nádrže a silá,
- g) budovy pre kultúru a na verejnú zábavu, pre múzeá, knižnice a galérie,
- h) budovy pre školstvo, na vzdelávanie a výskum,
- i) budovy pre zdravotníctvo a sociálne služby,
- j) kryté budovy pre šport,
- k) poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale,
- l) budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít, krematóriá a cintoríny,
- m) kultúrne pamiatky, ktoré nie sú bytovými budovami,
- n) ostatné nebytové budovy inde neuvedené.

§ 4

Terénne úpravy

Terénnymi úpravami, ktorými sa trvalo mení reliéf terénu, menia fyzikálne vlastnosti podložia alebo menia odtokové pomery, sa rozumejú priekopy, násypy a zavážky, výsyvky, odvaly, ak nie sú súčasťou zemných prác v rámci zhotovovania stavby, ale plnia účel stavby, ako aj úpravy pozemkov na vzletové a pristávacie dráhy lietadiel, *stavby podchodov, športovísk, detských ihrísk, odstavných plôch, parkových úprav.*

§ 5

Zmena stavby

- (1) Ak sa má stavba počas uskutočňovania odchýliť od projektu stavby overeného stavebným úradom, ide o zmenu nedokončenej stavby.
- (2) Zmenou dokončenej stavby je
 - a) zmena veľkosti stavby prístavbou, ak sa stavba nadstavuje ďalším podlažím alebo podlažiami alebo podkrovím pri zachovaní konštrukčnej a prevádzkovej jednoty stavby
 - b) zmena veľkosti stavby nadstavbou, ak sa stavba pôdorysne rozširuje pri zachovaní konštrukčnej a prevádzkovej jednoty prístavby so stavbou
 - c) zmena účelu alebo spôsobu užívania budovy, ktorá má vplyv na okolie stavby, ~~alebo~~ na životné prostredie, *alebo na bezbariérové užívanie stavby*,
 - d) zmena prevádzky stavby rozšírením alebo podstatnou zmenou technológie výroby alebo inej prevádzkovej činnosti spravidla spojená so zmenou výrobného zariadenia.

(3) Stavebnou úpravou je

- a) stavebný zásah do nosnej konštrukcie stavby, ktorý má vplyv na jej mechanickú odolnosť a stabilitu,
- b) stavebná obnova obvodového alebo strešného plášťa budovy na zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy,
- c) zmena architektonického výrazu stavby,
- d) zmena funkčných parametrov stavby rekonštrukciou alebo modernizáciou stavby, alebo

(4) Rekonštrukciou sa podľa odseku 3 písm. d) rozumie najmä to, ak sa hmotná podoba stavebnej konštrukcie stavby prispôsobuje pôvodnému stavu a účelu stavby, najmä odstránením následkov opotrebenia, vonkajšieho poškodenia a starších nevhodných zmien stavby.

(5) Modernizáciou sa podľa odseku 3 písm. d) rozumie najmä to, ak sa priestorové usporiadanie stavebných konštrukcií prispôsobuje novým prevádzkovým požiadavkám na pôvodné alebo nové využitie, vrátane vstavby, ktorou sa do stavby umiestňuje iná stavba so samostatným účelovým určením alebo spôsobom užívania.

ČASŤ DRUHÁ

ZÁKLADNÉ TECHNICKÉ POŽIADAVKY NA STAVBY

§ 6

Vplyv stavby na životné prostredie

(1) Negatívne účinky stavby a jej užívania na životné prostredie a najmä na ľudí nesmú prekročiť limity ustanovené osobitnými predpismi²⁾.

(2) Stavby podľa druhov musia zabezpečovať požadované podmienky pohody prostredia utvárané najmä umiestnením a rešpektovaním obmedzení vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov chrániacich verejné záujmy³⁾, priestorovým a funkčným riešením, vybavením a zariadením.

(3) Negatívne účinky a vplyvy stavieb a ich zariadení, najmä emisie znečisťujúcich látok*) , hluk, teplo, otrasy, vibrácie, prach, zápach, znečisťovanie vôd, oslňovanie a zatienenie nesmú zhoršovať životné prostredie v stavbách a v okolí ich dosahu nad prípustnú mieru danú ustanovenú osobitnými predpismi²⁾. Splnenie týchto požiadaviek sa preukazuje výsledkami merania podľa požiadaviek osobitných predpisov. *) Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov; vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z.; vyhláška MŽP SR č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.

(4) Negatívne účinky stavby, jej zariadení a jej užívania na životné prostredie a najmä na ľudí v tomto prostredí nesmú prekročiť limity ustanovené osobitnými predpismi. Najmä výchylka záťaže akéhokoľvek negatívneho faktoru v danom životnom prostredí má byť v medziach absorpčných schopností biosféry, vtedy je výchylka záťaže vratná, teda nedôjde k ohrozeniu ekologickej únosnosti, t.j. kapacity priestoru.

(5) Stavbu riešiť v súlade s ekologickými princípmi ochrany pôdy ako strategického neobnoviteľného prírodného zdroja minimalizovaním zásahov do pôdneho profilu.

(6) Pri navrhovaní stavby je potrebné zabezpečiť požadovanú kvalitu vnútorného prostredia aspoň v limitných normových hodnotách a pokiaľ to okolnosti umožňujú:

- a) obmedzovať znečisťovanie životného prostredia používaním čistých technológií, ekologických stavebných výrobkov a materiálov, výrobkov ekologicky šetrných k ľudskému zdraviu a životnému prostrediu, uprednostňovaným používaním prírodných materiálov s optimálnymi vlastnosťami pre ľudské zdravie, efektívne využívať energie, vodu, uprednostňovať výrobky s dlhšou životnosťou.
- b) v okolí stavieb zeleň na nezastavaných plochách stavebných pozemkov sa musí v najväčšej možnej miere zachovať a pri uskutočňovaní stavieb dôsledne ochraňovať jej životné podmienky⁴⁾, v projektovej dokumentácii riešiť v súlade s ekologickými princípmi ochrany pôdy ako strategického neobnoviteľného prírodného zdroja a územných systémov ekologickej stability najmä ochranou existujúcej a výsadbou novej zelene, zazeleňovaním striech, využívaním dažďovej vody,
- c) pri stavbe ktorej užívaním vzniká odpad, musí mať jej užívateľom vyriešené nakladanie s odpadom vrátane jeho likvidácie v súlade s osobitnými predpismi⁵⁾,
- d) zariadenie a priestor na nakladanie s odpadom je potrebné navrhnuť a umiestniť v súlade s požiadavkami na ochranu zdravia ľudí, ochranu životného prostredia a ochranu pred požiarmi.

(7) Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja vyžaduje, aby stavba bola vyhotovená v súlade s požiadavkami na ekológiu stavebných materiálov, ekonómiu výstavby a etiku tak, aby stavba slúžila všetkým užívateľom prostredia.

Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja vyžaduje, aby bola stavba vyhotovená, užívaná a odstránená v súlade s požiadavkami na ekologickú, ekonomickú a sociálnu udržateľnosť tak, aby stavba slúžila všetkým ľuďom pri zachovaní prírodných zdrojov pre nasledujúce generácie.

§ 7

Oplotenie pozemku

(1) Pozemok zastavaný stavbou musí byť oplotený, ak to vyžaduje bezpečnosť osôb, stavba pôsobí nepriaznivo na životné prostredie, treba zamedziť voľnému pohybu osôb alebo zvierat, stavbu treba chrániť pred okolitými nepriaznivými vplyvmi, stavbu treba chrániť pred vstupom neoprávnenej osoby.

(2) Oplotenie nesmie znamenať trvalú bariéru migrácie živočíchov v území. V opačnom prípade musia byť prijaté náhradné opatrenia, ktoré odstránia negatívne dopady tohto prvku v krajine.

(3) Pozemok musí byť počas výstavby oplotený aj v prípadoch, že stavba susedí s verejnými priestranstvami alebo to vyžaduje bezpečnosť osôb na pozemku.

(4) Oplotenie nesmie svojím rozsahom, tvarom a použitým materiálom narušiť charakter stavby na oplocovanom pozemku a v jeho okolí, nesmie narušiť charakter susedných budov a pozemkov, nesmie zasahovať do rozhládového poľa pripojenia stavby na pozemnú komunikáciu.

(5) Oplotenie pozemku nesmie ohrozovať bezpečnosť osôb, včítane osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, zvierat a účastníkov cestnej premávky.

(6) V záplavových územiach nesmie konštrukcia oplotenia pozemku zhoršovať priebeh povodne, oplotenie pozemku musí byť bez pevnej podmurovky, ľahko odstrániteľné, a musí umožňovať priechod povodňových prietokov.

§ 8

Rozptylové a odstavné plochy, statická doprava

(1) Stavba musí mať pred svojím vstupom rozptylovú plochu, ktorá zodpovedá druhu a účelu stavby. Riešenie rozptylovej plochy musí umožňovať plynulý a bezpečný prístup i odchod a rozptyl osôb vrátane osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu *a orientácie* do okolia stavby.

(2) Stavba musí byť vybavená odstavným a parkovacím stojiskom riešeným ako súčasť stavby alebo ako prevádzkovo neoddeliteľná časť stavby, alebo umiestneným na pozemku stavby v súlade s normovými hodnotami *a bodom 2 Prílohy 1*, ak tomu nebránia obmedzenia vyplývajúce z platných osobitných predpisov⁶⁾.

(3) Odstavná plocha a parkovacie plochy majú byť usporiadané a zrealizované tak, aby ich užívanie neškodilo zdraviu ľudí a nerušilo prácu, bývanie a pokoj v okolí svojím hlukom, otrasmi, chvením alebo zápachom. Odstavná plocha má byť zazelenená.

§ 9

Pripojenie stavby na pozemné komunikácie

- (1) Prístupové cesty k stavbe musia byť zhotovené do začatia užívania stavby.
- (2) Stavba podľa druhu a účelu musí mať kapacitne vyhovujúce pripojenie na pozemné komunikácie, prípadne na účelové komunikácie.
- (3) Pripojenie prístupovej cesty na pozemné komunikácie musí svojimi rozmermi, vyhotovením a spôsobom pripojenia vyhovovať požiadavkám bezpečného prevádzkovania v súlade s normovými hodnotami.
- (4) Podľa druhu a účelu stavby musí pripojenie spĺňať aj požiadavky na dopravnú obsluhu, parkovanie a prístup a použitie požiarnej techniky.
- (5) *Komunikácie pre peších musia spĺňať požiadavky bezbariérového užívania v súlade s bodom 1 Prílohy 1*

§ 10

Pripojenie stavby na siete technického vybavenia územia

- (1) Stavby podľa druhu a potreby musia byť napojené na zdroj pitnej vody alebo na verejný vodovod, prípadne rozvod vody na hasenie požiarov, na siete potrebných energií, zariadenia pre zneškodňovanie odpadových vôd, a na siete elektronických komunikácií.
- (2) Každá prípojka stavby na verejný vodovod a na siete potrebných energií musí byť samostatne uzavierateľná. Miesta uzáverov a vonkajšie odberné miesta vody na hasenie musia byť prístupné a trvalo označené.
- (3) Stavby podľa druhu a potreby musia byť napojené na verejnú kanalizáciu, pokiaľ je to technicky možné a ekonomicky prijateľné. Ak vypúšťaná odpadová voda zo stavby nespĺňa podmienky na vypustenie do verejnej kanalizácie, treba navrhnúť a zriadiť zariadenie na jej prečistenie alebo jej akumuláciu.
- (4) Stavby, z ktorých sa odvádza zrážková voda z povrchového odtoku, vzniknutá dopadom atmosférických zrážok, musia mať zabezpečené odvedenie, pokiaľ nie je zrážková voda z povrchového odtoku akumulovaná pre jej ďalšie využitie.
- (5) Znečistenie zrážkových vôd z povrchového odtoku znečisťujúcimi látkami alebo ich nadmerný objem sa rieši vhodnými technickými opatreniami.

(6) Odvádzanie zrážkových vôd z povrchového odtoku, ktoré nie sú znečistené znečisťujúcimi látkami sa zabezpečuje prednostne vsakovaním, ak nie je možné vsakovanie, zabezpečuje sa ich odvedenie do povrchových vôd.

(7) Pokiaľ sa zrážková voda z povrchového odtoku nedá odvieť samostatne, odvádza sa jednotnou kanalizáciou.

(8) Všetky prestupy prípojok alebo odberného technického zariadenia do stavby, alebo jej časti umiestenej pod úrovňou terénu, musia byť utesnené proti vnikaniu plynov, kvapalín a nečistôt do stavby.

(9) Priestorové usporiadanie sietí technického vybavenia ako súbeh alebo križovanie sú stanovené normovými hodnotami.

§ 11

Studňa individuálneho zásobovania vodou

Studňa individuálneho zásobovania vodou (ďalej len „studňa“) musí byť situovaná v prostredí, ktoré nie je zdrojom možného znečistenia ani ohrozenia kvality vody v nej v takej polohe, aby nebola ovplyvnená výdatnosť susedných studní. Najmenšia vzdialenosť studne od zdroja možného znečistenia a od susedných studní je daná normovými hodnotami.

§ 12

Žumpy, malé čistiarene odpadových vôd

(1) Žumpa alebo malá čistiareň odpadových vôd (ďalej len „malá čistiareň“) sa buduje tam, kde splaškové odpadové vody nemožno odvádzať do verejnej kanalizácie.

(2) Žumpa alebo malá čistiareň musia byť riešené tak, aby bolo možné výhľadové pripojenie stavby na verejnú kanalizáciu zaústenú do čistiarne odpadových vôd.

(3) Žumpy musia byť vodotesné, bez možnosti akéhokoľvek odtoku a musia byť zabezpečené odvetraním. Vyprázdňovanie žumpy musí byť uskutočňované podľa objemu akumuláčného priestoru žumpy. Umiestnenie žumpy musí umožňovať vyprázdňovanie jej obsahu. S obsahom žumpy musí byť nakladané v súlade s právnymi predpismi.

(4) Malá čistiareň je čistiareň odpadových vôd do 500 ekvivalentných obyvateľov. Ekvivalentným obyvateľom sa rozumie obyvateľ podľa osobitného predpisu⁷⁾.

(5) Najmenšia vzdialenosť malej čistiarne alebo žumpy od studne individuálneho zásobovania vodou je stanovená normovými hodnotami.

§ 13

Stavenisko

- (1) Označenie staveniska obsahuje
 - a) označenie stavby názvom a druhom,
 - b) základné údaje o stavebníkovi, najmä meno a priezvisko, názov alebo obchodné meno a adresu bydliska alebo sídla,
 - c) označenie stavebného povolenia a stavebného úradu, ktorý ho vydal,
 - d) meno a priezvisko stavbyvedúceho alebo osoby oprávnenej na výkon stavebného dozoru, ak ide o stavbu svojpomocou,
 - e) lehotu výstavby.
- (2) Stavenisko treba zariadiť, usporiadať a vybaviť prístupovými cestami na dopravu materiálu tak, aby sa stavba mohla riadne a bezpečne uskutočňovať alebo odstraňovať v súlade s osobitnými predpismi⁸⁾.
- (3) Stavenisko nesmie ohrozovať a nadmerne obťažovať okolie osobitne hlukom, prachom a podobne, ohrozovať bezpečnosť prevádzky na pozemných komunikáciách s ohľadom na osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, ďalej znečisťovať pozemné komunikácie, ovzdušie a vody, obmedzovať prístup k príľahlej stavbe alebo pozemku, k sietiam technického vybavenia územia a k požiarnejmu zariadeniu.
- (4) V pamiatkovej rezervácii a v prírodnom osobitne chránenom území možno na stavenisku zriaďovať len takú stavbu zariadenia staveniska, ktorá nie je spojená so zemou pevným základom.
- (5) Odvádzanie zrážkovej a odpadovej vody zo staveniska sa musí zabezpečiť tak, aby sa zabránilo znehodnoteniu stavebných prác a vnútornej staveniskovej komunikácie, aby sa neznehodnocovalo a neznečisťovalo odtokové zariadenie pozemnej komunikácie a plochy príľahlej k stavenisku.
- (6) Podzemné energetické, telekomunikačné, vodovodné a kanalizačné vedenia v priestoroch staveniska musia byť polohovo a výškovy trvale vyznačené pred začatím stavby a počas stavby.
- (7) Verejné priestranstvo⁹⁾ a pozemná komunikácia dočasne užívané na stavenisku pri súčasnom zachovaní ich užívania verejnosťou sa musia dopravne vyznačiť a počas spoločného užívania bezpečne chrániť a udržiavať. *Požiadavky na označenie dočasných prekážok na komunikácii sú v bode 1.3. Prílohy1.*

- (8) Verejné priestranstvo a pozemná komunikácia sa pre stavenisko môžu užívať len v určenom rozsahu a v určenom čase. Po ukončení ich užívania ako staveniska musia byť uvedené do pôvodného stavu, ak nebudú určené na iné využitie. Zeleň v dosahu účinkov staveniska sa musí počas uskutočňovania stavby chrániť pred fyzickým poškodením a pred zmenou vlhkostných a teplotných pomerov.

ČASŤ TRETIA

POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A NA VLASTNOSTI STAVIEB

§ 14

Základné požiadavky na stavbu

(1) Stavba, a v nej použité výrobky, materiály, konštrukcie musí byť navrhnutá a zrealizovaná tak, aby bola pri rešpektovaní hospodárnosti vhodná na určené využitie a aby súčasne splnila základné požiadavky pri bežnej údržbe a pri pôsobení bežných predvídateľných vplyvov počas plánovanej životnosti stavby.

(2) Počas výstavby musia byť vykonané predpísané skúšky, merania a revízie prác, materiálov, konštrukcií a výrobkov v súlade s platnou dokumentáciou, platnými predpismi a normovými hodnotami.

(3) Požiadavky na bezpečnosť *a prístupnosť stavieb* neuvedené v tejto časti dopĺňa ôsma časť vyhlášky a Príloha 1.

§ 15

Mechanická odolnosť a stabilita stavby

(1) Stavba musí byť navrhnutá a zhotovená v súlade s normovými hodnotami tak, aby účinky zaťaženia a nepriaznivé vplyvy prostredia, ktorým je vystavená počas výstavby a počas užívania pri riadne uskutočňovanej bežnej údržbe, nemohli spôsobiť

- a) okamžité alebo postupné zrútenie, prípadne iné poškodenie ktorejkoľvek jej časti, alebo príľahlej stavby,
- b) neprípustné pretvorenie alebo kmitanie konštrukcie, ktoré môže narušiť stabilitu stavby, mechanickú odolnosť a užívateľnosť stavby alebo jej časti alebo ktoré vedie k zníženiu doby životnosti stavby,
- c) obmedzenie riadneho užívania stavby v dôsledku vibrácií spôsobených vnútorným zariadením alebo technologickým vybavením stavby,

- d) poškodenie alebo ohrozenie prevádzkyschopnosti pripojených technických zariadení v dôsledku deformácie nosnej konštrukcie,
- e) ohrozenie prevádzkyschopnosti pozemných komunikácií a dráh v dosahu stavby a ohrozenie bezpečnosti a plynulosti prevádzky na komunikáciách a dráh priliehajúcich k stavenisku,
- f) ohrozenie prevádzkyschopnosti sietí technického vybavenia v dosahu stavby,
- g) poškodenie stavby najmä výbuchom, nárazom, preťažením alebo následkom zlyhania ľudského faktora, ktorému by bolo možné predchádzať bez neprimeraných ťažkostí, alebo nákladov, alebo ho minimálne obmedziť,
- h) poškodenie stavieb vplyvom nepriaznivých účinkov podzemných vôd vyvolaných zvýšením alebo poklesom hladiny príslušného vodného toku alebo dynamickými účinkami povodňových prietokov, prípadne hydrostatickým vztlakom pri zatopení,
- i) ohrozenie prietočného profilu koryt vodných tokov odplavením stavby v inundačných územiach pri povodniach, prípadne údolných profilov, mostov a priepustov.

(2) Pri uskutočňovaní stavby a jej zmeny a pri odstraňovaní stavby nesmie byť ohrozená únosnosť základov susednej stavby a stabilita susednej stavby.

(3) Stavba slúžiaca na zabezpečovanie zásobovania ľudí vodou alebo energiami musí mať konštrukciu navrhnutú a zhotovenú tak, aby nedošlo k trvalému ani dočasnému ohrozeniu prevádzkyschopnosti stavby ako celku.

(4) Stavebné konštrukcie a stavebné prvky musia byť navrhnuté a zrealizované v súlade s normovými hodnotami tak, aby počas plánovanej životnosti stavby vyhovovali požadovanému účelu a odolali všetkým účinkom zaťaženia a nepriaznivým vplyvom prostredia, a to aj predvídateľným mimoriadnym zaťaženiam, ktoré sa môžu bežne vyskytnúť pri realizovaní a užívaní stavby.

(5) Stavby umiestené na území v dosahu účinkov hĺbkovej ťažby nerastov alebo v dosahu seizmických účinkov sa navrhujú s ohľadom na predpokladané deformácie základovej pôdy, spôsobenej prejavmi ťažby, alebo seizmickej činnosti na povrch pozemku.

(6) V záplavovom území:

- a) konštrukcie stavieb pod úrovňou hladiny, pre ktorú bolo určené záplavové územie, musia byť navrhnuté na mimoriadne zaťaženie, hlavne pri povodni a jej opadnutí,
- b) pri povodni musí stavebnotechnické riešenie stavieb umožňovať gravitačný odtok vody z najnižšieho podlažia alebo musí byť navrhnuté zariadenie na jednoduché odčerpávanie vody z budov,
- c) najnižšie obytné podlažie sa navrhuje tak, aby nosná konštrukcia podláh bola nad úrovňou hladiny stanovenej pre zaplavované územie,

- d) pokiaľ je stavba, niektorou svojou časťou chránená pred vniknutím vody pri povodni, musí byť odolná proti vyplávaniu a preklopeniu. Pre podzemné nádrže na látky, ktoré môžu ohroziť kvalitu alebo zdravotnú nezávadnosť vôd, je požadovaný stupeň bezpečnosti 2 a vyšší, alebo posúdenie medzných deformácií pripojovacích potrubí.

(7) Pri navrhovaní zmien dokončených stavieb, najmä pri nadstavbách a stavebných úpravách, musí sa vykonať posúdenie existujúcich nosných stavebných konštrukcií stavby a návrh zmeny tejto stavby v súlade s normovými hodnotami.

(8) Pri zmene dokončených stavieb, najmä pri nadstavbách, musia byť vlastnosti materiálu existujúcej stavby musia byť určené skúškami ak na základe prieskumu pri nosných konštrukciách vzniklo oprávnené podozrenie, že vlastnosti materiálu nezodpovedajú vlastnostiam predpokladaným v návrhu zmeny stavby. Skúšky a overenie materiálov sa vykonávajú v súlade s normovými hodnotami.

§ 16

Protipožiarna bezpečnosť stavby

(1) Z hľadiska požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavba musí byť navrhnutá a postavená tak, aby pri požiari:

- a) bola zachovaná nosnosť a stabilita nosnej konštrukcie stavby po určený čas,
- b) bol obmedzený vznik a šírenie ohňa a dymu v stavbe,
- c) bola obmedzená možnosť rozšírenia požiaru na susedné stavby,
- d) mohli ľudia včas opustiť stavbu,
- e) bola zaistená bezpečnosť hasičských jednotiek.

(2) Stavba musí spĺňať požiadavky požiarnej bezpečnosti podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ v súlade s normovými hodnotami. a musí mať vypracovaný plán evakuácie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

(3) V stavbách, ktoré majú viac ako jedno nadzemné podlažie musí byť zabezpečená aj evakuácia osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie pomocou evakuačného výťahu, evakuačnej rampy, alebo iným primeraným spôsobom slúžiacim na bezpečný únik týchto osôb z budovy. Požiadavky na únikové schodisko sú uvedené v bode 1.7. Prílohy 1.

§ 17

Všeobecné požiadavky na ochranu zdravia, zdravých životných podmienok a životného prostredia

(1) Stavba musí byť navrhnutá a zhotovená tak, aby boli splnené podmienky na ochranu zdravia osôb alebo zvierat a ich bezpečnosť, musí poskytovať zdravé životné podmienky jej užívateľom a užívateľom okolitých stavieb, a nesmie ohrozovať životné prostredie nad limity stanovené v iných právnych predpisoch¹¹⁾, najmä následkom:

- a) uvoľňovania látok nebezpečných pre zdravie a životy osôb a zvierat, a pre rastliny,
- b) prítomnosťou nebezpečných častíc v ovzduší,
- c) uvoľňovaním emisií nebezpečných žiarení, najmä ionizujúcich,
- d) nepriaznivých účinkov elektromagnetického žiarenia¹²⁾
- e) znečistenia vzduchu, povrchových alebo podzemných vôd a pôdy,
- f) nedostatočného zneškodňovania odpadových vôd a dymu,
- g) nevhodného nakladania s odpadmi,
- h) výskytu vlhkosti v stavebných konštrukciách alebo na povrchu stavebných konštrukcií v interiéri stavieb,
- i) nedostatočných tepelnoizolačných a zvukovoizolačných vlastností podľa charakteru užívaných miestností,
- j) nevhodných svetelnotechnických vlastností,
- k) elektromagnetického smogu.

(2) Vo vnútornom prostredí sa musí vylúčiť alebo na prípustnú mieru obmedziť výskyt škodlivých látok, za ktoré sa považujú

- a) produkty horenia,
- b) prchavé látky,
- c) anorganické a organické častice vrátane mikroorganizmov,
- d) radón a rádioaktívne látky emitujúce rádioaktívne žiarenie¹³⁾.

(3) Stavba sa navrhuje a zhotovuje tak, aby sa na prípustnú mieru obmedzil vznik emisií a skleníkových plynov.

(4) Stavba musí odolávať škodlivému pôsobeniu prostredia, najmä vplyvom zemnej vlhkosti a podzemnej vody, atmosférickým a chemickým vplyvom, žiareniam a otrasom.

(5) Funkčné využitie miestností, do ktorých hrozí vniknutie vody pri povodniach, musí byť tomuto nebezpečenstvu prispôsobené a povrchové úpravy musia umožniť účinné očistenie od nánosov bahna a iných nečistôt, prípadne škodlivých látok transportovaných vodou pri povodniach.

(6) V novonavrhovaných budovách musí byť návrh osvetlenia v súlade s normovými hodnotami riešenie denného, umelého a prípadne združeného osvetlenia¹⁴⁾. Návrh osvetlenia sa posudzuje v súlade s vykurovaním, chladením, vetraním, ochranou proti hluku, preslnením, vrátane vplyvu okolitých budov a naopak vplyvu navrhovanej stavby na existujúcu zástavbu s cieľom dosiahnuť vyhovujúce podmienky zrakovej a tepelnej pohody s minimálnou celkovou spotrebou energií.

(7) Obytná miestnosť musí mať zabezpečené dostatočné denné osvetlenie, priame dostatočné vetranie čistým vzduchom a má byť dostatočne vykurovaná s možnosťou regulácie tepla, má dostatočnú tepelnú a akustickú ochranu stavebnými konštrukciami v súlade s normovými hodnotami.

(8) V pobytových miestnostiach musí byť navrhnuté denné, umelé a prípadne združené osvetlenie v závislosti na ich funkčnom využití a na dĺžke pobytu osôb v súlade s normovými hodnotami. Pobytové miestnosti musia mať zaistené dostatočné prirodzené alebo nútené vetranie a musia byť dostatočne vykurované s možnosťou regulácie tepla.

(9) Uzavreté priestory na osobnú hygienu ~~a umiestnenie záchodovej misy~~, šatne, priestory na varenie, musia mať umelé osvetlenie v súlade s normovými hodnotami, musia byť dostatočne odvetrávané v súlade s normovými hodnotami, musia byť vykurované s možnosťou regulácie tepla. Komora na uskladnenie potravín musí byť účinne odvetraná. *Požiadavky na navrhovanie bezbariérových priestorov šatní a hygieny sú uvedené v bodoch 3.2. a 3.4. Prílohy 1*

(10) Komunikačné priestory musia mať umelé osvetlenie v súlade s normovými hodnotami a musia byť odvetrané.

(11) Byty a ďalšie miestnosti obytných budov a izby ubytovacích zariadení nesmú byť vetrané do spoločných a komunikačných priestorov s výnimkou otvorenej pavlače.

(12) Vetranie a osvetlenie príslušenstva bytu sú prípustné aj zo svetlíkovej a vetracej šachty, ak tieto majú pôdorys najmenej 5 m² a dĺžku kratšej strany najmenej 1 500 mm. Dno šachty má byť prístupné, ľahko čistiteľné, odvodnené a má mať odtok s pachovým uzáverom.

(13) Do svetlíkovej alebo vetracej šachty možno napojiť len vetranie miestností rovnakého charakteru po celej výške šachty, šachtou nesmú byť vedené rozvody a inštalácie, šachtou nesmú byť odvádzané spaliny od spotrebičov palív. Len v odôvodnených prípadoch, pri zachovaní funkcie svetlíkovej alebo vetracej šachty, môže byť v šachte umiestnený komín zodpovedajúci normovým hodnotám.

(14) Zatieňenie existujúcich pobytových miestností novými stavbami alebo ich novými časťami sa posudzuje podľa ekvivalentného uhla tienenia kontrolných bodov.

(15) Zatieňenie existujúcich vnútorných priestorov sa považuje za vyhovujúce, ak sú dodržané normové hodnoty.

(16) Zatieňenie novonavrhovaných pobytových miestností sa posudzuje podľa činiteľa denného osvetlenia na porovnávacej rovine vo vnútri týchto miestností v súlade s normovými

hodnotami. Zatienenie existujúcich a nových bytov sa okrem hore uvedeného posudzuje aj podľa ich presnenia v súlade s normovými hodnotami.

(17) Pri doplňovaní jestvujúcej súvislej zástavby výstavbou v prielukách, prípadne formou nadstavieb nižších budov sa uplatňuje uhol tienenia kontrolných bodov, ktorý má hodnotu ekvivalentného uhla tienenia povoleného v príslušnej zóne obce.

(18) V priečeliach existujúcich a novonavrhovaných budov situovaných v bezprostrednej blízkosti susedných stavebných parciel sa nesmú umiestňovať okná pobytových miestností (napr. v štítových stenách budov v súvislej uličnej zástavbe, v stenách dvorovej zástavby ležiacich na hranici parciel a podobne).

(19) Byt, obytné miestnosti a pobytové miestnosti, ktoré to svojím charakterom a spôsobom využitia vyžadujú musia byť presnené. Pritom musí byť zaistená zrková pohoda a ochrana pred oslnením, najmä v pobytových miestnostiach určených pre zrkovo náročné činnosti.

(20) Byt je presnený, ak súčet podlahových plôch jeho presnených obytných miestností sa rovná najmenej jednej tretine súčtu podlahových plôch všetkých jeho obytných miestností. Pri posudzovaní presnenia sa vychádza z normových hodnôt.

§ 18

Bezpečnosť *a bezbariérové užívanie* stavby

(1) Konštrukčné riešenie stavby musí minimalizovať riziko nárazu užívateľa do konštrukcie alebo časti stavby a riziko spôsobené pádom časti stavby.

(2) Konštrukčné riešenie stavby musí dbať na to, aby na pochôdnom povrchu nedošlo k pádu osôb v dôsledku šmykľavosti podlahy alebo chodníka, nevhodných reflexii od podlahy, zakopnutia o nepravidelnosť povrchu podlahy, rozdielu v šmykľavosti častí povrchu a inej neočakávanej prekážky, neočakávaného výškového rozdielu úrovní podláh, nevhodných sklonov schodísk a pevných rebríkov alebo rámp a chýbajúcich ochranných zábradlí. *Požiadavky na označenie nebezpečných priestorov sú uvedené v bode 1.3. Prílohy 1.*

(3) Konštrukčné riešenie stavby musí minimalizovať riziko popálenia a iného poškodenia zdravia inštaláciou a zariadením na vykurovanie, na prípravu, skladovanie a rozvod teplej vody alebo inej vykurovacej látky, časťou osvetľovacieho zariadenia a mechanickej alebo elektrickej inštalácie.

(4) Konštrukčné riešenie stavby musí minimalizovať riziko výbuchu technického vybavenia, zariadenia alebo výbušných materiálov pri používaní osobami.

(5) V priestoroch stavby na únikových cestách musí byť spoľahlivé a primerané osvetlenie fungujúce i pri celkovom výpadku elektrického prúdu.

(6) Na zníženie rizika pádu z mosta, svahu, zrážky s prekážkou alebo iným vozidlom sa musí použiť vhodný ochranný systém.

(7) Pri zhotovovaní a užívaní stavby nesmie byť ohrozená bezpečnosť na prilahlých pozemných komunikáciách a dráhach.

(8) Elektrické rozvodné siete na cestné dopravné signálne zariadenia a pouličné osvetlenie vyžadujú ochranné opatrenia na zamedzenie styku užívateľov komunikácií s časťou stavby, ktorá je pod napätím v súlade s normovými hodnotami.

(9) Pri výškovom rozdieli komunikácií a pri voľne prístupnom dvore sa musia použiť zábrany primerané hĺbke poklesu. Zábrana musí odolávať primeranému horizontálnemu tlaku a mať primeranú výšku nad podlahou. Rozmery a sklony schodišťa, pevného rebríka alebo rampy musia byť navrhnuté tak, aby sa vylúčilo nebezpečenstvo pádu v súlade s normovými hodnotami.

(10) Pozemné komunikácie sa musia navrhnuť tak, aby sa zabezpečila požadovaná drsnosť krytu vozovky, jasné priestorové usporiadanie, dennú aj nočnú viditeľnosť, čitateľnosť zvislých značiek, a vodorovných dopravných značiek a dopravných zariadení a iného cestného vybavenia pre bezpečnosť cestnej premávky, v súlade s normovými hodnotami. *Požiadavky na bezbariérové užívanie pozemných komunikácií sú uvedené v bode 1 Prílohy 1.*

(11) Technické vybavenie stavieb v záplavových územiach musí byť navrhnuté a zrealizované so zvýšenou odolnosťou proti možným účinkom vôd počas povodní a musia spĺňať požiadavky pre bezpečnú obsluhu a funkčnosť pri zaplavení povodňovou vodou.

(12) *Na stavbách musia byť dodržané požiadavky na bezpečnosť a bezbariérové užívanie stavieb podľa ôsmej časti vyhlášky a Prílohy 1*

§ 19

Ochrana pred hlukom a vibráciami stavby

(1) Stavba musí zabezpečiť, aby hluk a vibrácie pôsobiace na osoby a zvieratá boli na takej úrovni, ktorá neohrozuje zdravie, zaručuje nočný pokoj a je vyhovujúca pre prostredie s pobytom osôb alebo zvierat, a to aj na susediacich pozemkoch a stavbách¹⁵⁾.

(2) Stavba sa musí navrhnuť a zhotoviť tak, aby svojimi vlastnosťami zabezpečovala vo svojich priestoroch ochranu proti hluku šíriacemu sa vzduchom z vonkajšieho a vnútorného

priestoru, hluku nárazového, hluku z technického a technologického vybavenia a zariadenia budovy.

(3) Pri ochrane stavieb proti vonkajšiemu hluku¹⁶⁾, najmä od dopravy, sa musia prednostne uplatňovať opatrenia urbanistické pred opatreniami chrániacimi jednotlivé stavby.

(4) Požadovaná vzduchová nepriezvučnosť obvodových plášťov budov, stien a priečok medzi miestnosťami a požadovaná kroková nepriezvučnosť stropných konštrukcií s podlahami je daná normovými hodnotami.

(5) Zabudované technické zariadenia pôsobiace hluk a vibrácie musia byť v budovách s obytnými a pobytovými miestnosťami umiestené a inštalované tak, aby bol obmedzený prenos hluku a vibrácií do stavebných konštrukcií a ich šírenie do chráneného vnútorného priestoru stavby.

(6) Potrubia a zariadenia sa musia dimenzovať, viesť, uložiť a pripevniť tak, aby neprenášali do chránených vnútorných priestorov stavby hluk spôsobený ich prevádzkou a ani zachytený hluk cudzí.

§ 20

Úspora energie a ochrana tepla stavby

(1) Budovy musia byť navrhnuté a zhotovené tak, aby spotreba energie na ich vykurovanie, vetranie, umelé osvetlenie a chladenie resp. klimatizáciu bola čo najnižšia¹⁷⁾. Energetickú náročnosť je potrebné ovplyvňovať tvarom budovy, dispozičným riešením, orientáciou a veľkosťou výplní otvorov, použitými materiálmi, tieniacimi zariadeniami, výrobkami, systémom a spôsobom regulácie technického zariadenia budov. Návrh stavby musí rešpektovať klimatické podmienky lokality.

(2) Budovy s požadovaným stavom vnútorného prostredia musia byť navrhnuté a zhotovené tak, aby boli dlhodobo po dobu ich užívania zaručené požiadavky tepelnej ochrany spĺňajúce:

- a) tepelnú pohodu užívateľov,
- b) požadované tepelnotechnické vlastnosti konštrukcií a budov,
- c) hygienické podmienky a podmienky na výmenu vzduchu v miestnosti,
- d) tepelno-vlhkostné podmienky konštrukcií a vnútorného prostredia podľa rôznych účelov miestností a budov,
- e) nízku energetickú náročnosť budov.

(3) Vykurovanie, chladenie, vetranie, zásobovanie vodou a jej odvádzanie, úprava, ohrev a rozvod teplej vody, osvetlenie a preprava osôb alebo predmetov sa navrhujú a zhotovujú so zreteľom na nízku potrebu energie pri splnení požiadaviek na predpokladaný účel užívania budovy.

(4) Požiadavky na tepelné a energetické vlastnosti konštrukcií a budov sú dané normovými hodnotami.

(5) Budovu je možné odovzdať do užívania len v súlade s platnými predpismi pre energetickú hospodárnosť budov.

ČASŤ ŠTVRTÁ

POŽIADAVKY NA STAVEBNÉ KONŠTRUKCIE

§ 21

Zemné a výkopové práce

(1) Pri zemných prácach každého druhu sa musí vykonať skrývka kultúrnej vrstvy pôdy, ktorá sa musí premiestniť a uložiť tak, ako to organizácia výstavby a uchovanie kvality kultúrnej vrstvy pôdy vyžadujú.

(2) Pri výkopových prácach nesmie byť ohrozená stabilita susedných stavieb a pozemkov. Susedné stavby a pozemky, ktorých stabilita alebo základové pomery by sa mohli výkopom ohroziť, treba zabezpečiť pred začatím stavebných prác.

(3) Výkop pri zemných prácach sa musí zabezpečiť proti zosunutiu a pádu osôb v súlade s ustanoveniami osobitných predpisov. *Požiadavky na zabezpečenie výkopov z hľadiska bezpečnosti osôb so zrakovým postihnutím sú uvedené v bode 1.3. Prílohy 1 vyhlášky.*

(4) Výkopy a skládky nesmú znemožňovať prístup alebo príjazd k susedným stavbám a pozemkom. Výkopy na pozemných komunikáciách a na verejných priestranstvách sa musia primerane vybaviť dostatočne bezpečnými a kapacitne vyhovujúcimi priechodmi, priecestiami alebo obchádzkami a musia sa označiť.

(5) Podzemné energetické, telekomunikačné, vodovodné a kanalizačné vedenie, ktorého poškodenie môže ohroziť bezpečnosť ľudí pri vykonávaní zemných prác alebo ktoré môže ohroziť zemné práce, treba vhodne zabezpečiť pred poškodením.

(6) Všetky zemné práce sa musia vykonať so stálou ochranou povrchových a podzemných vôd pred znečisťujúcimi látkami.

§ 22

Zakladanie stavieb

(1) Stavby sa musia zakladať spôsobom zodpovedajúcim základovým pomerom podľa výsledkov inžinierskogeologického prieskumu³⁾ a musia spĺňať požiadavky udávané normovými hodnotami, nesmie byť pritom ohrozená stabilita iných stavieb.

(2) Základy stavby musia zabezpečovať stabilitu stavby a musia sa uskutočniť tak, aby ich prípadné nerovnomerné sadanie vyhovovalo normovým hodnotám.

(3) Pri zakladaní stavieb sa musia zohľadniť prípadné vyvolané zmeny základových podmienok na susedných pozemkoch určených k zastavaniu a prípadná zmena režimu podzemných vôd.

(4) Základy musia byť navrhnuté a zrealizované tak, aby boli podľa potreby chránené pred agresívnymi vodami, látkami a elektrickými prúdmi, ktoré ich poškodzujú.

(5) Pri stavbách, ktorých základy sú vystavené zmenám teploty alebo kmitaniu musí sa uvažovať s účinkami týchto zmien na vlastnosti základovej pôdy, najmä pri zeminách súdržných.

(6) Pri navrhovaní stavieb s výrobnými strojmi a zariadeniami, ktoré vyvodzujú otrasy a vibrácie do základovej pôdy, je potrebné s týmito vplyvmi uvažovať.

(7) Pri stavbe umiestnenej v lokalite, kde budú trvale pôsobiť vplyvy technickej seizmicity, treba tieto podmienky zohľadniť v súlade s normovými hodnotami.

(8) Podzemné stavebné konštrukcie, oddeľujúce vnútorné priestory od okolitej zeminy alebo od základov, sa musia izolovať proti zemnej vlhkosti, stekajúcej vode po povrchu konštrukcie a podzemnej vode, šíreniu tepla do podlažia a v prípade potreby proti prenikaniu radónu a iných škodlivín.

(9) Miestnosti a priestory určené na pestovanie rastlín a skladovanie rastlinných produktov nemusia mať izolácie podláh alebo môžu byť bez podlahy.

(10) Ak pozemok na ktorom sa uskutočňuje stavba nemá prirodzené odvodnenie, treba vykonať také opatrenia na odvedenie povrchových vôd, aby nemohli vniknúť do suterénnych priestorov budovy a ani inak ohroziť konštrukciu budovy, prípadne i jej stabilitu.

(11) Podzemné časti budov môžu presahovať najviac 200 mm pod verejnú cestu.

§ 23

Izolácie

³⁾ § 2 ods. 3 písm. c) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

(1) Hydroizolácie musia zaisťovať ochranu stavieb a chráneného alebo vnútorného prostredia proti nežiaducemu pôsobeniu vody.

(2) Hydroizolácie stavieb sa musia navrhovať tak, aby bránili prenikaniu vody kvapalnom alebo tuhom skupenstve do chránených konštrukcií alebo na ich chránený povrch.

(3) Návrh hydroizolácii stavieb vychádza z hydrofyzikálneho namáhania. Hydrofyzikálne namáhanie sa stanoví prieskumom prostredia, do ktorého má byť stavba umiestená, hydroizolačnou analýzou prevádzky a vlastnej konštrukcie stavby.

(4) Hydroizolačné vrstvy a konštrukcie vystavené premenlivému hydrofyzikálnemu namáhaniu sa musia dimenzovať na hydroizolačne najnepriaznivejší stav.

(5) Stavby alebo ich časti pod úrovňou terénu treba chrániť proti vlhkosti a vode vhodnými hydroizolačnými materiálmi. Konštrukcie v trvalom kontakte s vodou sa musia zabezpečiť účinnou a trvanlivou hydroizolačnou vrstvou.

(6) Dilatačné a pracovné škáry musia byť zabezpečené nepriepustným spojom odolným proti vodám všetkého druhu.

(7) Skladba a podklad pre hydroizolačné systémy a ich povrchové úpravy musia zohľadňovať kompatibilitu navrhovaných materiálov a výrobkov, aby bola zabezpečená dlhodobá životnosť stavby.

(8) Izolácie a ich hrúbky proti teplu, chladu, hluku a izolácie proti otrasom a chveniu sa navrhujú v súlade s normovými hodnotami.

§ 24

Steny a priečky stavby

(1) Obvodové a vnútorné steny stavby, ich spoje a styky sa musia navrhnuť tak, aby v dôsledku objemových zmien spôsobených teplotným rozdielom a vlhkosťou nedochádzalo k zníženiu statickej bezpečnosti, k zatekaniu, korózii výstuže, zvýšenej infiltrácii a exfiltrácii vzduchu a výskytu hygienických nedostatkov.

(2) Vonkajšie steny a vnútorné steny oddelujúce priestory s rozdielnym režimom vykurovania a stenové konštrukcie prilahlé k terénu musia spolu s povrchovou úpravou spĺňať požiadavky na tepelnotechnické vlastnosti dané normovými hodnotami pre:

- a) najnižšiu vnútornú povrchovú teplotu konštrukcie, najmä v miestach tepelných mostov v konštrukcii a tepelných väzieb medzi konštrukciami,
- b) súčiniteľa prechodu tepla, vrátane tepelných mostov v konštrukcii,
- c) lineárne a bodové stratové súčinitele,
- d) kondenzáciu vodných pár a bilanciú vlhkosti v ročnom priebehu,
- e) prievzdušnosť konštrukcie a škár medzi konštrukciami,

(3) Stena alebo priečka je vyhovujúca z hľadiska zvukovej izolácie, ak spĺňa požiadavky stavebnej akustiky na vzduchovú nepriezvučnosť medzi miestnosťami v budovách, ktorá je daná normovými hodnotami podľa účelu užívaných miestností alebo navrhovaného spôsobu užívania miestností.

(4) Steny a priečky stavby plniace funkciu nosnej deliacej požiarnej konštrukcie musia spĺňať normové hodnoty a musia brániť šíreniu požiaru na inú stavbu alebo na susedný požiarny úsek. Požiadavky z hľadiska požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti sú podrobnejšie upravené osobitnými predpismi¹⁰⁾.

§ 25

Stropy stavby

(1) Stropná konštrukcia sa musí navrhnuť a zhotoviť tak, aby maximálne vnútorné sily a pretvorenie nespôsobili neprípustnú deformáciu stropu.

(2) Vonkajšia a vnútorná stropná konštrukcia musí spolu s podlahami a povrchovou úpravou spĺňať požiadavky na prechod tepla, vodnej pary a vzduchu v ustálenom i neustálenom teplotnom stave, ktoré vychádzajú z normových hodnôt.

(3) Stropy spolu s podlahami a povrchovou úpravou sú vyhovujúce z hľadiska zvukovej izolácie, ak ich vzduchová nepriezvučnosť spĺňa minimálne požiadavky dané normovými hodnotami. Z hľadiska krokovej nepriezvučnosti vyhovujú, ak ich kroková nepriezvučnosť je menšia ako maximálna normová hodnota.

(4) Požiarne stropy stavby musí spĺňať požadované požiarnotechnické charakteristiky. Požiadavky z hľadiska požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti sú podrobnejšie upravené osobitnými predpismi¹⁰⁾.

§ 26

Strecha stavby

(1) Strešná konštrukcia musí chrániť stavbu pred účinkami vonkajšej klímy, zachytávať a odvádzať zrážkové vody, zabráňovať ich vnikaniu do konštrukcií a zachytávať sneh a ľad tak,

aby neohrozovali chodcov a účastníkov cestnej premávky. Strešná konštrukcia musí byť navrhnutá na normové hodnoty zaťaženia.

(2) Nosná konštrukcia strechy stavby a jej povrchová úprava musí spĺňať požiadavky mechanickej odolnosti a stability a vykazovať požadované požiarnotechnické charakteristiky.

(3) Konštrukcia a skladba strešného plášťa sa musia navrhnuť tak, aby odolávali vplyvu vetra. Vplyvom vetra nesmie dôjsť k poškodeniu alebo strhnutiu jej vrstiev.

(4) Prvky drevených konštrukcií krovov, ktorých únosnosť a životnosť môže byť ohrozená pôsobením nepriaznivých vplyvov poškodzujúcich štruktúru a úžitkové vlastnosti dreva, treba chrániť vhodnými konštrukčnými, chemickými a fyzikálnymi opatreniami v súlade s príslušnými technickými predpismi.

(5) Pochôzne strechy a terasy musia mať zaistený bezpečný prístup a musia byť na nich uskutočnené opatrenia zaisťujúce bezpečnosť prevádzky. Odpadový vzduch zo vzduchotechnických a klimatizačných zariadení a odvetranie vnútornej kanalizácie musia byť vyústené nad pochôzne časti strechy a terasy v súlade s normovými hodnotami tak, aby neobťažovali a neohrozovali okolie.

(6) Strešný plášť zrealizovaných striech a terás musí spĺňať požiadavky stavebnej akustiky danými normovými hodnotami.

(7) Strešná konštrukcia musí spĺňať požiadavky na tepelnotechnické vlastnosti dané normovými hodnotami pre:

- a) najnižšiu vnútornú povrchovú teplotu konštrukcie, najmä v miestach tepelných mostov v konštrukcii a tepelných väzieb medzi konštrukciami,
- b) súčiniteľa prechodu tepla, vrátane tepelných mostov v konštrukcii,
- c) lineárne a bodové stratové súčinitele,
- d) kondenzáciu vodných pár a bilanciu vlhkosti v ročnom priebehu,
- e) prievzdušnosť konštrukcie a škár medzi konštrukciami,

(8) Šikmá strecha stavby so sklonom strešných rovín väčším ako 25° musí mať zachytávač zosúvajúceho sa snehu a ľadu. Ak umiestnenie a orientácia strešných rovín zosun neumožňujú, nie je nevyhnutné inštalovať zachytávače snehu a ľadu.

(9) Strecha výrobného alebo skladového priestoru, kde hrozí nebezpečenstvo výbuchu, musí mať výfukovú konštrukciu, ktorá bude klásť čo najmenší odpor vzniknutej tlakovej vlny, ktorá musí byť nasmerovaná do voľného priestoru, kde nemôže spôsobiť vážne škody na zdraví a majetku. Ak tejto požiadavke nemožno vyhovieť, musí mať strecha stavby takú konštrukciu, aby bezpečne odolávala tlakovej vlny.

(10) Dilatačné škáry objektu sa majú riešiť aj v streche tak, aby sa nenarušila žiadna z jej funkcií.

(11) Strecha musí byť vybavená bezpečnostnými konštrukciami a systémom na pripevnenie pracovníkov a pomôcok potrebných na kontrolu, údržbu a opravu zariadení a konštrukcií prístupných zo strešnej plochy.

§ 27

Schodištia a šikmé rampy

(1) Každé podlažie, okrem podlažia, ktoré je prístupné priamo z úrovne komunikácie alebo z upraveného terénu, a každý užívaný povalový priestor budovy musia byť prístupné najmenej jedným hlavným schodišťom. Ďalšie pomocné schodištia, sa navrhujú predovšetkým na riešenie únikových ciest prípadne zásahových ciest v súlade s normovými hodnotami. Namiesto schodišťa alebo na doplnenie schodiska možno navrhnúť šikmú rampu *podľa bodu 1.7. Prílohy 1*

(2) Najmenšia podchodná a priechodná výška schodišťa, priechodná šírka ramena schodišťa, rozmery podesty a medzipodesty a šírka schodišťového stupňa sú dané normovými hodnotami. *Požiadavky na navrhovanie schodiska a únikového schodiska sú uvedené v bode 1.8. Prílohy 1.* Najmenšia dovoľená podchodná a priechodná výška nesmie byť znížená žiadnou konštrukciou ani žiadnym zariadením.

(3) Všetky schodišťové stupne v jednom schodišťovom ramene musia mať rovnakú výšku a v priamych ramenách aj rovnakú šírku. V jednom schodišťovom ramene môžu byť za sebou najmenej 3 stupne a môže byť najviac 16 schodišťových stupňov. Pomocné schodište môže mať najviac 18 schodišťových stupňov.

(4) Najmenšia šírka schodišťového stupňa a vzájomný vzťah medzi výškou a šírkou schodišťového stupňa je daný normovými hodnotami.

(5) Stupnice schodišťového stupňa musia byť vodorovné, bez sklonu v priečnom a pozdĺžnom smere, povrch musí byť z materiálu, ktorý je odolný pôsobeniu mechanického namáhania a vplyvu daného prostredia.

(6) Sklon schodišťových ramien v bytoch a bytových domoch *je daný normovými hodnotami*, a sklon rampy určenej na verejné užívanie je uvedený v bode 1.7. Prílohy 1.*

(7) Najmenšia priechodná šírka šikmej rampy určenej na verejné užívanie a najmenšia dovoľená podchodná výška rampy nameraná na zvislici je je uvedená v bode 1.7. Prílohy 1.*

(8) Povrch podest vnútorných schodísk musí byť vodorovný bez sklonu v priečnom a pozdĺžnom smere. Povrch podest vonkajších schodísk môže mať pozdĺžny sklon v smere zostupu najviac 7 %.

(9) Protišmyková úprava povrchu okrajov schodískových stupňov, podest vnútorných a vonkajších schodísk, celých stupníc rebríkového schodiska a šikmých rámp musí spĺňať normové hodnoty.

(10) Rebríkové schodisko je možné navrhnuť len pre občasné používanie obmedzeným počtom osôb. Najmenšia prechodná šírka ramena rebríkového schodiska a najmenšia schodisková výška schodiskového stupňa sú dané normovými hodnotami.

(11) Návrh a zhotovenie nášľapnej vrstvy sa musí posudzovať aj z hľadiska proti šmykľavosti z dôvodov zmien možných vplyvom vlhkosti. Protišmyková úprava stupnice schodiskového stupňa nesmie vystupovať nad povrch stupnice viac ako 3 mm.

(12) Hluk prenášaný zo schodísk a podest do susedných miestností musí spĺňať požiadavky stavebnej akustiky dané normovými hodnotami.

(13) Priestory schodiska musia byť osvetlené a vetrané.

(14) Schodisko a rampa, ktorých šírka neprekračuje 1 200 mm, musí mať dve zábradlia. Schodisko a rampa širšie ako 1 200 mm musia byť vybavené ~~dvoma~~ zábradliami alebo držadlami *po oboch stranách ramena*. Schodisko a rampa širšie ako 2 750 mm musia byť vybavené doplnkovým zábradlím s držadlom, ktoré ich rozdelí na pruhy široké najviac 2 750 mm.

(15) Schody a rampy budov nemôžu vyčnievať do verejnej pozemnej komunikácie.

(16) Požiadavky na schodiská z hľadiska požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti sú upravené osobitnými predpismi.

(17) *Požiadavky na schodiská s ohľadom na potreby záchranej služby sú uvedené v bode 1.7. Prílohy 1.*

§ 28

Zábradlie

(1) Všetky pochôdzne plochy stavby, kde je nebezpečenstvo pádu osôb a kde je možný prístup osôb, sa musí zabezpečiť ochranným zábradlím, prípadne inou zábranou, ktorá musí bezpečne odolávať zaťaženiu pôsobiacemu vo vodorovnom aj zvislom smere. Parametre zábradlia sú dané normovými hodnotami.

(2) Zábradlie sa musí navrhnuť a zrealizovať na voľnom okraji pochôdznej plochy, pred ktorou je voľný priestor hlbší a širší, ako sú minimálne normové hodnoty v závislosti na zatriedení pochôdznej plochy.

(3) Zábradlie sa nemusí zriadiť:

- a) ak by bránilo základnej prevádzke, na ktorú je plocha určená,
- b) ak voľný priestor je zakrytý konštrukciou ktorá bezpečne znáša zaťaženie pešou prevádzkou a spĺňa požiadavky normových hodnôt,
- c) pri hĺbke voľného priestoru najviac 3 m, ak je na voľnom okraji pochôdznej plochy s bežnou alebo nízkou prevádzkou vytvorený nepochôdzny bezpečnostný pás široký najmenej 1 500 mm, ktorý je zreteľne vymedzený opatreniami podľa normových hodnôt.

(4) Najmenšia dovolená výška zábradlia vrátane držadla schodišť, šikmých rámp a vodorovných plôch je daná normovými hodnotami.

(5) Zábradlia a ich výplň musia v závislosti na zatriedení pochôdznej plochy a podľa prístupu osôb musí spĺňať požiadavky normových hodnôt.

(6) Ak hrozí nebezpečenstvo pošmyknutia alebo prepadnutia, musí sa zábradlie pri podlahe zabezpečiť ochrannou lištou stanovenou normovými hodnotami. Zábradlie musí byť identifikovateľné vo výške 100 mm od úrovne podlahy.

(7) Šikmé zábradlie schodišťa sa musí zabezpečiť držadlom umiestneným vo výške, ktorá je stanovená normovými hodnotami. *Šikmé zábradlie rampy sa musí zabezpečiť držadlami podľa bodu 1.7. Prílohy 1.* Držadlo zábradlia nesmie mať ostré hrany ani výstupy.

§ 29

Predsadené časti stavby a lodžie

(1) Balkón, lodžia, terasa, arkier a rímsa nesmú svojím umiestnením a prevedením znížovať funkčnosť a ohrozovať prevádzku verejného priestoru. Výška umiestnenia ich spodného obrysu nad chodníkom a cestou je daná normovými hodnotami *a bodom 1.3. Prílohy 1.*

(2) Podlahy balkónov, lávok a lodžií musia byť vodotesné, s protišmykovou úpravou povrchu danou normovými hodnotami.

(3) Balkóny, lodžie a francúzske okná, ktoré vedú do voľného priestoru musia byť zabezpečené zábradlím alebo inou mechanicky odolnou a stabilnou ochrannou konštrukciou v súlade s normovými hodnotami.

(4) Balkón a lodžia musia byť odvodnené tak, aby nezneškodnocovali žiadnu inú časť stavby. Ak majú pôdorysnú plochu väčšiu ako 6 m², musia byť odvodnené do dažďového odpadového potrubia.

(5) Do chodníka určeného pre verejnosť môžu časti budovy (napr. výklady, piliere, reklamné zariadenia a pod.) vyčnievať najviac:

- a) 150 mm pri šírke chodníka menšej ako 3 m,
- b) 250 mm pri šírke chodníka väčšej ako 3 m.

Prekážka, ktorá vyčnieva do chodníka musí byť označená podľa bodu 1.3. Prílohy 1.

§ 30

Komíny a výduchy na odvod odpadových plynov do ovzdušia

(1) Komín a odvod spalín sa navrhuje a vyhotovuje tak, aby za všetkých prevádzkových podmienok každému pripojenému spotrebiču zaručil bezpečný odvod a rozptyl spalín do voľného ovzdušia v súlade s požiadavkami ochrany ovzdušia.*) Bezpečnosť spalinovej cesty inštalovaného spotrebiča musí byť potvrdená revíznou správou obsahujúcou údaje o výsledku ich kontroly v súlade s normovými hodnotami. *) Príloha č. 9 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

(2) Spaliny zo spotrebičov palív sa odvádzajú nad strechu budovy. Vyústenie odvodu spalín vonkajšou stenou do voľného ovzdušia je možné iba v technicky mimoriadne odôvodnených prípadoch pri stavebných úpravách budov alebo pri priemyslových stavbách, pri dodržaní normových hodnôt. Podmienky vyústenia odvodu spalín na vonkajšiu stenu budovy upravuje samostatný právny predpis.18)

(3) Pri navrhovaní zdrojov znečisťovania ovzdušia treba voliť také technické riešenia, aby sa emisie znečisťujúcich látok vypúšťali do ovzdušia čo najmenším počtom výduchov alebo komínov; to neplatí ak to povoľuje osobitný predpis. *)Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

(4) Materiály komínov, odvodov spalín, komínových vložiek a ich izolácie musia zodpovedať normovým hodnotám. Komíny musia byť vybavené identifikačnými štítkami.

(5) Výška komína a jeho prevýšenie nad strechu budovy musí zodpovedať požiadavkám na zabezpečenie dostatočného rozptylu ustanoveným v osobitnom predpise*) a odolávať zvislému aj vodorovnému zaťaženiu v súlade s normovými hodnotami. Najnižšia výška komína alebo odvodu spalín musí byť najmenej 4 m nad terénom, ak osobitný predpis neustanovuje inak. *) Príloha č. 9 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

(6) Najmenší dovolený rozmer svetlého prierezu prieduchu podtlakového a pretlakového komína je daný normovými hodnotami.

(7) Na spalinovej ceste musia byť kontrolné, prípadne vyberacie, vymetacie alebo čistiace otvory na kontrolu a čistenie komínov a prieduchov. Umiestenie otvorov ich počet a vyhotovenie sú dané normovými hodnotami.

(8) Ku komínom, ktoré sa kontrolujú a čistia ústím prieduchu komína, musí byť zabezpečený trvalý prístup budovou, otvorom v streche, komínovou lávkou prípadne vonkajšou prístupovou cestou, strešnými stupňami. Požiadavky na prístupové cesty a komínové lávky sú dané normovými hodnotami.

(9) Požiadavky na voľne stojace priemyslové komíny sú stanovené normovými hodnotami.

(10) Spotrebiče palív sa pripájajú do komínov podľa osobitného predpisu.

(11) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa primerane vzťahujú na každé zariadenie na odvádzanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

(12) Ak ide o komín alebo výdych na odvod odpadových plynov zo zdroja znečisťovania ovzdušia, na ktorom je potrebné realizovať meranie pre účely preukázania dodržania emisnej požiadavky, meracie miesto inštalované na odvode odpadových plynov musí vyhovovať požiadavkám osobitného predpisu*) a technickej normy vo veci merania emisií zo stacionárnych zdrojov, požiadavky na úseky a miesta merania. *) vyhláška MŽP SR č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.

§ 31

Výplne otvorov stavby

(1) Konštrukcie výplní otvorov vrátane ich osadenia musia mať požadované mechanické a statické vlastnosti, aby pri bežnej prevádzke nenastalo zbortenie, zvesenie alebo iná deformácia a musia odolávať zaťaženiu vrátane vlastnej hmotnosti a zaťaženia vetrom aj pri otvorenej polohe kridla tak, aby nedošlo k poškodeniu, posunutiu, deformácii alebo k zhoršeniu ich funkcie.

(2) Výplne otvorov ako celok musia spĺňať požiadavky na tepelnotechnické vlastnosti v ustálenom teplotnom stave. Najnižšia vnútorná povrchová teplota, súčiniteľ prechodu tepla vrátane rámov a zárubní a škárová prievzdušnosť v súlade so spôsobom zaistenia potrebnej výmeny vzduchu v miestnosti a budove sú dané normovými hodnotami.

(3) Konštrukcie výplní otvorov musia byť podľa miesta použitia odolné proti ohňu, chemickému, biologickému pôsobeniu, proti vniknutiu cudzích osôb, musia byť ľahko čistiteľné a musia mať primeranú životnosť.

(4) Akustické vlastnosti výplní otvorov musia zaisťovať dostatočnú ochranu pred hlukom vo všetkých chránených vnútorných priestoroch stavby súčasne za podmienok zabezpečenej aspoň minimálnej výmeny vzduchu v dobe pobytu osôb v súlade s normovými hodnotami.

(5) Svetlíky a svetlovody musia byť vodotesné a musia vyhovovať tepelnotechnickým požiadavkám a kritériám. Ich vonkajší kryt musí byť odolný proti slnečnému žiareniu, najmä jeho ultrafialovej zložke. Pri inštalácii svetlovodu má byť zabezpečené vzduchotesné uzatvorenie celého systému a jeho tepelnotechnické riešenie tak, aby nehrozilo riziko kondenzácie vodných pár na vnútornej strane povrchov svetlovodu.

(6) Tieniaca technika a protislnečná ochrana musia spĺňať požiadavky príslušných právnych a technických predpisov. Pri predokenných roletách na finálnej fasáde nesmie byť nikdy zakrytý revízny a servisný otvor rolety.

(7) Hlavné vstupné dvere do bytu a do pobytových miestností musia mať svetlú šírku najmenej 800 *900* mm.

(8) Okenné parapety v obytnej a pobytovej miestnosti, pod ktorým je voľný vonkajší priestor hlbší ako 0,5 m, musia byť vysoké najmenej 850 mm od úrovne podlahy alebo musia byť vybavené zábradlím najmenej do tejto výšky.

(9) Prielezné otvory v stropoch nesmú mať žiadny rozmer menší než 0,7 m a pri vstupných otvoroch do šachiet alebo kanálov menší než 0,6 m. Uvedené rozmery vstupných otvorov nesmú byť zužované rebríkmi alebo stúpačkami.

(10) Otvory do šachiet a kanálov na komunikačných plochách sa musia bezpečne zakryť a zabezpečiť proti neoprávnenému odkrývaniu.

(11) Pri zmenách dokončených stavieb alebo výstavbe nových stavieb v prielukách musí byť, ak je to technicky a dispozične možné, aspoň jedna obytná miestnosť orientovaná do vonkajšieho priestoru, kde nie sú prekračované hygienické limity hluku.

(12) Dvere na únikovej ceste musia umožňovať bezpečný a rýchly priechod pri evakuácii osôb vrátane osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie a nesmú brániť zásahu jednotky požiarnej bezpečnosti.

(13) Sila potrebná na otváranie *požiarnych* *a iných dverí so samozatváracím mechanizmom* nesmie prekročiť limitnú hodnotu 2,2 N . Ak je táto hodnota presiahnutá, dvere musia byť vybavené aj doplnkovým elektrickým otváraním.

§ 32

Podlahy, povrchy stien a stropov stavby

(1) Podlahové konštrukcie musia spĺňať požiadavky na tepelnotechnické vlastnosti v ustálenom a neustálenom teplotnom stave vrátane poklesu dotykovej teploty, a ďalej požiadavky stavebnej akustiky na krokovú a vzduchovú nepriezvučnosť spolu s celou stropnou konštrukciou, ktoré sú dané normovými hodnotami.

(2) Podlahy všetkých bytových a pobytových miestností musia mať vyhovujúce materiálové vlastnosti a protišmykovú úpravu povrchu zodpovedajúcu normovým hodnotám. Podlahy balkóna, lodžie, terasy a hygienických zariadení musia byť vodotesné.

(3) V častiach stavieb užívaných verejnosťou, vrátane pasáží a krytých priechodov, musí protišmyková úprava povrchu podlahy spĺňať normové hodnoty.

(4) Návrh a zrealizovanie nášľapnej vrstvy sa posudzuje aj z hľadiska protišmyklavosti z dôvodov možných zmien vplyvom vlhkosti. Pre posúdenie vhodnosti podlahoviny sa použijú hodnoty deklarované výrobcom v súlade s príslušnou technickou špecifikáciou výrobku.

(5) Inštalácia uložená v podlahe nesmie narušiť vlastnosti podlahy požadovanej pre príslušný priestor.

(6) V miestnostiach, kde bude dochádzať k pravidelnej manipulácii s látkami ohrozujúcimi kvalitu vôd a podložia, musia byť podlahy zaistené proti prieniku týchto látok.

(7) Povrch stien a stropov stavby sa chráni pred nepriaznivými účinkami prostredia rôznymi druhmi povrchovej úpravy; žiadna z nich nesmie mať negatívne účinky na zdravie ľudí, ale má sa nimi dosiahnuť:

a) ochrana konštrukcie pred každým nežiaducim vplyvom, ktorý by konštrukciu poškodil alebo znehodnotil, najmä mechanicky, vlhkosťou, vysokou teplotou, mikroorganizmami a plesňami, chemickými účinkami , a pod.

b) požadované vlastnosti zodpovedajúce ich umiestneniu a účelu najmä estetické, hygienické, akustické, tepelnotechnické a pod.

(8) Vonkajšie povrchové úpravy majú zabezpečiť aj ochranu stavebného diela pred poveternostnými, mechanickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými vplyvmi a majú umožniť dosiahnutie požadovaného vzhľadu.

- (9) Pri návrhu vonkajších povrchových úprav treba zohľadniť najmä:
- a) druh, stav a kvalitu podkladu,
 - b) klimatické podmienky vonkajšieho prostredia, podmienky pri užívaní stavby,
 - c) význam a charakter stavby.

(10) Podhl'ady všetkých bytových a pobytových miestností musia mať materiálové vlastnosti vyhovujúce ich účelu a musia mať úpravu povrchu zodpovedajúcu normovým hodnotám.

§ 33

Výt'ahová, inštalačná a vetracia šachta

(1) Vo výt'ahovej šachte sa nesmie umiestniť žiadne vedenie technického vybavenia alebo iné technické zariadenie, ktoré nie je potrebné na prevádzku a bezpečnosť výt'ahu.

(2) Výt'ahová šachta sa musí dostatočne vetrať a nesmie sa využívať na vetranie priestorov, ktoré nesúvisia s výt'ahom. V šachte osobného výt'ahu s kabínou pre dvanásť osôb a viac sa musí zabezpečiť dostatočná výmena vzduchu, v prípade potreby aj núteným vetraním.

(3) Výt'ah spájajúci viac požiarnych úsekov musí mať vlastnú výt'ahovú šachtu. Výt'ahová šachta umiestnená v schodišti musí byť riešená v súlade s normovými hodnotami. V jednej výt'ahovej šachte môžu byť najviac tri výt'ahy. V budove najviac s piatimi poschodiami môže byť výt'ah bez vlastnej šachty vnútri schodišťového priestoru, od schodišťa však musí byť bezpečne oddelený. *Požiadavky na šírku schodiska v prípade umiestnenia výt'ahu v zrkadle schodiska sú uvedené v bode 1.8.8. Prílohy 1.*

(4) Výt'ahovú šachtu možno využívať len na výt'ahové zariadenie. Musí byť vybavená zariadením na odsávanie dymu v súlade s normovými hodnotami. Dvere výt'ahovej šachty a každý iný otvor v požiarnej stene šachty sa navrhujú podľa osobitného predpisu.

(5) Opláštenie a izolácia vetracej a inštalačnej šachty musia vykazovať požadované požiarnotechnické charakteristiky. Odpadový vzduch z vetracej šachty sa musí vyviešť do voľného priestoru. Do vetracieho prieduchu sa nesmie umiestniť žiadne inštalačné vedenie.

§ 34

Šachta na zhadzovanie domového odpadu

(1) Šachty na odpad musia zaisťovať bezpečné nakladanie s odpadmi. Šachty a ich vhadzovacie a čistiacie otvory, prípadne vhadzovacie kabíny a priestory na zhromažďovanie a zber

odpadov, musia byť situované, usporiadané a zrealizované tak, aby do ostatných častí stavby nemohol prenikáť oheň, dym, pachy, prach a hluk.

(2) Šachty na odpad musia mať účinné odvetranie. Dná šachiet na odpad musia vyhovovať aj na zachytenie a zber prípadných kvapalných zložiek odpadov.

(3) Vhadzovacie otvory ani iné príslušenstvo šachiet na odpad nesmie byť v obytných ani v pobytových miestnostiach a musia byť umiestené najmenej 1100 mm nad podlahou alebo musia byť zaistené proti pádu osôb do šachty.

(4) Šachta domového odpadu musí vyústiť do samostatného zberného priestoru, musí byť prístupná z voľného priestoru, mať účinné vetranie, mať odvodnené dno so zápachovým uzáverom.

(5) Do šachiet na odpad nesmú byť umiestené žiadne vedenia technického vybavenia.

(6) Šachta na zhadzovanie domového odpadu musí mať požadované požiarnotechnické charakteristiky.

ČASŤ PIATA

POŽIADAVKY NA TECHNICKÉ ZARIADENIA STAVIEB

§ 35

Vodovodná prípojka a vodovod v budove

(1) Vodovodná prípojka pitnej vody z verejného vodovodu a vodovod pitnej vody nesmú byť prepojené s iným zdrojom vody.

(2) Vodovodná prípojka, prípadne časť vnútorného vodovodu vedeného v zemi sa musí uložiť do nezamrzajúcej hĺbky alebo sa musí chrániť proti zamrznutiu.

(3) Vodovodná prípojka musí byť vybavená zariadením proti možnému spätnému nasatiu znečistenej vody z vodovodu v budove.

(4) Hlavný uzáver vnútorného vodovodu sa osadzuje pred vodomér, musí byť prístupný a jeho umiestnenie musí byť viditeľné a trvalo označené. Na odberných miestach vnútorného rozvodu vody je možné osadiť podružné vodomery na studenú a teplú vodu.

(5) Ak je vodovodná sieť riešená osobitne na pitnú vodu a osobitne na úžitkovú vodu, musí sa takto riešiť aj vodovod v budove.

(6) Potrubie studenej vody a rozvodné a cirkulačné potrubie teplej vody musí byť tepelne izolované. Potrubie musí byť chránené proti poškodeniu a potrubie podliehajúce korózii musí byť proti korózii chránené.

(7) Vnútorňý vodovod zabezpečujúci vodu na hasenie musí spĺňať normové hodnoty a musí mať:

- a) osadený hydrantový systém s trvalým tlakom a musí byť osadený tak, aby bol trvalo dostupný,
- b) vnútorňý nezavodnený alebo zavodnený požiarny vodovod pre jednotku ochrany pred požiarmi.

(8) Zásobník, rúrový rozvod a iná súčasť určená na zásobovanie vodou nesmú vlastnosti vody zmeniť natoľko, aby to ohrozilo zdravie ľudí.

§ 36

Kanalizačné prípojky a kanalizácia v budove

(1) Kanalizácia v budove musí byť delená. Na stoku jednotnej sústavy sa musí pripojiť jednotnou kanalizačnou prípojkou.

(2) Ak sa pre budovu použije odvádzanie splaškovej a zrážkovej vody jednou kanalizačnou prípojkou, spojenie zvodových potrubí kanalizácie splaškovej a zrážkovej vody závisí od situovania budovy na nehnuteľnosti a realizuje sa v zmysle normových hodnôt.

(3) Potrubie kanalizačnej prípojky sa musí uložiť do nezamrzateľnej hĺbky alebo sa musí chrániť proti zamrznutiu.

(4) Čistiaca tvarovka sa nesmie osadiť v miestnostiach, v ktorých by prípadný únik odpadovej vody mohol ohroziť zdravé podmienky užívania stavby.

(5) Vetracie potrubie kanalizácie v budove nesmie byť napojené do komína, vetracieho prieduchu, inštaláčnej šachty a pôjdového priestoru a musí byť vyvedené najmenej 500 mm nad úroveň strešného plášťa. Nad pochôdzne strechy a terasy musí byť vetracie potrubie vnútornej kanalizácie umiestnené v súlade s normovými hodnotami tak, aby nedošlo k obťažovaniu a ohrozovaniu okolia.

(6) V miestnosti a priestore s mokrým čistením podlahy, alebo kde zariadenie predmety a zásobníky vody nie sú napojené na vnútornú kanalizáciu, musí sa v podlahe osadiť kanalizačný vpust. Pokiaľ to druh prevádzky vyžaduje, vpust sa vybaví lapačom nečistôt.

(7) V zaplavovanom území a tam, kde je treba územie a stavby chrániť proti spätnému vzdutiu vo verejnej kanalizácii pri povodni, a v ostatných územiach, kde hrozí nebezpečenstvo spätného vzdutia odpadových vôd vo verejnej kanalizácii počas prívalových dažďov, musí byť vnútorná kanalizácia vybavená zariadením proti spätnému toku, alebo uzáverom.

(8) Potrubie z plastu vedené chránenou únikovou cestou musí byť požiarne oddelené.

(9) Stavba sa musí navrhnuť a zhotoviť tak, aby nesprávnym odvádzaním splaškovej odpadovej vody neohrozovala hygienu alebo zdravie ľudí a jej okolie.

§ 37

Elektrická prípojka, vnútorné silnoprúdové rozvody a vnútorné rozvody sietí elektronických komunikácií

(1) Vnútorné silnoprúdové rozvody sa pripájajú na distribučné siete prípojkou alebo rozšírením distribučnej sústavy elektriny. Vnútorné rozvody elektronických komunikácií sa pripájajú na vonkajšiu sieť elektronických komunikácií prípojkou alebo bezdrôtovým pripojením.

(2) Elektrický rozvod musí podľa druhu prevádzky spĺňať požiadavky na

- a) bezpečnosť osôb, zvierat a majetku,
- b) prevádzkovú spoľahlivosť v danom prostredí pri určenom spôsobe prevádzky a vplyvu prostredia,
- c) prehľadnosť rozvodu umožňujúcu rýchlu lokalizáciu a odstránenie prípadnej poruchy,
- d) rýchlu prispôsobivosť rozvodu pri požadovanom premiestnení elektrického zariadenia a stroja,
- e) zamedzenie vzájomných nepriaznivých vplyvov a rušivých napätí pri križovaní a súbehu silnoprúdového vedenia a vedenia elektronických komunikácií.
- f) dodávku elektrickej energie pre zariadenia, ktoré musia zostať funkčné pri požiari,
- g) elektromagnetickú kompatibilitu a odolnosť tak, aby v elektrických rozvodoch stavieb v elektromagnetickom prostredí boli inštalované zariadenia ktoré by uspokojivo fungovali, pričom by nespôsobovali nepriaznivé elektromagnetické rušenie iného zariadenia v tomto prostredí.

(3) Transformátorová stanica a náhradný zdroj elektrickej energie umiestnený v budove musí vyhovovať požiadavkám na zaistenie bezpečnosti, ochrany zdravia, hygienickým požiadavkám,

predovšetkým na hlukové a vibračné pôsobenie, požiadavkám na ochranu životného prostredia, minimalizáciu úniku spalín a požiaro-bezpečnostným požiadavkám.

(4) Riešenie stavby musí umožňovať vstup silnoprúdových káblov a káblov elektronických komunikácií do budovy, umiestnenie rozvodných skríň a prevedenie vnútorných silnoprúdových rozvodov a rozvodov elektronických komunikácií až ku koncovým bodom siete. Vnútorné silnoprúdové rozvody a vnútorné rozvody sietí elektronických komunikácií musia spĺňať požiadavky zabezpečenia proti zneužitiu.

(5) Každá stavba musí mať trvalo prístupné a viditeľne označené zariadenie umožňujúce vypnutie prívodov elektrickej energie.

(6) Stavba je vybavená uzemnením pre ochranu pred nepriaznivými účinkami porúch elektrických zariadení a inštalácií a pre ochranu pred bleskom. Spôsoby realizácie ochranných opatrení sú upravené normovými hodnotami.

§ 38

Ochrana pred bleskom

(1) Ochrana pred bleskom sa zriaďuje na stavbe a zariadení tam, kde by blesk mohol spôsobiť:

a) ohrozenie života alebo zdravia osôb, najmä pri stavbách na bývanie, stavbách s vnútorným zhromažďovacím priestorom, stavbách pre obchod, zdravotníctvo a školstvo, stavbách ubytovacích zariadení alebo stavbách pre väčší počet zvierat,

b) poruchu s rozsiahlymi dôsledkami na verejných službách, najmä v elektrárňach, plynárňach, vodárňach, budovách spojových zariadení, železničných a autobusových staniciach,

c) výbuch najmä vo výrobných prevádzkach a skladoch výbušných a horľavých hmôt, kvapalín a plynov,

d) škodu na kultúrnom dedičstve, prípadne inej hodnote, najmä vo výstavných sálach, knižniciach, archívoch, múzeách, budovách, ktoré sú kultúrnymi pamiatkami,

e) prenesenie požiaru zo stavby na susednú stavbu, ktoré podľa písmen 1) až 4) musia byť chránené pred bleskom,

f) ohrozenie stavby, pri ktorej je zvýšené nebezpečenstvo zásahom blesku v dôsledku jej umiestnenia na návrší alebo vyčnievania nad okolie, najmä pri priemyselných komínoch, vežiach, rozhľadniach.

§ 39

Plynovodná prípojka a odberné plynové zariadenie

(1) Na plynovodnú prípojku a odberné plynové zariadenie možno použiť len materiál, ktorý zodpovedá účelu použitia, druhu rozvádzaného média a danému prevádzkovému pretlaku.

(2) Plynovodná prípojka a rozvod plynu musia byť dimenzované tak, aby bol zaistený potrebný prevádzkový pretlak pre všetky plynové spotrebiče. Odberné plynové zariadenie musí byť navrhnuté a zrealizované s ohľadom na možné rizika tak, aby v dôsledku jeho používania nedochádzalo k ohrozeniu života a zdravia osôb alebo zvierat. Spôsob inštalácie rozvodu plynu v stavbe je daný normovými hodnotami.

(3) Na začiatku odberného plynového zariadenia musí byť nainštalovaný hlavný uzáver plynu umiestnený na trvalo prístupnom a vetrateľnom mieste a musí sa viditeľne trvalo označiť. Nesmie sa umiestniť v miestnostiach alebo ťažko prístupných priestoroch, ktoré by mohli byť v prípade požiaru budovy zneprístupnené najmä v obytnej a pobytovej miestnosti, komore, svetlíku a šachte, v kúpeľni a na záchode, v práčovni a kotolni, v garáži, v sklade potravín, horľavých látok a horľavých kvapalín, v zhromažďovacím priestore, v kolektore a technickej chodbe, v chránenej únikovej ceste a nevetratel'nom ani neprístupnom priestore.

(4) Rozvod plynu sa nesmie viesť v miestnostiach, v ktorých by bol vystavený mechanickému namáhaniu, prípadne poškodeniu, koróznemu alebo teplotnému pôsobeniu a v mieste, kde by nebola možná kontrola rozvodu, prípadne údržba a nesmie sa viesť v chránenej únikovej ceste¹⁹⁾.

(5) Potrubie rozvodu plynu sa ukladá do ochrannej konštrukcie, ktorá je navrhnutá podľa normových hodnôt

- a) na zabezpečenie ochrany pred mechanickým poškodením alebo poškodením koróziou,
- b) pri prechode dutou a neprístupnou konštrukciou,
- c) pri prechode obvodovým múrom a základom stavby a jej ďalšími konštrukciami, kde by mohla nastať deformácia potrubia.

(6) Každý pripojený spotrebič musí vyhovovať danému druhu plynu a prevádzkovému pretlaku plynu a môže byť podľa svojho prevedenia umiestnený len v priestore, ktorý svojim objemom, účelom, prípadne množstvom privádzaného spaľovaného vzduchu zodpovedá menovitému tepelnému výkonu a funkcii spotrebiča. U stavieb umiestnených v záplavových územiach musia byť uzávery plynu mimo dosah hladiny vody, pre ktorú bolo záplavové územie stanovené.

§ 40

Vzduchotechnické zariadenie

(1) Vzduchotechnické zariadenie musí zabezpečovať také parametre vnútorného prostredia vetraného priestoru, aby vyhovovalo hygienickým a technologickým požiadavkám. Jeho

prevádzka musí byť bezpečná, hospodárna, nesmie ohrozovať životné prostredie a zdravie osôb alebo zvierat a musí spĺňať požiadavky na najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácie. Vzduchotechnické zariadenie sa musí riešiť tak, aby ním nedochádzalo k šíreniu požiaru a jeho splodín. Vzduchotechnické zariadenie musí umožňovať požadované pravidelné čistenie a údržbu.

(2) Odvod odvetrávaného vzduchu sa musí zhotoviť a umiestniť podľa normových hodnôt tak, aby neobťažoval a neohrozoval okolie. Vyústenie odpadového vzduchu musí byť vzdialené najmenej 1,5 m od nasávacieho otvoru vonkajšieho vzduchu, od východu z chránených únikových ciest, otvorov pre prirodzené vetranie a 3 m od nasávacieho a výfukového otvoru slúžiaceho na nútené vetranie chránených únikových ciest.

(3) Ak pri doprave vzduchu s vysokým obsahom vodných pár vzniká nebezpečenstvo kondenzácie, musí byť vzduchovod vodotesný, zhotovený v spáde, vybavený odvodnením a vhodne tepelne izolovaný.

(4) Vzduchotechnické zariadenia v prevádzkach s vysokou intenzitou výmeny vzduchu musia mať zabezpečené spätné získavanie tepla z odvádzaného vzduchu zariadením s overenou dostatočnou účinnosťou, pokiaľ sa nepreukáže napríklad energetickým auditom, že také riešenie nie je v daných podmienkach vhodné.

(5) Pri budovách s klimatizačným systémom sa musí doložiť ich dostatočná tepelná stabilita v letnom období a využitie iných ekonomicky vhodných technických možností chladenia budovy. Tepelná stabilita klimatizovaných miestností je daná normovými hodnotami.

(6) Vzduchotechnické zariadenie s úpravou teploty privádzaného vzduchu musí byť vybavené automatickou reguláciou.

(7) Vzduchotechnické zariadenie zabudované ako súčasť otvorovej konštrukcie nesmie zhoršiť žiadnu funkciu otvoru.

(8) Ak sú vzduchotechnikou z pracovného prostredia vnášané do vonkajšieho ovzdušia odpadové plyny, musia tieto výduchy spĺňať požiadavky na rozptyl ustanovené právnymi predpismi v ochrane ovzdušia.

§ 41

Vykurovanie

(1) Technické vybavenie zdrojov tepla, vykurovací systém musí umožňovať hospodárnu, bezpečnú a spoľahlivú prevádzku a je nutné brať na zreteľ možnosti navrhnutia a realizácie alternatívnych zdrojov energie v súlade s normovými hodnotami. V prípade inštalácie tepelných spotrebičov na tuhé palivá, musí byť k dispozícii priestor na uskladnenie tuhých palív.

(2) Kotel alebo plynový spotrebič musia mať zaistený prívod spaľovacieho a vetracieho vzduchu. Odvod spalín, kondenzátu zo spalín a ďalších odpadových látok nesmie ohrozovať životné prostredie a zdravie osôb alebo zvierat. Palivový spotrebič sa inštaluje podľa osobitného predpisu.

(3) Tepelné straty budov a ich výpočet sú dané normovými hodnotami a postupmi.

(4) V stavbe s osobitne zvýšeným nebezpečenstvom úrazu sa musí inštalovať vykurovacie teleso vybavené ochranným krytom najmä v predškolských a školských zariadeniach. Ochranný kryt však nesmie brániť riadnemu sáľaniu tepla z vykurovacích telies do okolia.

(5) Vo vykurovacej sústave sa musí osadiť zariadenie umožňujúce meranie a nastavenie parametrov vykurovacej sústavy. Pri prevádzke vykurovacích sústav sa musí zabezpečiť regulovanie tepelného výkonu v závislosti od spotreby tepla v súlade s normovými hodnotami.

(6) Pri dodávke tepla z vonkajšieho zdroja sa musí na vstupe do vnútornej vykurovacej sústavy stavby a na výstupe z nej osadiť hlavný uzáver vykurovacieho média; merač dodávaného tepla má byť osadený vo vnútornej vykurovacej sústave v súlade s normovými hodnotami.

(7) Každé zo zariadení na meranie, reguláciu a hlavný uzáver vykurovacieho média musia byť prístupné a zabezpečené proti neoprávnenej manipulácii.

(8) Vykurovacia sústava vedená technickými podlažiami sa musí tepelne izolovať.

§ 42

Výt'ahy

(1) Stavby podľa druhu a potreby musia mať zriadené výt'ahy určené pre dopravu osôb alebo osôb a nákladov, dopravu len nákladov prípadne požiarne a evakuačné.

(2) Výt'ahy sa musia zriaďovať pri novostavbách *nebytových budov a* bytových domov. Pri zmenách dokončených stavieb bytových domov, kde vstupy do nových bytov sú v úrovni piateho nadzemného podlažia alebo podkrovia sa výt'ahy nemusia zriaďovať ani existujúce výt'ahy do tohto podlažia predlžovať.

(3) Potrebné rozmery na zriaďovanie výt'ahov a minimálne pravidlá na inštaláciu výt'ahov v budovách alebo stavbách sú stanovené normovými hodnotami. *a v bode 1.9. Prílohy 1.*

(4) Veľkosť výt'ahu musí byť odvodená zo špičkovej prevádzky *a z požiadaviek na bezbariérové užívanie stavieb*. Požiadavky na výt'ahy, na požadovaný počet a druh výt'ahov sú určené osobitným predpisom *a v bode 1.9. Prílohy 1.*-

(5) Evakuačný a požiarový výťah, ktorý je súčasťou priestoru chránenej únikovej cesty musí mať:

- a) kabínu z nehorľavých látok a materiálov o rozmeroch najmenej 1 100 x 2 200 mm a nosnosťou najmenej 5 kN umožňujúcu dopravu osôb ležiacich na nosidlách (na požiarne výťahy stačí čistá pôdorysná plocha kabíny 1,3 m²,
- b) zaistenú nepretržitú dodávku elektrickej energie,
- c) takú rýchlosť, aby čas jednej jazdy z východiskovej stanice do posledného podlažia nepresiahol hodnoty ustanovené technickými normami,
- d) možnosť, aby kabína v prípade ohrozenia objektu požiarom zišla do určitej stanice impulzom automatického požiarneho hlásiča alebo privolaním pomocou kľúčového spínača,
- e) stanicu na každom podlaží, na ktorom sa predpokladá zásah požiarnej jednotky,
- f) také vybavenie, aby kabína ak sa zastaví pri požiari medzi stanicami, došla do najbližšej stanice a osoby ju mohli opustiť,
- g) vetranie ako pri chránenej únikovej ceste.

(6) Strojovňa výťahu sa umiestňuje a rieši tak, aby najvyššia hladina hluku v najbližšie situovanej obytnej miestnosti zodpovedala hygienickým predpisom. Strojovňa musí byť v osobitnom uzamykateľnom, osvetlenom a dostatočne vetranom priestore. Výťahové zariadenie musí byť od obytného priestoru dostatočne hlukovo odizolované.

ČASŤ ŠIESTA

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA NIEKTORÉ DRUHY STAVIEB

Požiadavky na niektoré druhy stavieb pre bezbariérové užívanie, ktoré táto časť neobsahuje, dopĺňa ôsma časť vyhlášky.

§ 43

Bytové budovy

(1) Bytová budova musí spĺňať požiadavky úžitkové, hygienické, požiarnej bezpečnosti a civilnej ochrany. Všetky spoločné priestory bytových budov musia byť bezbariérovo *užívateľné. Novostavba bytového domu musí mať upravidelné byty podľa bodu 3.5. Prílohy 1.*

(2) Funkčné a architektonické *a priestorové* požiadavky na bytovú budovu a jej príslušenstvo a vybavenie sú dané normovými hodnotami.

(3) Bytová budova môže mať podzemné, nadzemné a ustupujúce podlažie, ktorých kritériá sú dané normovými hodnotami. Obytná miestnosť musí spĺňať požiadavky dané normovými hodnotami.

(4) Svetlá výška obytnej miestnosti 2 600 mm je daná normovými hodnotami. Svetlú výšku obytnej miestnosti možno znížiť na najmenej 2 400 mm a miestností v podkroví na 2 300 mm za podmienky, že ostatné významné stavebno-technické parametre na mikroklimu bytovej budovy sa v každom konkrétnom prípade ustanovia tak, aby sa dodržali základné požiadavky na tvorbu zdravého obytného prostredia.

(5) Hlavná domová komunikácia v budovách s obytnými alebo pobytovými miestnosťami musí umožňovať prepravu *nosidiel s chorou alebo ranenou osobou* a predmetov s rozmermi 1 950 × 1 950 × 800 mm. Pri stavbách, v ktorých je zabezpečovaná zdravotná a sociálna starostlivosť, musí umožňovať aj prepravu predmetov s rozmermi ~~rozmerov~~ 1 950 × 1 950 × 900 mm. Uvedená požiadavka sa nevzťahuje na rodinné domy a stavby na rodinnú rekreáciu.

(6) Bytová budova musí mať najmenej jedno garážové stojisko na jeden byt. *Stojisko musí spĺňať normové hodnoty.* Ak nemožno garážové stojisko situovať v dome alebo stavebným napojením naň, musí byť trvalo vymedzená zodpovedajúca plocha na odstavenie vozidla v súlade s normovými hodnotami. Vyhradené garážové stojisko, odstavné a parkovacie stojisko a stojisko pre osoby so zdravotným postihnutím musí byť v súlade s normovými hodnotami *a s bodom 2 Prílohy 1.*

(7) V bytovej budove musí byť vymedzený dostatočný priestor na manipuláciu a odstraňovanie komunálneho odpadu. Ak nemožno takýto priestor situovať v budove, je treba vymedziť trvalé stanovisko na manipuláciu a odstraňovanie komunálneho odpadu v primeranej vzdialenosti od bytovej budovy s napojením na pozemnú komunikáciu. Bytové budovy musia byť vybavené komorou na upratovanie s výlevkou slúžiacou na upratovanie spoločných častí domu.

(8) V bytovej budove sa nesmú umiestňovať prevádzky, pri ktorých hrozí nebezpečenstvo výbuchu, zamorenia okolia škodlivinami, zápachmi, nadmerným hlukom, otrasmi alebo nebezpečným žiarením. Priestor hlavného domového schodišťa bytového domu musí mať denné osvetlenie.

(9) Pri výstavbe budovy alebo súboru budov s viac ako 50 bytmi musí stavebník na stavebnom pozemku vybudovať detské ihrisko s plochou najmenej 50 m², ktoré je vhodné aj na hranie malých detí²²). *Požiadavky na ihrisko sú v bode 3.7. Prílohy 1.*Z tohto ustanovenia sa môže udeliť výnimka vtedy, ak sa preukáže, že v bytoch nebudú bývať deti.

(10) Na bytovú budovu s bytmi nižšieho štandardu²¹⁾ sa ustanovenia odsekov vzťahujú primerane v súlade s normovými hodnotami.

§ 44

Stavby ubytovacích zariadení pre krátkodobý pobyt

(1) Stavba ubytovacieho zariadenia *na krátkodobý pobyt* sa zaraďuje podľa požiadaviek na plochy a vybavenie do tried, ktoré sa označujú hviezdikami, a sú stanovené normovými hodnotami. Hotely sa členia do piatich tried; hotel garní má vybavenie len pre obmedzený rozsah stravovania, minimálne však raňajky a člení sa do troch tried. Motely sa členia do štyroch tried. Horské hotely, turistické ubytovne, penzióny, skupiny chát sa zaraďujú do troch tried, kempy a bungalovy sa zaraďujú do štyroch tried. Kategórie a triedy ubytovacích zariadení, ako aj klasifikačné znaky, ktoré musia spĺňať ubytovacie zariadenia, pri zaraďovaní do kategórií a tried upravuje osobitný predpis ¹⁾.

(2) Priestory vstupných častí stavby ubytovacieho zariadenia musia umožňovať plynulý príjem a vybavenie hostí.

(3) Minimálna šírka chodby pre hostí je 1 500 mm, najmenšia priechodná šírka schodišťa pre hostí je 1 100 mm. Najmenšia šírka chodby pre zamestnancov je 1 200 mm, najmenšia priechodná šírka schodišťa pre zamestnancov je 1 100 mm. Komunikácia zamestnancov sa nesmie krížiť s komunikáciou hostí.

(4) Svetlá výška izby host'a musí byť najmenej 2 600 mm. V časti izby so zošikmeným stropom sa do plochy izby započítava plocha, ktorej svetlá výška je najmenej 1 600 mm. Plocha izby pod šikmým stropom môže zaberáť najviac 30 % celkovej plochy izby.

(5) Predsieň izby pre host'a musí mať najmenšiu priechodnú šírku 900 mm v izbe určenej na ubytovanie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie musí byť priechodná šírka predsieni *najmenej 1 400 mm* a dĺžka 2 200 mm, šírka 1 200 mm je prípustná len vtedy, ak sa do kúpeľne vstupuje cez posuvné dvere; nemusí byť od izby host'a oddelená dvermi. Vstup do hygienického zariadenia sa rieši z tejto predsieni.

(6) Najmenšia plocha izby v ubytovacej jednotke sa člení do tried a je stanovená osobitným predpisom²⁰⁾.

a) 8 m² pri jednoposteľovej, 12,6 m² pri dvojposteľovej izbe pre triedu jedna a dve hviezdičky,

b) 9,5 m² pri jednoposteľovej, 13,3 m² pri dvojposteľovej izbe pre triedu tri hviezdičky,

c) 11,4 m² pri jednoposteľovej, 13,3 m² pri dvojposteľovej izbe pre triedu štyri hviezdičky,

d) 12 m² pri jednoposteľovej, 16 m² pri dvojposteľovej izbe pre triedu päť hviezdičiek.

(7) Ak pri ubytovacej jednotke triedy jedna až tri hviezdičky má izba viac ako dve lôžka, pre každé ďalšie lôžko sa najmenšia podlahová plocha izby zväčšuje o 5 m².

(8) Minimálne požiadavky na plochu izby ubytovacieho zariadenia svetlú výšku izby, počet izieb v ubytovacích bunkách, počet ubytovaných a základné vybavenie izby sú uvedené v osobitnom právnom predpise²¹⁾. Zariadenie na osobnú hygienu ubytovacej jednotky musí mať plochu najmenej 4 m².

(9) Ubytovacia jednotka v ubytovacích zariadeniach zaradených do tried tri až päť hviezdičiek musí mať hygienické zariadenie prístupné z predsieni. Pri ostatných ubytovacích zariadeniach musí byť v izbe aspoň umývadlo s tečúcou vodou. V týchto prípadoch je nutné na každom podlaží, najmenej však na každých 10 izieb, zriadiť kúpeľňu s vaňou alebo so sprchovacím kútom a umývadlom, a záchody oddelené pre mužov a pre ženy, s predsieňou a umývadlom.

(10) Všetky verejne prístupné časti ubytovacieho zariadenia musia byť bezbariérovo užívateľné aj pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. V každom ubytovacom zariadení na krátkodobý pobyt musí byť *najmenej 2 % izieb*, ktoré zohľadnia nároky týchto osôb. *V novostavbách budov pre zdravotníctvo a sociálne služby musia byť všetky ubytovacie bunky bezbariérovo užívateľné alebo upraviteľné. Požiadavky na bezbariérové užívanie stavieb sú v bodoch 3.5. a 3.6. Prílohy 1.*

(11) Stavba ubytovacieho zariadenia s viac ako ~~dvoma~~ jedným nadzemným podlažímami musí byť vybavená výťahom, ak má viac ako tri nadzemné podlažia, musí mať evakuačný výťah.

(12) V ubytovacích zariadeniach v ktorých sa poskytujú stravovacie služby, a v ktorých sa prevádzkuje spoločenská alebo kultúrna činnosť, musia byť záchody oddelené pre mužov a pre ženy s predsieňou a umývadlom, pričom najmenej jedna záchodová kabína musí byť *bezbariérovo užívateľná podľa bodu 3.2. Prílohy 1.* Požaduje sa:

a) pre ženy jedna záchodová misa na 10 žien, pre každých ďalších 20 žien jedna ďalšia záchodová misa,

b) pre mužov jedna záchodová misa a jedno pisoárové státie alebo mušľa na 10 mužov, pre každých ďalších 40 mužov jedna ďalšia záchodová misa a jedno pisoárové státie alebo mušľa.

c) *najmenej jedna bezbariérová záchodová kabína spoločná pre mužov a ženy, a na každých začatých 10 záchodových mís sa dimenzuje jedna bezbariérová záchodová kabína.*

(13) Podľa ustanovenia predchádzajúceho odseku sa postupuje aj pri samostatných prevádzkach stravovacích služieb.

(14) Hygienické vybavenie v ubytovacích zariadeniach a v samostatných prevádzkach stravovacích služieb musia byť vybavené podtlakovým vetraním, ktoré musí byť v prevádzke počas celej prevádzkovej doby, pokiaľ nie je inštalovaná jeho časová regulácia.

(15) Každé ubytovacie zariadenie musí byť pripojené na verejnú komunikačnú sieť. Ubytovacie zariadenie s ubytovacou kapacitou vyššou ako dovoľuje osobitný predpis –musí byť vybavené rozhlasom umožňujúcim riadenie evakuácie. Podrobnosti pre návrh a realizáciu ustanovuje osobitný predpis.

(16) Každá úniková cesta musí mať núdzové osvetlenie, *akustickú signalizáciu* a vyznačený smer úniku.

(17) Rozvody vzduchotechnických zariadení musia byť z nehorľavých hmôt. Vzduchotechnické zariadenie v ubytovacích častiach nesmie byť napojené na vzduchotechnické zariadenie kuchyne.

(18) Hygienické limity chemických, fyzikálnych a biologických ukazovateľov pre vnútorné prostredie pobytových miestností sú stanovené samostatným právnym predpisom.

(19) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa vzťahujú primerane aj na ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty.

§ 45

Stavby pre obchod a služby

(1) V stavbe pre obchod hlavná dopravná komunikácia v predajnej miestnosti musí mať priechodovú šírku najmenej 2 000 mm, na prízemí 2 500 mm. Na križovaní komunikácií musí byť umiestnený ukazovateľ k hlavnému schodisku, únikovým cestám a východom z budovy v súlade s *požiadavkami bezbariérového užívania,* príslušnými normovými hodnotami a osobitnými právnymi predpismi.

(2) V polyfunkčných budovách je potrebné uvažovať s umiestnením odbytových priestorov a navrhovať priestory s polyfunkciou s minimálnou svetlou výškou 3 300 mm v súlade s normovými hodnotami.

(3) Vstup pre príchod zákazníkov musí byť oddelený od vstupu slúžiacemu prevádzke, má byť riešený na úrovni komunikácie, ak to nie je možné, musí mať bezbariérový prístup. Sklad potravín musí byť oddelený od skladu nepotravinového tovaru a musí byť vybavený zariadením na meranie teploty a vlhkosti.

(4) Pri budove pre obchod a služby s počtom parkovacích miest 50 a viac treba zaistiť napojenie z príľahlej pozemnej komunikácie na odbočenie vľavo ľavým odbočovacím pruhom.

(5) Stavby pre obchod a služby s predajnou plochou viac ako 2000 m² musia byť vybavené samostatnou miestnosťou so záchodovou misou pre verejnosť oddelene pre mužov a ženy každá s predsieňou a umývadlom, *bezbariérovou záchodovou kabínou*, poprípade miestnosťou pre matky s deťmi, v počte zodpovedajúcej kapacite stavby.

(6) Budova pre obchod a služby, ktorá má viac ako *jedno podlažie s predajnými priestormi musí byť vybavená výťahom, budova s viac ako tromi* nadzemnými podlažiami s predajnými priestormi, musí byť vybavená evakuačným výťahom.

(7) Najmenej pri jednej pokladnici každého oddelenia musí byť zaistený priechod so šírkou najmenej 900 mm a manipulačná plocha vo výške 800 mm nad podlahou. Najmenšia priechodová šírka medzi samoobslužnými predajnými pultami musí byť 1 800 mm. Pri stavebných úpravách existujúcej stavby musí byť najmenšia šírka medzi samoobslužnými pultmi najmenej 1 500 mm.

(8) Stavebnotechnické a dispozično-prevádzkové riešenie budovy podľa predchádzajúcich odsekov musia spĺňať požiadavky hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia, bezbariérového užívania aspoň v časti určenej na styk s verejnosťou, požiadavky civilnej ochrany a ochrany pred požiarmi sú dané normovými hodnotami.

(9) Každá stavba musí byť pripojená na verejnú komunikačnú sieť. Podrobnosti pre návrh a realizáciu ustanovuje osobitný predpis.

(10) Pre každú z budov obchodu a služieb sa musí navrhnuť odstavná plocha pre osobné motorové vozidlo s požadovanou kapacitou v rámci stavebného pozemku. Počty odstavných plôch sú dané normovými hodnotami a počty vyhradených parkovacích miest podľa bodu 2 Prílohy 1.

§ 46

Stavba s priestorom na zhromaždenie väčšieho počtu osôb

(1) Stavba s priestorom na zhromaždenie väčšieho počtu osôb musí byť situovaná a vybavená tak, aby bola v prípade havárie alebo požiaru v najvyššej možnej miere zaručená bezpečnosť osôb nachádzajúcich sa v tejto stavbe alebo v jej blízkosti. Pre záchranné sanitky, požiarnu, pohotovostné alebo iné záchranné vozidlá musí byť zriadená vyhovujúca prístupová komunikácia, prípadne nástupná plocha.

(2) Stavba má mať najmenej dva východy z priestoru vedúce na voľné priestranstvo, má byť vybavená evakuačným výťahom okrem prípadov, kde je východ z podlažia na voľné priestranstvo vedený po rovine alebo po rampe, a má mať stanovený maximálny počet návštevníkov.

(3) V zhromažďovacích priestoroch a hľadiskách pre návštevníkov v trvalých alebo dočasných zábavných, *kultúrnych* a športových zariadeniach sa navrhujú oddelovacie prvky alebo zábrany; požiadavky na ich dimenzovanie a návrh priestorového usporiadania sú dané normovými hodnotami.

(4) Výškový rozdiel na únikovej ceste zo zhromažďovacích priestorov menší ako 400 mm musí byť vyrovnávaný rampou so sklonom najviac 1 : 12. Každá časť zhromažďovacieho priestoru zvýšená alebo znížená o viac ako 500 mm, ktorá slúži na zhromažďovanie viac ako 100 osôb, musí mať samostatný východ.

(5) Šírka stupňov miest na státie usporiadaných stupňovito musí byť najmenej 400 mm. Súборы stupňovitých alebo naklonených miest na státie musia byť vybavené zábradlím na ochranu a oporu. Na tribúne pre stojacich *a sediacich* divákov sa musia vždy po desiatich radoch inštalovať vodorovné zábradlia členené s ohľadom na príchod a odchod divákov.

(6) Schodištia vo vnútri zhromažďovacieho priestoru a schodištia na únikovej ceste zo zhromažďovacieho priestoru určené na únik viac ako 50 osôb musia mať sklon schodišťových ramien od 25° do 35° a ramená musia byť priame a navrhnuté podľa bodu 1.8. Prílohy 1. Schodište z tohto priestoru, s výnimkou schodísk v hľadisku, musia mať podestu najviac po 15 stupňoch a podesty pred a za dverami. Podesta musí byť rozšírená tak, aby otvorením dverí nedošlo k zúženiu započítateľnej šírky únikovej cesty.

(7) Úniková cesta z podzemného podlažia a z prvého nadzemného podlažia musí viesť priamo na voľné priestranstvo. Najmenej jedna úniková cesta musí byť prispôsobená pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Únikové cesty z podzemných a nadzemných podlaží musia byť vzájomne oddelené okrem prípadov, keď tieto cesty slúžia na evakuáciu z jediného zhromažďovacieho priestoru. Únikovú cestu zo zhromažďovacieho priestoru upravuje osobitný predpis.

(8) Vždy pre 100 mužov musí byť k dispozícii aspoň jedna samostatná miestnosť so záchodovou misou a ďalej vždy pre 50 mužov jedno pisoárové státie alebo mušľa. *Počet záchodových mís pre ženy musí byť súčtom záchodových mís a pisoárov pre mužov. V priestore toaliet musí byť aspoň jedna bezbariérová záchodová kabína spoločná pre ženy a mužov. Na každých 10 začatých vyhradených miest na sedenie sa dimenzuje jedna bezbariérová záchodová kabína podľa bodu 3.2. Prílohy 1.*.

(9) Personál musí mať hygienické zariadenie oddelené od zariadenia pre verejnosť. Hygienické zariadenie musí byť vždy usporiadané podľa pohlavia oddelene. Stavebnotechnické riešenie musí zodpovedať normovým hodnotám.

(10) Šikmá rampa v hľadiskách *sa navrhuje sa podľa bodu 1.7. Prílohy 1.*

(11) Zhromažďovací priestor vrátane únikovej cesty musí byť vybavený núdzovým osvetlením *a akustickým signálom*. Smer úniku musí byť zreteľne označený všade tam, kde východy na voľné priestranstvo nie sú priamo viditeľné. Dvere na únikovej ceste zo zhromažďovacieho priestoru musia byť vyhotovené podľa osobitného predpisu *a podľa bodov 3.1.5 – 3.1.8. Prílohy 1.*

(12) *Požiadavky na bezbariérové užívanie zhromažďovacích priestorov sú v bode 3.4. Prílohy 1. V spoločenskej sále alebo hľadisku kultúrneho zariadenia do 1000 divákov musí byť vyhradené 1 % z kapacity sedadiel pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu, najmenej však jedno vyhradené miesto a v hľadisku nad 1000 divákov sa počet miest dimenzuje podľa tabuľky 3 Prílohy 1. Z úrovne vyhradených miest musia byť prístupné bezbariérové toalety, miestnosť prvej pomoci a stravovacie jednotky, ak sú k hľadisku pričlenené.*

(13) Každá stavba musí byť pripojená na verejnú komunikačnú sieť. Podrobnosti pre návrh a realizáciu ustanovuje osobitný predpis.

(14) *Zhromažďovacie sály musia mať vytvorený informačný systém podľa bodu 4 prílohy 1 a musia byť vybavené **pomocným načúvacím systémom** (indukčná slučka, FM systém, infračervený systém) na prenos a zosilňovanie zvuku pre osoby so sluchovým postihnutím. *

§ 47

Stavby na výrobu a skladovanie

(1) Každý priestor pracoviska musí spĺňať hygienické požiadavky, požiadavky požiarnej bezpečnosti, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.

(2) Schodište v priemyselnej budove a sklade musí mať prvý a posledný stupeň schodišťového ramena výrazne rozoznatel'ný od okolitej podlahy.

(3) Vnútorný povrch steny, podlahy a inej konštrukcie v prašnej prevádzke alebo v prevádzke s výskytom škodlivých látok musí byť ľahko čistiteľný.

(4) Pracovisko bez denného osvetlenia alebo umelo s vytváranou mikroklímou sa môže zriaďovať pri dodržaní hygienických podmienok, podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pracovných podmienok podľa osobitných právnych predpisov.

(5) V stavbách na výrobu a skladovanie sa zriaďujú hygienické zariadenia v súlade s príslušnými normovými hodnotami.

(6) Priemyselná budova alebo sklad podľa druhu výroby, skladovaných hmôt a výrobkov a druhov unikajúcich škodlivín musia mať určené ochranné pásmo, prípadne ochranné pásmo v okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa osobitného predpisu.

(7) Rozmery pracovísk, skladov a vnútorných komunikácií, vzájomné odstupy medzi technologickými zariadeniami a stavebnými konštrukciami musia umožňovať bezpečný pohyb zamestnancov, obsluhu a údržbu, opravy, prípadne aj výmenu strojov a zariadení.

(8) Pri skladovaní kvapalnej látky, ropného produktu alebo toxikkej látky sa musí zabrániť ich unikaniu mimo skladovací objekt alebo zariadenie.

(9) Pri skladovaní a manipulácii s prchavými látkami, prašnými materiálmi a plynmi a pachovými látkami musia byť splnené požiadavky zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

§ 48

Garáže

(1) Svetlá výška garáží a príjazdových rámp a rozmery vnútorných účelových komunikácií a jednotlivých garážových stojísk sú dané normovými hodnotami.

(2) Vyhradené garážové stojisko, odstavné a parkovacie stojisko pre bezbariérové užívanie musí byť navrhnuté v súlade s normovými hodnotami *a bodom 2 Prílohy 1.*

(3) Garáže je potrebné umiestniť a navrhnuť tak, aby ich používanie nerušilo prácu, bývanie, pokoj a rekreáciu obyvateľov nad prípustnú mieru.

(4) V garážach, kde sa dlhodobo zdržujú zamestnanci, sa zriaďujú hygienické zariadenia v súlade s normovými hodnotami.

(5) V jednotlivých a radových garážach pri použití prirodzeného vetrania je veľkosť vetracích otvorov pripadajúcich na jedno vozidlo daná normovými hodnotami.

(6) Umiestnenie vjazdu do hromadných garáží musí umožňovať vchádzanie jazdou vpred s maximálne jedným oblúkom.

(7) Priestory státi a vnútorných komunikácií hromadných garáží sa vetrajú podľa požiadaviek daných normovými hodnotami tak, aby sa zabránilo vzniku neprípustných koncentrácií škodlivých plynov a pár ako v garážach, tak aj v príľahlých priestoroch a stavbách.

(8) V hromadných garážach sa zriaďuje kanalizácia len v priestoroch, kde sú umiestnené výtoky vnútorného vodovodu a podlahové vpuste. Kanalizácia musí byť urobená tak, aby bolo možné bezpečne zachytiť prípadný havarijný únik prevádzkových kvapalín, najmä olejov a pohonných hmôt.

(9) Odberné plynové zariadenie na vykurovanie garáží musí byť navrhnuté a zrealizované s ohľadom na možné riziká tak, aby v dôsledku jeho používania nedochádzalo k ohrozeniu života a zdravia osôb alebo zvierat. Spôsob inštalácie odberného plynového zariadenia v garážach je daný normovými hodnotami.

(10) Priestory státi a vnútorných komunikácii hromadných garáží sa vetrajú podľa požiadaviek daných normovými hodnotami tak, aby sa zabránilo vzniku neprípustných koncentrácií škodlivých plynov a pár ako v garážach, tak aj v príľahlých priestoroch a stavbách. V prípade núteného vetrania z hromadných garáží musia byť dodržané požiadavky podľa osobitného predpisu.*). *) Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, príloha č. 9.

§ 49

Servisy a opravovne motorových vozidiel, čerpace stanice pohonných hmôt

(1) Umiestnenie a stavebnotechnické riešenie čerpacích staníc pohonných hmôt, servisov a opravovní motorových vozidiel musí zodpovedať hygienickým požiadavkám, požiadavkám požiarnej bezpečnosti, ochrany ovzdušia podľa osobitného predpisu*) a ochranu podzemných a povrchových vôd. *) zákon. č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, vyhláška MŽP SR č. 195/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia prevádzkujúcich zariadenia používané na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu a spôsob a požiadavky na zisťovanie a preukazovanie údajov o ich dodržaní.

(2)

(3) Umiestnenie a stavebnotechnické riešenie čerpacích staníc pohonných hmôt, servisov a opravovní motorových vozidiel musí zodpovedať hygienickým požiadavkám, požiadavkám požiarnej bezpečnosti a ochrany podzemných a povrchových vôd.

(4) Odpadová voda z opravovní, servisov a čerpacích staníc pred vypustením do kanalizačnej siete, prípadne do vodného recipientu musí byť upravená tak, aby sa dosiahlo zloženie odpadovej vody podľa právnych predpisov⁹⁾ a aby bola dosiahnutá ochrana podzemnej vody a povrchovej vody pred ropnými latkami požadovaná podľa osobitného predpisu.

(5) Vonkajšie plochy čerpacích staníc pohonných hmôt, servisov a opravovní motorových vozidiel, kde dochádza ku skladovaniu ropných látok a iných znečisťujúcich látok a k manipulácii s nimi, musia byť nepriepustné pre ropné látky a musia byť vyspádované do záchytných šacht s odtokom do kanalizácie zaolejovaných vôd.

(6) V opravovniach, servisoch motorových vozidiel a na čerpacích staniciach palív musí byť zriadené hygienické zariadenie v súlade s normovými hodnotami.

(7) Svetlá výška miestností a priestorov v opravovniach, servisoch motorových vozidiel a v čerpacích staniciach palív je daná normovými hodnotami.

(8) Vetranie v opravovniach, servisoch motorových vozidiel a čerpacích staníc palív musí byť zaistené tak, aby koncentrácia škodlivých látok v ovzduší neprekročila prípustné hodnoty z hľadiska ochrany zdravia a nebezpečenstva výbuchu.

(9) Opravovne, servisy motorových vozidiel a čerpacích staníc vrátane zariadenia na manipuláciu s nimi sa nesmie umiestňovať v ochrannom pásme vodárenského zdroja slúžiaceho na zásobovanie pitnou vodou.

§ 50

Stavby škôl, predškolských, školských a telovýchovných zariadení

(1) Budova pre školstvo sa umiestňuje v tichom prostredí v dostatočnom odstupe od ciest a zdrojov hluku. Úseky využívané žiakmi môžu byť maximálne 4-podlažné.

(2) Ekvivalentný uhol tienenia osvetľovacích otvorov učební, denných miestností predškolských zariadení a ďalších vnútorných priestorov s vysokými nárokmi na denné osvetlenie musí vyhovovať normovým hodnotám.

(3) Nadokenný preklad, ktorý tieni dennému svetlu pri vnikaní do interiéru, musí byť čo najnižší; okenný parapet hlavných osvetľovacích okien musí byť taký vysoký, aby spodná časť skla v okne nebola vyššie ako oko sediaceho; medziokenný pilier, ktorý svojou šírkou nepriaznivo ovplyvňuje osvetlenie vyučovacieho priestoru, musí mať čo najmenšiu šírku najviac 400 mm.

(4) Stavebnotechnické a dispozično-prevádzkové riešenie budov podľa predchádzajúceho odseku musí spĺňať požiadavky hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia, civilnej ochrany a ochrany pred požiarmi ¹⁰⁾, *ako aj požiadavky bezbariérového užívania podľa Prílohy 1*

(5) Každá stavba musí byť pripojená na verejnú komunikačnú sieť. Podrobnosti pre návrh a realizáciu ustanovuje osobitný predpis.

(6) Najmenšia svetlá výška miestností a priestorov musí byť:

- a) 3 000 mm v materskej škole a špeciálnej materskej škole; zníženie na svetlú výšku 2 500 mm možno pripustiť ak sa dodrží objem vzduchu 12 m³ na jedno dieťa,
- b) 3 300 mm v základnej, strednej, vyššej škole a špeciálnej škole; pri dodržaní všetkých podmienok denného osvetlenia na pracovnú plochu je možno znížiť svetlú výšku na 3 000 mm, ak sa dodrží objem vzduchu 5,3 m³ na jedného žiaka,
- c) 6 000 mm v telocvični s rozmermi 12 x 18 m a 12 x 24 m, 7 000 mm v telocvični s rozmermi 18 x 30 m a väčšími,
- d) 2 500 mm v šatni.

(7) V budove každej školy, predškolského, školského a telovýchovného zariadenia²³⁾ musia byť zriadené šatne pre žiakov. *Požiadavky na bezbariérové užívanie šatní sú uvedené v bode 3.3. Prílohy 1.* Priestory šatne musia byť osvetlené a vetrané. Odkladanie odevov pedagogických a nepedagogických zamestnancov sa musí riešiť oddelene od šatne pre žiakov.

(8) Samostatné miestnosti so záchodovou misou a umývárne v predškolských zariadeniach musia byť prístupné zo šatne a z denných miestností detí. Nedelia sa podľa pohlaví a pre päť detí musí byť zriadená jedna detská misa a jedno umývadlo.

(9) Učebne musia byť vybavené pomocným načúvacím zariadením na prenos zvuku (napríklad prenosnou alebo zabudovanou indukčnou slučkou, FM systém). V stavbách škôl musí byť vytvorený orientačný systém podľa bodu 4 Prílohy 1.*

(10) Záchody a umývárne v škole, školskom zariadení a telovýchovnom zariadení sa zriaďujú oddelene podľa pohlavia. Musia byť umiestnené tak, aby dostupná vzdialenosť nepresiahla 60 m. Záchod vo výukovom priestore musí byť vždy priamo osvetlený a vetraný. Pre 80 chlapcov musí byť zriadená jedna záchodová kabína a pre 20 chlapcov jedno pisoárové státie. Počet záchodových kabín pre dievčatá sa navrhuje ako súčet záchodových mís a pisoárov pre chlapcov. ~~Pre 80 dievčat musí byť zriadená jedna hygienická kabína a pre 20 dievčat jedna záchodová kabína.~~ V záchodovej predsieni, ktorá sa využíva ako umývárňa, sa umiestňuje jedno umývadlo pre každých 20 žiakov. *Bezbariérové záchodové kabíny sa navrhujú podľa bodu 3.2. Prílohy 1.*

(11) Záchod a umývárňa pedagogických a nepedagogických zamestnancov nesmú byť prístupné zo záchoda a umývárne žiakov. Pre 20 osôb musí byť zriadená jedna záchodová kabína a jedno umývadlo.

(12) Najmenšia svetlá šírka chodby v škole musí byť 3 000 mm, ak sú vyučovacie priestory umiestnené po oboch stranách chodby, a 2 200 mm, ak sú vyučovacie priestory len na jednej strane chodby. Ak slúži táto chodba ako hlavné komunikačné spojenie, musí byť široká najmenej 3 000 mm. Najmenšia svetlá šírka chodby v každom predškolskom zariadení musí byť 1 500 mm.

(13) Vo vyučovacom priestore musia byť dvere široké najmenej 900 mm. V telocvični musia mať aspoň jedny z dverí rozmery 1 800 x 2 100 mm.

(14) V predškolskom zariadení, základnej škole a v špeciálnej škole sa nesmú používať kývavé alebo turniketové dvere. Na zasklenie dverných krídel sa musí použiť bezpečnostné sklo. V predškolskom zariadení nesmie byť spodná tretina dverí zasklená.

(15) Vo vyučovacom priestore musí byť umiestnený najmenej jeden výtok pitnej vody. Ak je zavedená teplá voda, výtok v dosahu žiakov nesmie mať teplotu vyššiu ako 45°C.

(16) Na stavbu vysokej školy a vysokoškolského zariadenia platia ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

§ 51

Stavby zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb

(1) Zdravotnícke zariadenie a zariadenie sociálnych služieb²⁴⁾ sa umiestňujú v tichom prostredí v dostatočnom odstupe od cesty a od zdroja hluku.

(2) Stavebnotechnické a dispozično-prevádzkové riešenie budov podľa odseku 1 musí spĺňať požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia²⁵⁾, civilnej ochrany a ochrany pred požiarmi¹⁰⁾ a požiadavky evakuácie.

(3) Každá stavba musí byť pripojená na verejnú komunikačnú sieť. Podrobnosti pre návrh a realizáciu ustanovuje osobitný predpis.

(4) Usporiadanie zdravotníckych zariadení ošetrovateľskej starostlivosti a zariadení pre dožívajúcich pacientov, musí mať komunikácie, výťahy, vstupné otvory a hygienické zariadenia navrhnuté pre presun osôb na lôžku alebo na invalidnom vozíku.

(5) Nemocnice s poliklinikou, zariadenia ambulantnej starostlivosti, hospice, niektoré druhy zariadení sociálnej starostlivosti, liečebné ústavy, rehabilitačné zariadenia a ubytovacie zariadenia pre zdravotne postihnuté deti a mládež sú špeciálnymi stavbami, kde hlavné prevádzkové časti slúžiace pacientom a klientom musia spĺňať sprísnené požiadavky na bezbariérovú prevádzku, *hlavne v komunikačných priestoroch podľa bodu 1 Prílohy 1 a v časti ubytovania a hygienických zariadení podľa bodu 3 Prílohy 1.*

(6) Zariadenia musia zabezpečiť dispozičné a prevádzkové oddelenie častí zdravotníckej kuratívy a prevencie, častí pre pacientov a klientov, častí doplnkových služieb, hospodárskej časti a energetickej časti.

(7) Lekárne, výdajne liečiv, výdajne zdravotníckych potrieb, kojenecké ústavy a jasle, očné optiky a hygienické stanice sú zariadeniami, ktoré musia spĺňať prevádzkové požiadavky dané normovými hodnotami, *ako aj požiadavky na bezbariérové užívanie.*

(8) Priestor infekčného oddelenia zdravotníckeho zariadenia musí byť bezpečne oddelený od ostatných nemocničných priestorov aj od susednej stavby.

(9) Na jazdu sanitného vozidla sa musí zabezpečiť vyhovujúce pripojenie na sieť dopravných komunikácií.

§ 52

Stavby pre hospodárske zvieratá

(1) Poľnohospodárska budova, sklad, stajňa a maštal' musia spĺňať hygienické a veterinárne požiadavky, požiadavky na ochranu ovzdušia podľa osobitného predpisu*), ochranu povrchových a podzemných vôd, požiadavky požiarnej bezpečnosti, bezpečnosti práce a technických zariadení, a požiadavky na energetickú úspornosť. *) Príloha č. 7 vyhlášky MŽP SR č.410/2012 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia o ovzduší.

(2) Technické riešenie stavieb pre hospodárske zvieratá musí umožňovať, aby rýchlosť prúdenia, teplota a relatívna vlhkosť vzduchu, prašnosť, koncentrácia plynov, osvetlenie a hlučnosť boli v medziach, ktoré nie sú pre zvieratá škodlivé. Pokiaľ nároky na zdravie zvierat vyžadujú nútené vetranie a úpravu vzduchu, požaduje sa núdzový systém, zabezpečujúci jeho dostatočnú výmenu, úpravu a zabudovanie zariadenia pre signalizáciu poruchy systému.

(3) Riešenie, použité materiály a povrchová úprava stavieb, zvlášť výkrmné žľaby a ďalšie zariadenia, s ktorými prichádzajú zvieratá do styku, nesmú byť z hľadiska zdravia zvierat škodlivé. Potrubné rozvody studenej vody nemusia byť tepelne izolované s výnimkou zabráneniu zamrznutiu. Všetky prvky a časti stavieb pre ustajnenie zvierat musia byť riešené a udržiavané tak, aby sa zabránilo zraneniam zvierat.

(4) Povrch podláh a stien musí byť ľahko umývateľný a dezinfikovateľný v miestnostiach, kde sa vyžaduje zvýšená čistota, v priestoroch na dojenie, narábanie s mliekom, výrobu mliečnych produktov a v samostatných miestnostiach pre veterinárne zákroky.

(5) Stavby a farmy pre chov hospodárskych zvierat bez možnosti prirodzenej výmeny vzduchu a prirodzeného osvetlenia musia mať zabezpečenú plynulú dodávku elektrickej energie doplnenú núdzovým zdrojom. Výkon núdzového zdroja elektrickej energie sa stanoví individuálne na navrhnutý technologický systém a technické vybavenie pre zachovanie najdôležitejších životných funkcií zvierat.

(6) Pri stavbách a farmách pre chov hospodárskych zvierat:

- a) sa musia určiť ochranné pásma²⁶⁾ podľa samostatného predpisu,
- b) v prípade, že sa nepožaduje určiť stav vnútorného prostredia, zvieratá sa musia chrániť pred priamym pôsobením vetra, zrážok a slnečného žiarenia,
- c) vybudovať opлотenie a systém filtrov proti vneseniu nákazy.

(7) Stavby so zreteľom na produkciu znečisťujúcich látok so základným zabezpečením musia zamedziť samovoľnému preniknutiu látok ohrozujúcich kvalitu vôd zo stavieb a ich súčastí do okolitého terénu a podlažia a následne do povrchových a podzemných vôd:

- a) nepriepustnosťou povrchov a konštrukcií, ktoré prichádzajú do styku s týmito látkami,
- b) odkanalizovaním, prípadne stavebnými alebo technologickými úpravami, znemožňujúcimi únik látok zo stavby vytečením, pretečením alebo špl'achnutím,
- c) umiestnením nádrží na kvapalnú hnojivá do záchytných vaní.

(8) Doplnkové zabezpečenie stavieb sa okrem požiadavky na ich základné zabezpečenie uplatňuje pri ich umiestňovaní v oblastiach so zvýšenou ochranou vôd a v ochranných pásmach

- a) pri skladoch kvapalných minerálnych hnojív, pri šachtách a nádržiach na skladovanie tekutých zvieracích hnojív a pri skladoch na siláž s obsahom sušiny menším ako 30 %; uvedené skladovacie priestory sa musia zabezpečiť kontrolným systémom tých častí, ktoré sú v stavbe zakryté, a ktoré nie je možné vizuálne kontrolovať,
- b) pri silážnych žľaboch na skladovanie siláže, ktorá má menej sušiny ako 30 % a hnojových jám, ktoré majú zamedzený samovoľný odtok tekutých zložiek z ich skladovacích priestorov musí byť uskutočňovaná kontrola predpísanej kvality stavebných prác v priebehu výstavby a pred uvedením stavby do prevádzky; v priebehu prevádzky sa musia cyklicky kontrolovať povrchy s ohľadom na ich nepriepustnosť.

(9) Technické riešenie stavieb pre hospodárske zvieratá vrátane stavieb určených na nakladanie a skladovanie hnoja, močovky, hnojovice a trusu musí spĺňať technické požiadavky na obmedzovanie emisií znečisťujúcich látok, zabezpečenia obmedzenia uvoľňovania pachových látok z chovov hospodárskych zvierat a ostatné požiadavky podľa osobitných predpisov.*) zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

§ 53

Pomocné stavby pre hospodárske zvieratá

(1) Obvodové steny a zastrešenie stavieb na dosušenie a skladovanie sena a slamy musia zabrániť vnikaniu zrážkových vôd do skladovaných hmôt. Podlaha týchto stavieb musí zabrániť prenikaniu vlhkosti do skladovaných hmôt. Otvory na vetranie stavieb, na dosušenie a skladovanie sena a slamy musia mať veľkosť a umiestnenie zodpovedajúce technológii vetrania, musia spĺňať

podmienky bezpečnosti práce zo zreteľom na technické zariadenia a musia byť riešené tak, aby zabránili vnikaniu vtáctva do priestoru stavby.

(2) Dno hnojiskovej jamy musí mať pozdĺžny sklon smerom k žumpe na hnojovicu. Pozdĺžny a priečny sklon dna manipulačných plôch sa musí vytvoriť tak, aby hnojovka a kontaminovaná zrážková voda odtekala do zberných žliabkov alebo kanálikov a do šachty.

(3) Výdajná plocha nádrží a žump na polotekutý hnojový odpad musí mať spevnený nepriepustný povrch široký ako príjazdová vozovka a dlhý aspoň ako použitý dopravný prostriedok. Po stranách je chránená obrubníkmi vyvýšenými nad terén a čelnými nájazdmi vyvýšenými nad niveletu príjazdovej komunikácie ako ochrana proti prívalovým dažďovým vodám.

(4) Stavby na konzerváciu a skladovanie siláže a stavby na skladovanie silážnych štiav musia spĺňať podmienky základného a doplnkového zabezpečenia stavieb podľa časti stavby pre hospodárske zvieratá a rastliny, so zreteľom na druh a množstvo znečisťujúcich látok.

(5) Skladovacie a manipulačné plochy silážneho žľabu s výnimkou nájazdových a výjazdových rámp musia byť zabezpečené obrubníkmi alebo inou konštrukciou tak, aby do nich nemohla vnikáť prívalová dažďová voda alebo z nich vytekať tekutina na vodohospodársky nezabezpečené plochy.

(6) Pri nezastrešených silážnych žľaboch musí byť na obvodových stenách dvojtyčové zábradlie. Tam, kde by prekážalo pri plnení alebo vyberaní, musí byť zábradlie odoberateľné alebo otočné.

(7) Stavby na skladovanie a hospodárskeho hnojiva alebo iného organického hnojiva musia spĺňať požiadavky na obmedzovanie emisií amoniaku a pachových látok podľa osobitného predpisu*). *) Príloha č. 7 vyhlášky MŽP SR č.410/2012 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia o ovzduší.

§ 54

Budovy na pozberovú úpravu a skladovanie produktov rastlinnej výroby

(1) Stavby na pozberovú úpravu a skladovanie zrnín a ich technické riešenie musia:

- a) byť suché, zastrešené, vetrateľné a čistiteľné, s hladkým povrchom vnútorných stien a podlahou chránenou pred zemnou vlhkosťou,
- b) umožňovať odber vzoriek na vyhodnotenie kvality skladovaného zrna,
- c) umožňovať nápravné opatrenia v prípade zvýšenej teploty či zvýšenej vlhkosti skladovaného zrna jeho prepúšťaním, prevzdušňovaním, sušením alebo chladením,

- d) umožniť účinnú ochranu skladovaných produktov proti škodlivému hmyzu, vtáctvu a hlodavcom,
- e) zaistiť aktívne vetranie skladovacieho priestoru, prípadne s reguláciou teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu,
- f) umožniť diaľkové meranie teplôt skladovaných zrnín a diaľkovú kontrolu zaplnenia vežových stavieb na skladovanie,
- g) zaistiť obmedzenie prašnosti systémom odsávania, odlučovania a oddelovania a zachytávania odpadov z technologických liniek.

(2) Stavba na pozberovú úpravu a skladovanie zemiakov musí udržiavať podmienky na dlhodobé skladovanie zemiakov a potláčať nežiaduce biologické procesy hľúz v skladovacích priestoroch:

- a) tepelnou izoláciou,
- b) vetraním, zariadením na úpravu teploty, prípadne relatívnej vlhkosti,
- c) reguláciou svetelných podmienok.

(3) Stavba na pozberovú úpravu a skladovanie ovocia a zeleniny musí spĺňať nároky na udržanie alebo aj zvýšenie kvality jednotlivých druhov v zodpovedajúcich mikroklimatických podmienkach.

(4) V chladiarenských priestoroch na skladovanie ovocia a zeleniny sa podlahy izolujú proti vlhkosti, v priestoroch s riadenou atmosférou musia byť podlahy plynotesné, u vetraných skladovacích priestoroch ovocia a zeleniny okrem cibulovín sa izolácia proti zemnej vlhkosti nepožaduje.

(5) Ak súčasťou stavby je stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia, stavba musí plniť požiadavky podľa osobitného predpisu. *) zákon o ovzduší č. 137/2010 Z.Z. a vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z.

§ 55

Stavby na skladovanie minerálnych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín

(1) Stavba na skladovanie tuhých hnojív musí zabezpečiť ich príjem vykládkou zo železničných vagónov alebo cestných nákladných vozidiel, oddelené uskladňovanie jednotlivých druhov hnojív do skladovacích sekcií, boxov alebo nádrží podľa požadovanej kapacity, pri rešpektovaní fyzikálnych a chemických vlastností skladovaných látok.

(2) Konštrukcia, obvodový a strešný plášť stavieb na skladovanie tuhých hnojív musia spĺňať požiadavky na:

- a) ich ochranu pred klimatickými účinkami a pred nadmerným otepľovaním súčasti stavby, svojimi tepelnoizolačnými vlastnosťami s ohľadom na klimatické podmienky a na druh skladovaných hnojív,

- b) odolnosť proti chemickému pôsobeniu hnojív a proti korózii,
- c) zamedzenie možnosti pyrolytického rozkladu hnojív,
- d) prenos statického zaťaženia skladovaných substrátov a technologického zariadenia podľa spôsobu ich skladovania a manipulácie s nimi pri plnení a vyskladňovaní,
- e) uzavierateľnosť zo všetkých strán a zabezpečenie proti vniknutiu vody a vlhkosti do skladovacích priestorov,
- f) obmedzenie technologických otvorov pre minimálnu výmenu vzduchu a obmedzenie prašnosti,
- g) odolnosť podláh proti zemnej vlhkosti, vode, chemickým vplyvom, proti zaťaženiu skladovanými hnojivami a mobilným technologickým zariadením.

(3) Konštrukcia podláh a častí stavby na skladovanie tuhých hnojív musí spĺňať podmienky základného a doplnkového zabezpečenia stavieb podľa časti stavby pre hospodárske zvieratá a rastliny, zo zreteľom na produkciu škodlivých látok.

(4) Konštrukcia stavieb na skladovanie tuhých, voľne sypaných, jemne mletých práškových vápenatých a horečnato-vápenatých hnojív musia spĺňať požiadavky technológie a prenosu zaťaženia zásobníkmi a zariadením na manipuláciu vrátane skladovaných substrátov.

(5) Požiadavky na stavby pre skladovanie dusičnanu amónneho, viaczložkových hnojív obsahujúcich dusičnan amónny a viaczložkových hnojív typu NP, NPK, prípadne aj NK obsahujúcich dusík sčasti alebo celkom vo forme dusičnanu amónneho sa stanovujú spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám, ktoré sú splnené dodržaním normových hodnôt. Musia byť suché a nepodpivničené. Steny, strop a podlaha skladovacieho priestoru musí mať ľahko čistiteľnú povrchovú úpravu. Dvere musia mať otváranie von. Podlahy nesmú mať kanály alebo otvory, musia byť izolované proti zemnej vlhkosti, nepriepustné voči skladovaným látkam a nie je dovolené ich krytie asfaltom alebo inou organickou hmotou.

(6) Podlaha stavieb, prijímacie a výdajové miesta na skladovanie prípravkov na ochranu rastlín musí byť nepriepustná pre kvapaliny, odolná proti chemickým účinkom uskladnených prípravkov a s povrchom umožňujúcim ľahké čistenie, vyspádovaná do samostatnej bezodtokovej šachty. Kanalizačný systém musí byť riešený oddelene pre zrážkové, splaškové a odpadové vody kontaminované prípravkami.

(7) Sklad tekutých prípravkov na ochranu rastlín musí byť vybavený záchytnou bezodtokovou šachtou s objemom zodpovedajúcim najväčšiemu skladovanému obsahu alebo nepriepustnou podlahou ohraničenou nepriepustným soklom stien a zvýšeným prahom dverí.

(8) Skladovacia nadzemná nádrž skladu kvapalných minerálnych hnojív s objemom väčším ako 100 m³ musí byť vybavená indikáciou prípadných netesností tej časti nádrže, ktorú nemožno

kontrolovať. Stáčacie miesto príjmu a výdaja sa musí zabezpečiť bezodtokovou šachtou na zachytenie uniknutých hnojív.

(9) V šachte na zbieranie odpadovej vody kontaminovanej hnojivom alebo prípravkom na ochranu rastlín sa môže akumulovať len odpadová voda rovnakého charakteru.

(10) Výdajná rampa skladu prípravkov na ochranu rastlín musí byť chránená pred dažďovými zrážkami a musí mať sklon do bezodtokovej šachty s kapacitou minimálne 1 m³.

(11) Každá plocha, na ktorej môže dôjsť ku kontaminácii zrážkových vôd minerálnymi hnojivami a prípravkami na ochranu rastlín, musí byť riešená ako nepriepustná a odvodnená do šachty alebo účinného čistiaceho zariadenia.

§ 56

Stavby na zabezpečenie výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody

(4)

Minimálne požiadavky na ubytovacie zariadenia poskytujúce ubytovanie v miestach výkonu väzby pre obvinených a v miestach výkonu trestu odňatia slobody pre odsúdených, ktorými sú izby alebo cely v ústavoch na výkon väzby, ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a v nemocnici pre obvinených a odsúdených, určujú osobitné predpisy.

ČASŤ SIEDMA

§ 57

Informačné konštrukcie

(1) Informačná konštrukcia nesmie svojím vyhotovením a umiestnením rušiť krajinný ráz, ohrozovať verejnú bezpečnosť a poriadok, brániť rozhľad na pozemnej komunikácii a na ceste, nad prípustnú mieru obťažovať okolie a obytné prostredie hlukom alebo osvetlením najmä počas noci.

(2) Umiestnením a prevádzkou konštrukcie nesmie vzniknúť na pozemnej komunikácii, verejnej ploche a verejnom priestranstve prekážka pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

(3) V ochrannom pásme vodného toku, železničnej dráhy, pozemnej komunikácie a v dosahu chránenej pamiatky, prírodného osobitne chráneného územia a pri významnom rekreačnom alebo

kúpeľnom zariadení sa môže informačná konštrukcia umiestniť, ak sú splnené podmienky podľa platných predpisov.

(4) Informačná konštrukcia umiestnená na budove musí byť prispôbena jej architektonickému vzhľadu a nesmie rušiť základné členenie priečelia a jeho významné detaily.

(5) Na budovách na bývanie je umiestňovanie informačnej konštrukcie prípustné len vtedy, ak sa reklamované a propagované zariadenia v budove nachádzajú.

§ 58

Užívanie a údržbu stavby

(1) Stavba/budova má byť používaná iba na účel určený v kolaudačnom rozhodnutí. Pri užívaní stavby treba dodržiavať podmienky stanovené kolaudačným rozhodnutím.

(2) Za poškodenie resp. poruchy stavby spôsobené nedodržaním podmienok kolaudačného rozhodnutia zodpovedá užívateľ stavby.

(3) Z hľadiska životnosti stavby treba zabezpečiť správny spôsob spravovania objektu v prevádzke vrátane zabezpečenia jeho údržby a opráv a používanie vhodných metód udržiavacích zásahov.

(4) Pre každú budovu sa odporúča vypracovať manuál užívania a údržby budovy, ktorý by mal obsahovať evidenčné údaje a pravidlá: technických prehliadok objektu, užívania objektu a prevádzkové predpisy, údržby a opráv objektu.

(5) Technické a technologické zariadenia stavby kontrolujú oprávnené osoby podľa postupov daných príslušnými právnymi a technickými predpismi, prípadne podľa pokynov výrobcu týchto zariadení. O vykonaných úkonoch sa vedú záznamy.

(6) Prieskum, skúšanie a diagnostiku stavieb je potrebné vykonať najmä:

a) po mimoriadnych udalostiach, napr. živeľnej pohrome, požiar, výbuchu plynu, náraze, nepredpokladanom užívaní a pod., ak ich vplyvom došlo k poškodeniu stavby,

b) ak vlastník alebo užívateľ stavby závažným spôsobom zanedbal údržbu a potrebné opravy stavby a táto z uvedeného dôvodu nezodpovedá základným požiadavkám na stavby a tým ohrozuje alebo obťažuje užívateľov a okolie stavby.

§ 59

Odstraňovanie stavieb

(1) Stavba alebo jej časť sa odstraňuje, prípadne premiestňuje tak, aby v priebehu prác nedošlo k ohrozeniu bezpečnosti života a zdravia osôb alebo zvierat, k vzniku požiaru a nekontrolovateľnému porušeniu stability stavby alebo jej časti.

(2) Pri odstraňovaní stavby alebo jej časti nesmie byť ohrozená stabilita žiadnej inej stavby ani prevádzkyschopnosť sietí technického vybavenia v dosahu stavby.

(3) Okolie odstraňovanej stavby nesmie byť touto činnosťou a jej dôsledkami nadmerne obťažované najmä hlukom a prachom.

(4) Stavba sa odstraňuje podľa dokumentácie búracích prác a vopred určeného technologického postupu. Súčasťou technologického postupu je súbor bezpečnostných požiadaviek v súlade s platnými predpismi²⁷⁾.

(5) Ak je v stavbe zabudovaný výrobok obsahujúci azbest, jadrový materiál, alebo iný život a zdravie bezprostredne ohrozujúci materiál treba zabezpečiť odbornú demontáž takéhoto výrobku so súhlasom príslušného orgánu na ochranu zdravia a jeho zneškodnenie oprávnenou fyzickou alebo právnickou osobou.

(6) Sútina a odpadový materiál z odstraňovanej stavby sa musí odstraňovať bezodkladne a nepretržite tak, aby nedochádzalo k narušeniu bezpečnosti a plynulosti prevádzky na pozemných komunikáciách a nenarúšalo sa životné prostredie a v prípade povodne nedochádzalo k rozplavovaniu a odplavovaniu, a k narušovaniu životného prostredia. Zo stavebným odpadom musí byť nakladané v súlade s platnými predpismi. Všetky búracie práce sa musia vykonávať v súlade s požiadavkami podľa osobitného predpisu*) na zamedzenie znečisťovania ovzdušia, obmedzovania prašnosti, skladovania alebo skládkovania prašných materiálov. *) § 33 písm. a) zákona č. 137/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, príloha č. 3 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.“.

ČASŤ ÔSMA

POŽIADAVKY ZABEZPEČUJÚCE BEZBARIÉROVÉ UŽÍVANIE STAVIEB

§ 60

Základné ustanovenia

(1) Táto časť vyhlášky ustanovuje všeobecné stavebno-technické a prevádzkové požiadavky na stavby a ich časti tak, aby bolo zabezpečené ich užívanie osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v súlade s princípmi prístupnosti stavieb a univerzálneho navrhovania⁴.

(2) Požiadavky v tejto časti vyhlášky sa vzťahujú na:

- a) stavbu bytového domu a ubytovacieho zariadenia na krátkodobý a dlhodobý pobyt,
- b) stavbu nebytovej budovy pre zdravotníctvo, sociálne služby, školstvo, kultúru, šport, rekreáciu, dopravu, obchod a služby.
- c) inžiniersku stavbu v časti určenej na užívanie verejnosťou
- d) stavbu na výkon práce pre 25 a viac osôb, pokiaľ *charakter prevádzky* v týchto stavbách umožňuje zamestnávať osoby so zdravotným postihnutím,
- e) pri zmenách dokončených stavieb a zmenách v užívaní stavieb, pokiaľ to v odôvodnených prípadoch závažné územno-technické alebo stavebno-technické dôvody nevylučujú. Odôvodnenie musí byť súčasťou projektovej dokumentácie.
- f) stavbu, ktorá je kultúrnou pamiatkou sa ustanovenia tejto časti vyhlášky použijú s ohľadom na záujmy štátnej pamiatkovej starostlivosti.

§ 61

Všeobecné požiadavky na bezbariérové užívanie stavieb

(1) Prístupové komunikácie ku stavbám a rozptylové plochy pred vstupom do budovy musia byť bezbariérovo užívateľné a musia mať zabezpečený dôsledný systém orientačných prvkov pre osoby so zrakovým postihnutím podľa bodu 1 Prílohy 1.

(2) Hlavný vstup do každej stavby uvedenej v § 59 musí byť zabezpečený na úrovni komunikácie pre chodcov bez vyrovnávacích stupňov podľa bodu 1.6. Prílohy 1; pri zmene stavby môže byť v odôvodnených prípadoch bezbariérovo prístupný vedľajší vstup, pričom výškový rozdiel pred vstupom možno prekonať pomocou rampy alebo zdvíhacieho zariadenia.

(3) Nebytová stavba uvedená v § 62 musí byť bezbariérovo prístupná vo všetkých prevádzkových častiach podľa bodu 3 Prílohy 1, okrem častí pre zamestnancov v prevádzkach s menej ako 25 zamestnancami. V odôvodnených prípadoch možno od tejto požiadavky upustiť pri zmenách dokončených stavieb, ak to vylučujú závažné územno-technické alebo stavebno-technické dôvody. Odôvodnenie musí byť súčasťou projektovej dokumentácie. V tomto prípade musí byť prístupné najmenej prvé nadzemné podlažie, na ktorom musia byť poskytnuté klientom s obmedzenou schopnosťou pohybu základné služby.

⁴ Oznámenie MZV SR 317/2010 Z. z. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím

(4) V nebytovej stavbe uvedenej v § 62 musí byť na prekonanie podlaží použitý výťah podľa bodu 1.9. Prílohy 1, pri zmene stavieb možno použiť zvislé zdvíhacie zariadenie, v odôvodnených prípadoch šikmá schodisková plošina. Použitie schodolezu nie je prípustné. Na prekonanie nižších výškových rozdielov možno navrhnuť rampu, ktorá musí splniť požiadavky podľa bodu 1.7. Prílohy 1.

(5) Únikové cesty musia byť navrhnuté tak, aby bolo možné v krátkom čase evakuovať aj osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Požiadavky na dimenzovanie únikových schodísk sú uvedené v bode 1.8. a na požiarne dvere v bode 3.1. Prílohy 1.

(5) Prvky informačných systémov na verejných komunikáciách a v nebytových budovách pre verejnosť musia byť riešené multisenzorickou formou podľa bodu 4. Prílohy 1. Na verejných komunikáciách musí byť vyriešený orientačný systém pre osoby so zrakovým postihnutím podľa bodu 1 Prílohy 1. Všetky prvky informačných systémov musia byť riešené tak, aby poskytovali informácie najmenej dvomi spôsobmi zmyslového vnímania.

(6) Prvky mobiliáru vo verejných priestoroch a zabudované prvky interiéru v nebytových budovách pre verejnosť musia byť navrhnuté tak, aby boli použiteľné v stojacej aj sediacej polohe. Pri laviciach na verejných plochách musí byť vyčlenená plocha na zasunutie invalidného vozíka alebo kočíka tak, aby nezasahoval do priechodnej šírky komunikácie. Zariadenia na automatický predaj musia byť obsluhovateľné aj v sediacej polohe. Pulty (informačné, recepcie, barové a pod.) musia byť aspoň v jednej časti znížené, aby boli užívateľné aj pre osoby na vozíku.

(7) Na všetkých vyznačených odstavných a parkovacích plochách a v hromadných garážach musia byť vyhradené miesta pre vozidlá prepravujúce osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Dimenzovanie počtu vyhradených miest a stojísk pre taxi a prepravnú službu a požiadavky na ich stavebno-technické riešenie sú uvedené v bode 2 Prílohy 1. Vyhradené stojisko musí byť označené medzinárodným symbolom prístupnosti podľa bodu 5. Prílohy 1.

§ 62

Špecifické požiadavky na bytové budovy a ostatné budovy na bývanie

(1) Spoločné priestory stavby bytového domu musia byť bezbariérovo užívateľné podľa bodu 1 Prílohy 1.

(2) Pri viacpodlažnej stavbe bytového domu musí byť na prekonanie podlaží použitý výťah. V odôvodnených prípadoch, pri budove sociálneho bývania, možno od tejto požiadavky upustiť, pri navrhovaní je však nutné počítať s dodatočným umiestnením výťahu alebo zvislej zdvíhacej plošiny napríklad v zrkadle schodiska.

(3) V stavbe bytového domu sa musia navrhovať upravitel'né byty podľa bodu 3.5. Prílohy 1, v ktorých možno vykonať dodatočné nevyhnutné úpravy v krátkom čase, s nízkymi nákladmi, a bez zmien na nosnom systéme, inštaláciách, technike alebo izolácii tak, aby byt spĺňal požiadavky osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

§ 63

Špecifické požiadavky na riešenie nebytovej budovy

(1) Budovy pre dopravu musia spĺňať požiadavky prístupnosti podľa prílohy 1 vyhlášky a požiadavky na informačné systémy podľa bodu 4. Prílohy 1. Všeobecné technické požiadavky na budovu železničnej dopravy, ktoré nie sú uvedené v tejto vyhláške sa navrhujú podľa osobitného predpisu.⁵

(2) Na plavárni, kúpalisku, v kúpeľoch, v ubytovacom zariadení alebo školskej stavbe s bazénom musí byť pre ťažko telesne postihnutú osobu zabezpečený prístup do bazénu pomocou zdvíhacieho zariadenia. Brodisko kúpaliska navrhnuté pred vstupom na spevnenú plochu okolo bazénov musí byť navrhnuté tak, aby bolo prejazdné s invalidným vozíkom alebo kočíkom.

(3) V stavbe na výkon práce sa navrhuje upravitel'né pracovisko, v ktorom je možné vykonať dodatočné nevyhnutné úpravy interiéru v krátkom čase na základe individuálnych potrieb zamestnanca.

(4) V nemocniciach, v liečebných ústavoch, hospicoch a špecializovaných zariadeniach sociálnej a dlhodobej starostlivosti musí byť priestorová prístupnosť prostredia odvodená od rozmerov manipulačného priestoru 1 950 mm x 1 950 mm x 900 mm a pojazdného nemocničného lôžka:

- a) v lôžkových častiach nemocnice, hospicu a liečebne dlhodobo chorých
- b) v spoločných vyšetrovniach a liečebných zložkách nemocnice a polikliniky s výnimkou lekárne a laboratórneho oddelenia, a v spoločných vyšetrovacích zložkách nemocnice.

(1) V ambulantných zdravotníckych zariadeniach a poliklinikách, zariadeniach komunitných sociálnych služieb, v kúpeľoch a ubytovacích zariadeniach pre zdravotne postihnuté deti a mládež, v zariadeniach chráneného bývania a v chránených pracoviskách musí byť priestorová prístupnosť odvodená od rozmerov a manipulačného priestoru invalidného vozíka.

⁵ TSI PRM (Rozhodnutie komisie Európskych spoločenstiev o technickej špecifikácii pre interoperabilitu týkajúcu sa osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v transeurópskom konvenčnom železničnom systéme a systéme transeurópskych vysokorýchlostných železníc).

DEVIATA ČASŤ
Záverečné ustanovenia

§ 64

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

§ 65

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 2022.

VŠEOBECNÉ TECHNICKÉ POŽIADAVKY NA BEZBARIÉROVÉ UŽÍVANIE STAVIEB

1. Komunikácia

1.1. Manévrovacia plocha je voľná podlahová plocha v tvare kruhu s priemerom 1 500 mm alebo štvorca 1 500 mm x 1 500 mm, ktorá slúži na otočenie invalidného vozíka. Manévrovacia plocha sa navrhuje na miestach, kde sa predpokladá zmena smeru pohybu, užívanie priestoru alebo obsluha technických zariadení, mestského mobiliáru, nábytkových prvkov a podobne.

1.2. Chodník

1.2.1. Priečhodná šírka chodníka je najmenej 1 500 mm. Priečhodná šírka chodníka môže byť v odôvodnených prípadoch zúžená na šírku 900 mm v úseku dlhom najviac 2000 mm.

1.2.2. Výškový rozdiel na chodníku a v mieste prechodu na vozovku, trať alebo cyklistickú trasu musí byť menší ako 20 mm. Väčší výškový rozdiel sa musí prekonať pomocou nájazdovej rampy podľa bodu...

1.2.3. Povrch chodníka musí byť spevnený.

1.2.4. Povrch chodníka, schodiska a rampy musí byť upravený proti šmyku.

1.2.5. Ak je povrch chodníka vyhotovený z kovového roštu, otvory roštu musia mať veľkosť najviac 20 mm x 20 mm. Ak je povrch vyhotovený z drevených hranolov alebo z dlažby, prvky sa musia ukladať priečne na smer pohybu a škáry nesmú byť širšie ako 10 mm.

Pozdĺžny a priečny sklon

1.2.6. Pozdĺžny sklon chodníka môže byť najviac 1:21 (4,8 %). Ak je sklon chodníka väčší ako 1:21, musí byť navrhnutý a vybavený ako rampa podľa bodu.....

1.2.7. Pri vyšších výškových rozdieloch na komunikácii možno použiť iné opatrenia na prekonávanie výškových rozdielov napr. výt'ah alebo zvislé zdvíhacie zariadenie. Šikmá schodisková plošina sa môže navrhovať len pri zmenách dokončených stavieb.

1.2.8. Priečny sklon chodníka musí byť najviac 1:50 (2 %).

Podchodná výška

1.2.9. Podchodná výška na komunikácii pre chodcov musí byť najmenej 2 200 mm.

1.3. Prekážka na komunikácii

1.3.1. Každá prekážka trvalého aj dočasného charakteru alebo výkop sa musí zabezpečiť proti úrazu. Zábrana vstupu sa musí realizovať tak, aby bola vnímateľná dotykom a so zvyškami zraku.

1.3.2. Zábrana vstupu musí byť označená výraznou farbou a vybavená pevnou výplňou vo výške od 100 mm do 1 100 mm nad úrovňou komunikácie.

1.3.3. Zábrana vstupu vysoká 900 mm sa musí umiestniť pod rameno rampy alebo schodiska, ak nie je v tomto priestore dodržaná podchodná výška najmenej 2 200 mm.

1.3.4. Nad chodníkom, v priestore od 450 mm do 2 200 mm, nemôže byť umiestnený žiadny predmet ani konštrukcia, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť zrakovo postihnutej osoby.

1.3.5. Pevná časť a technické vybavenie stavby a inej konštrukcie, ktorých pôdorys je na zemi vyznačený ako prekážka identifikovateľná slepeckou palicou, môžu vyčnievať do priestoru pešej komunikácie najviac na vzdialenosť 300 mm. Pevná časť a technické vybavenie stavby a inej konštrukcie, nevyznačené v pôdoryse, môžu byť umiestnené na stavbe vo výške od 450 mm do 2 200 mm len v prípade, ak nevystupujú z obrysu stien do priestoru komunikácie pre peších na viac ako 200 mm.

1.3.6. Transparentná plocha, napríklad presklená stena prístrešku hromadnej dopravy alebo zasklená stena v budove, musí byť označená kontrastným označením vo výške 1 100 mm nad úrovňou podlahy.

1. 4. Orientačné prvky na komunikáciách

1.4.1. Vodiaci orientačný systém sa navrhuje na verejných komunikáciách, verejných plochách a v budovách určených na užívanie verejnosťou.

Vodiaca línia

1.4.2. Vodiaca línia slúži na orientáciu osôb so zrakovým postihnutím. Na vodiacej línii nemôžu byť umiestnené žiadne prekážky trvalého alebo dočasného charakteru, ak sa jedná o výkopové práce, musia byť označené podľa bodu 1.3.

1.4.3. Prirodzenou vodiacou líniou je styková línia steny domu, plotu, alebo trávinatej plochy s rovinou chodníka. Prirodzenou vodiacou líniou môžu byť aj prvky zelene alebo prvky mestského mobiliáru zoradené do pásov, ak nie sú od seba vzdialené viac ako 8 000 mm. Obrubník chodníka pri vozovke sa nepovažuje za vodiacu líniu. V budovách je prirodzenou vodiacou líniou rozhranie medzi stenou a podlahou.

1.4.4. Umelá vodiaca línia sa realizuje na miestach, kde nie je prirodzená vodiaca línia. Umelá vodiaca línia je pás špeciálnej dlažby široký najmenej 400 mm s pozdĺžnou povrchovou štruktúrou, ktorý je vnímateľný zvyškom zraku, nášľapom a bielou palicou.

1.4.5. Umelá vodiaca línia musí byť priama a musí nadväzovať na prirodzenú vodiacu líniu.

1.4.6. Odbočenie umelej vodiacej línie a zmena jej smeru sa pripúšťa lomom, oblúk sa nesmie navrhovať. V mieste kríženia a odbočenia umelej vodiacej línie sa musí umiestniť prerušenie s hladkou plochou s dĺžkou zodpovedajúcou šírke línie.

Signálny pás

1.4.7. Signálny pás označuje dôležité miesto z hľadiska orientácie. Signálny pás je zväčša umiestnený kolmo na vodiacu líniu.

1.4.8. Signálny pás musí nadväzovať na prirodzenú, alebo umelú vodiacu líniu a musí byť vnímateľný zvyškom zraku, nášľapom a bielou palicou. Od požiadavky na farebný kontrast je možné upustiť v pamiatkových zónach a rezerváciách.

1.4.9. Šírka signálneho pásu je zložená zo 400 mm širokého pásu špeciálnej dlažby s pozdĺžnou povrchovou štruktúrou, ktorý je z oboch strán doplnený pásmi špeciálnej dlažby širokými najmenej 200 mm s odlišnou štruktúrou povrchu, napríklad polguľovitými výstupkami. Celková šírka signálneho pásu musí byť najmenej 800 mm.

1.4.10. V mieste križenia a odbočenia signálnych pásov sa musí umiestniť prerušenie hladkou plochou s dĺžkou zodpovedajúcou šírke pásu.

Varovný pás

1.4.11. Varovný pás upozorňuje osoby so zrakovým postihnutím na nebezpečný priestor.

1.4.12. Varovný pás je pás s polguľovitými výstupkami široký najmenej 400 mm a musí byť vnímateľný zvyškom zraku, nášľapom a bielou palicou. Od požiadavky na farebný kontrast je možné upustiť v pamiatkových zónach a rezerváciách.

Varovný pás na rozhraní chodníka a cyklistickej trasy

1.4.13. Pruh pre chodcov a pruh pre cyklistov musia byť vždy oddelené tak, aby boli vnímateľné zvyškom zraku, nášľapom a bielou palicou..

1.4.14. Oddelenie pruhov sa realizuje buď výškovým rozdielom jednotlivých pruhov najmenej 30 mm, trávnatým pásom s parkovým obrubníkom alebo pomocou varovného pásu pozdĺž celej trasy. Zo strany pruhu pre chodcov musí byť k varovnému pásu priradený aj pás špeciálnej dlažby široký najmenej 200 mm s povrchovou štruktúrou pozdĺžneho charakteru.

1.5. Priechod pre chodcov a nástupisko

Priechod

1.5.1. Šírka priechodu cez vozovku musí byť najmenej 1 300 mm.

1.5.2. Priechod musí zabezpečovať plynulý prechod z chodníka na vozovku so sklonom najviac 1 : 8, prevýšenie medzi chodníkom a vozovkou musí byť menšie ako 20 mm.

1.5.3. Chodník sa v mieste priechodu označí po celej šírke signálnym pásom širokým 800 mm ako je uvedené v bode 1.5.9.

1.5.4. Po celej dĺžke zníženého obrubníka smerom do chodníka sa umiestni varovný pás so šírkou 400 mm.

1.5.5. Ostrovček, ktorý delí komunikáciu, musí byť vnímateľný zvyškom zraku, nášľapom a slepeckou palicou.

1.5.6. Vodiaci pás priechodu pre chodcov sa realizuje na priechode, ktorý nie je priamy a nie je vedený kolmo na os chodníka, alebo na priechode, ktorý je dlhší ako 8 000 mm.

1.5.7. Vodiaci pás priechodu pre chodcov musí byť vedený v rovnakom smere ako signálny pás. Vodiaci pás priechodu je realizovaný ako vodorovné značenie, široké najmenej 400 mm, vo forme pozdĺžnych vystupujúcich pásov bielej farby.

1.5.8. Priechod musí byť vybavený samoobslužným svetelným signalizačným zariadením s upravenou dĺžkou intervalu a so zvukovou signalizáciou. Ovládanie signalizačného zariadenia musí byť umiestnené vo výške 900 mm až 1 200 mm.

1.5.9. Nadchod alebo podchod musí byť vybavený výťahom, pri zmene stavby je možné v odôvodnených prípadoch inštalovať zvislú zdvíhaciu plošinu alebo šikmú schodiskovú plošinu.

Nástupisko

1.5.10. Nástupisko hromadnej dopravy musí byť po celej dĺžke označené varovným pásom s charakteristickou povrchovou štruktúrou, napríklad ihlanovitými výstupkami vysokými 3 - 5 mm. Varovný pás musí byť vnímateľný zvyškom zraku, nášľapom a slepeckou palicou.

1.5.11. Umiestnenie varovného pásu pri hrane nástupiska závisí od druhu dopravného prostriedku, pričom:

a) na nástupisku autobusovej a električkovej dopravy musí byť varovný pás so šírkou 400 mm umiestnený vo vzdialenosti 500 mm od hrany nástupiska; vo vzdialenosti 500 mm pred stĺpikom označujúcim začiatok zastávky, musí byť umiestnený po celej šírke nástupiska signálny pás so šírkou najmenej 800 mm,

b) na nástupisku železničnej dopravy musí byť varovný pás so šírkou 400 mm umiestnený vo vzdialenosti 800 mm od hrany nástupiska.

1.6. Vstup do budovy

1.6.1. Hlavný vstup do novostavby musí byť realizovaný v úrovni komunikácie pre peších.

1.6.2. Pred vstupnými dverami musí byť voľná, vodorovná manévrovacia plocha podľa 1.1., do ktorej nezasahuje dverné krídlo.

1.6.3. Vstup do nebytovej budovy, ktorú navštevuje verejnosť, musí byť označený signálnym pásom podľa bodu a nad vstupnými dverami musí byť osadený akustický maják.

1.6.4. Vstup musí byť osvetlený tak, aby nevznikol náhly a veľký kontrast medzi vonkajším a vnútorným osvetlením.

1.6.5. *Pri zmene stavby možno pred vstupom realizovať rampu, osadiť zvislé zdvíhacie zariadenie alebo v odôvodnených prípadoch šikmú schodiskovú plošinu.*

Hlavný vstup

1.6.6. Vstupné dvere musia mať šírku najmenej 900 mm. Dvojkrídlové dvere musia mať aspoň jedno krídlo široké 900 mm. Ak nie je možné pri zmene stavby túto požiadavku dodržať, musia sa obidve krídla súčasne otvárať automaticky.

1.6.7. Celozasklené dvere musia byť vyhotovené z nerozbitného skla; otváracie celozasklené dvere by mali byť do výšky 400 mm chránené proti rozbitiu.

1.6.8. Zasklené dvere, ktorých zasklenie zasahuje nižšie ako 400 mm nad podlahu, musia byť najmä vo výške 1 400 mm až 1 600 mm kontrastne označené symbolmi tak, aby boli dostatočne vnímateľné aj pre osoby so zrakovým postihnutím.

1.6.9. Ak sú vstupné dvere súčasťou zasklenej steny, musia byť dobre vnímateľné, napríklad môžu byť označené odlišne ako ostatné časti zasklenej steny.

1.6.10. Dverový zámok musí byť umiestnený vo výške najviac 1 000 mm; Dverová kľučka alebo držadlo vo výške najviac 1 100 mm.

1.6.11. Dverová kľučka musí byť odsadená od rohu najmenej 500 mm.

1.6.12. Dverový prah môže byť vysoký najviac 20 mm.

1.6.13. Horná hrana zvončekového panelu musí byť vo výške najviac 1 400 mm.

1.7.Rampa

1.7.1. Nájazdová rampa je rampa, ktorá prekonáva výškový rozdiel najviac 150 mm, jej dĺžka a sklon sa dimenzujú podľa tabuľky 1. Nájazdová rampa nemusí byť vybavená držadlom, obrubou ani vodiacou tyčou.

Tabuľka 1: Prípustný sklon a dĺžka *nájazdovej rampy*

Výškový rozdiel	Sklon najviac	Dĺžka najviac
do 150 mm	1:10 / 10 %	1 500
do 75 mm	1:8 / 12,5 %	600

Dĺžka a sklon

1.7.2. Rampa s dĺžkou menšou ako 3 000 mm musí mať sklon najviac 1:8 /12,5 %.

1.7.3. Rampa s dĺžkou viac ako 3 000 mm musí mať sklon najviac 1:12 / 5 %.

1.7.4. Rameno rampy môže mať dĺžku najviac 9 000 mm.

1.7.5. Pri prekonávaní väčších výškových rozdielov možno použiť sústavu rámp; medzi rampami musí byť vložené vodorovné odpočívadlo s hĺbkou najmenej 1 500 mm.

1.7.6. Na rampe nie je prípustný priečny sklon.

1.7.7. Rameno rampy musí byť priame. Oblúkové rampy sa nesmú navrhovať.

1.7.8. Ak je potrebné zmeniť smer rampy, zmena musí byť vykonaná za vodorovným odpočívadlom s hĺbkou najmenej 1 500 mm.

Šírka

1.7.9. Rameno rampy musí byť široké *najmenej 1200 mm, v budovách pre zdravotníctvo a sociálne služby najmenej 1 500 mm*. Do tejto šírky nesmie zasahovať držadlo, obruba ani vodiaca lišta.

Vybavenie

1.6.11. Rampa musí byť po oboch stranách vybavená držiakom vo výške 900 mm. Odporúča sa umiestniť držiak aj vo výške 750 mm. Tvar držiaka musí umožňovať pevné uchopenie rukou zhora a jeho zovretie.

1.6.12. Držiak musí presahovať začiatok a koniec rampy najmenej o 150 mm.

1.6.14. Rampa musí mať *po oboch stranách obrubu vysokú 100 mm* alebo vodiacu tyč vo výške 300 mm.

1.6.15. Viacramenná rampa situovaná na pozemkoch stavieb pre zdravotníctvo a sociálne služby musí mať súvislé držiaky po celej dĺžke aj v priestore odpočívadla.

1.6.16. Začiatok a koniec rampy v nebytových stavbách pre verejnosť sa musí označiť varovným pásom podľa bodu 1.4.

1.6.17. Exteriérová rampa musí byť osvetlená a mala by byť chránená pred nepriaznivým počasím pomocou zastrešenia alebo temperovania.

1.8. Schodisko

1.8.1. *Ramená exteriérového schodiska, únikového schodiska a schodiska v budovách pre zdravotníctvo a sociálne služby* musí byť priame.

1.8.2. Ramená exteriérového schodiska, únikového schodiska a schodiska v budovách pre zdravotníctvo a sociálne služby musí mať plnú podstupnicu; nástupnica a podstupnica musia byť na seba kolmé; nástupnica schodiskového stupňa nemôže prečnievať cez podstupnicu.

1.8.3. Na podeste únikového schodiska musia byť vymedzené núdzové plochy určené pre umiestnenie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu, ktoré čakajú na asistenciu pri evakuácii. Dĺžka núdzovej plochy je najmenej 1 200 mm a šírka najmenej 1 000 mm.

Vybavenie

1.8.4. Exteriérové schodisko, únikové schodisko a schodisko v budovách pre zdravotníctvo a sociálne služby musí byť po oboch stranách vybavené držiakom vo výške 900 mm. Odporúča sa umiestniť držiak aj vo výške 750 mm. Tvar držiaka musí umožňovať pevné uchopenie rukou zhora a jeho zovretie.

1.8.5. *Viacramenné schodisko situované na pozemkoch stavieb pre zdravotníctvo a sociálne služby musí mať súvislé držiaky po celej dĺžke vrátane priestorov podesty.*

1.8.6.. Držiak exteriérového schodiska musí presahovať rameno najmenej o 150 mm.

1.8.7. Stupne ramena schodiska v nebytových stavbách pre verejnosť musia byť riešené kontrastne tak, aby boli dostatočne vnímateľné aj pre osoby so zrakovým postihnutím. *Pred ramenom, ktoré smeruje nadol, musí byť umiestnený pás s odlišnou farbou a štruktúrou, ktorý je široký 400 mm vo vzdialenosti 500 mm od prvého stupňa.*

Šírka

1.8.8. *Ak nie je v budove nákladný výťah, rameno schodiska musí byť široké najmenej 1 200 mm vtedy, ak je zrkadlo schodiska ohraničené zábradlím; rameno široké najmenej 1 400 mm vtedy, ak

je v zrkadle schodiska osobný výťah alebo zvislá pevná konštrukcia, aby bola možná preprava chorých na nosidlách alebo väčších predmetov.*

1.9. Výťah a eskalátor

1.9.1. *V novostavbe musí byť na prekonanie podlaží realizovaný výťah.* Pri zmene stavieb možno realizovať zvislé zdvíhacie zariadenie, v odôvodnených prípadoch šikmú schodiskovú plošinu (napríklad ak to neumožňuje konštrukčné riešenie stavby alebo v pamiatkovo chránených objektoch).

1.9.2. Šírka výťahovej kabíny musí byť najmenej 1 100 mm. Hĺbka výťahovej kabíny musí byť najmenej 1 400 mm.

1.9.3. Pred vstupom do výťahu musí byť voľná manévrovacia plocha podľa bodu 1.1.

1.9.4. *Chod eskalátora s určením jeho polohy a smeru chodu musí byť signalizovaný akustickým zariadením, ktoré pomocou diaľkového ovládania spúšťa nevidiaci alebo slabozraký užívateľ. Hrebeň eskalátora na vstupe a na výstupe z pásu pohyblivých schodov musí byť vyhotovený v kontrastnej žltej farbe.*

Vybavenie výťahovej kabíny

1.9.5. Dvere výťahu a výťahovej kabíny musia mať šírku najmenej 800 mm. Dvere výťahu sa musia otvárať automaticky.

1.9.6. Kabína výťahu musí byť vybavená:

- a) telefónnym alebo signálnym zariadením umiestneným vo výške najviac 1 200 mm nad podlahou,
- b) sklopným malým sedadlom umiestneným v blízkosti ovládacieho panela, ak sa jedná o budovu s viac ako desiatimi podlažiami.
- c) ovládacím zariadením vo výške spodnej hrany najviac 1 200 mm nad podlahou umiestneným v strednej polohe kabíny (medzi vstupom a zadnou stenou výťahovej kabíny),
- d) akustickým informačným systémom oznamujúcim číslo podlažia, v ktorom výťah zastaví, ak sa jedná o budovu určenú na užívanie verejnosťou.

1.9.7. Ovládacie zariadenie musí byť čitateľné aj hmatom, *dotykové ovládacie panely sú neprípustné.* Hmatateľné symboly v Braillovom a reliéfnom písme sa musia umiestniť vedľa tlačidiel. Tlačidlo pre vstupné podlažie musí byť na ovládacom paneli výrazne vizuálne a hmatovo odlišené od tlačidiel pre ostatné podlažia.

1.9.8. Chodbový privolávač výťahu musí byť umiestnený vo výške 900 mm až 1 200 mm. Musí mať aj hmatateľné označenie vrátane hmatateľného označenia čísla podlažia.

1.9.9. Podlaha kabíny musí byť rovná, nesmie byť textilná a musí mať protišmykovú úpravu.

1.9.10. Kabína výťahu musí mať na vnútornom obvode držadlá vo výške 750 mm a 900 mm.

1.9.11. Po zastavení výťahu môže byť výškový rozdiel medzi podlahou výťahovej kabíny a podlahou chodby najviac 20 mm.

1.9.12. Príjazd privolanej kabíny musí oznamovať zvukový signál.

2. Parkovanie

2.1. Vyhradené stojisko

2.1.1. Na všetkých vyznačených vonkajších a vnútorných odstavných a parkovacích plochách pre osobné motorové vozidlá a v hromadných garážach určených pre verejnosť musia byť vyhradené stojiská pre vozidlá prepravujúce osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. *Počet vyhradených stojísk sa musí dimenzovať podľa tabuľky 2.*

Tabuľka 2

Celkový počet stojísk	Počet vyhradených stojísk najmenej
2 - 20	1
21 - 50	2
51 - 100	4
101 - 200	6
201 a viac	6 +1 na každých ďalších 100 stojísk

2.1.2. Vyhradené stojisko musí byť situované na mieste, ktoré je najbližšie ku vstupu do budovy alebo k výťahu v budove parkoviska.

2.1.3. Z vyhradeného stojiska musí byť zabezpečený priamy bezbariérový prechod na chodník pomocou zníženého obrubníka alebo nájazdovej rampy *tak, aby osoba na vozíku neprechádzala na chodník cez vozovku. Trasa medzi vyhradeným stojiskom a vstupom do budovy musí byť bezbariérovo užívateľná.*

2.1.4. Vyhradené stojisko môže mať pozdĺžny sklon najviac 1:50 / 2 %.

Veľkosť

2.1.5. Vyhradené stojisko radené priečne musí mať dĺžku najmenej 5 000 mm a šírku najmenej 3 500 mm.

2.1.6. Vyhradené stojisko radené pozdĺžne musí mať dĺžku najmenej 7 000 mm a šírku najmenej 3 500 mm.

2.1.7. *Ak sa navrhujú vedľa seba dve vyhradené stojiská, možno ich spojiť a vytvoriť združené stojisko. Šírka združeného stojiska musí byť najmenej 6 400 mm - medzi dve stojiská so šírkou 2 500 mm sa musí vložiť manévrovací pás široký najmenej 1 400 mm.*

Označenie

2.1.8. Vyhradené stojisko musí byť označené medzinárodným symbolom prístupnosti vo forme zvislého a vodorovného značenia.

8.1.6. Manévrovací pás združeného stojiska musí byť označený vodorovným značením v tvare šikmých pruhov kontrastnej farby. V priestore manévrovacieho pásu sa nesmie parkovať.

2.2. Stojisko taxíkov a prepravnej sociálnej služby

2.2.1. *Najmenej jedno stojisko taxíku alebo prepravnej služby musí byť umiestnené tak, aby bol možný nástup a výstup osoby na vozíku. Zo stojiska musí byť zabezpečený bezbariérový prechod na chodník.*

3. Bezbariérové užívanie budovy

3.1. Vnútorný priestor

Okno

3.1.1. Parapet v obytnej miestnosti určenej na užívanie osobou na vozíku by nemal byť vyššie ako 700 mm nad podlahou; v okennom otvore musí byť z vonkajšej strany ochranná tyč vo výške 1 100 mm nad úrovňou podlahy.

3.1.2. Otvárací a ovládací mechanizmus okna musí byť vzdialený od podlahy najmenej 900 mm a najviac 1 200 mm.

3.1.3. Francúzske okno a zasklená stena musí byť do výšky 400 mm chránená proti rozbitiu. 3.1.4. Francúzske okno alebo zasklená stena v budove, ktorú používa verejnosť, musia byť najmä vo výške 1 400 mm až 1 600 mm kontrastne označené symbolmi tak, aby boli dostatočne vnímateľné aj pre osoby so zrakovým postihnutím.

Dvere

3.1.5. Dvere vo vnútornom priestore musia mať šírku najmenej 800 mm. Otváracie a ovládacie zariadenie dverí sa musí umiestniť podľa bodov 1.6.10– 1.6.12.

3.1.6. Požiarne dvere musia byť ľahko otvárateľné, sila vynaložená na otvorenie dverí musí byť najviac 23 N.

3.1.7. Dvojkridlové dvere musia mať aspoň jedno krídlo široké najmenej 800 mm.

3.1.8. Dvere v nebytovej budove, ktorú používa verejnosť, musia byť označené číslom alebo textom účelu miestnosti. Označenie musí byť umiestnené vedľa dverí na strane kľučky a vo výške najviac 1 400 mm. Číslice alebo písmená musia byť vyhotovené v reliéfnej latinke alebo v Braillovom písme s kontrastným farebným odlíšením. Výška číslic alebo písmen musí byť najmenej 10 mm. Dvere by mali mať odlišnú farbu ako okolitá stena.

3.2. Hygienické zariadenia

3.2.1. Bezbariérová záchodová kabína musí mať pôdorysné rozmery: *hĺbkou najmenej 2 100 mm a šírku najmenej 1 800 mm; pri zmene stavby hĺbkou najmenej 1 800 mm a šírku najmenej 1 600 mm. Bezbariérová kúpeľňa musí mať hĺbkou najmenej 2 300 mm a šírku najmenej 2 000 mm. Po osadení všetkých zariadení predmetov musí byť zachovaná manévrovacia plocha s priemerom 1 500 mm. Podlaha musí byť protišmykovo upravená.

3.2.2. V záchodovej kabíne musí byť záchodová misa, umývadlo, háčik na odevy a kôš na odpady. Ak je v kabíne osadený prebaľovací pult nesmie zužovať šírku manipulačného priestoru vedľa

misy. Dvere záchodovej kabíny sa musia otvárať smerom von z priestoru. Z vnútornej strany dverí musí byť umiestnené vodorovné držadlo vo výške 800 mm – 900 mm. Zámok dverí musí byť odomykateľný aj z vonkajšej strany.

3.2.3. Priestor okolo záchodovej misy musí umožniť čelné, bočné alebo diagonálne presadnutie z vozíka. Záchodová misa musí byť vzdialená od jednej bočnej steny *najmenej 400 mm* a od druhej bočnej steny najmenej 800 mm. Vo verejných toaletách nebytových budov pre verejnosť by mala byť záchodová misa vzdialená najmenej 800 mm od obidvoch bočných stien.

3.2.4. Výška hornej hrany záchodovej misy meraná od podlahy musí *byť 460 mm.*

3.2.5. Po obidvoch stranách záchodovej misy musia byť umiestnené držadlá vo vzájomnej vzdialenosti 600 mm a vo výške 780 mm nad podlahou. Obidve držadlá musia byť sklopné a misu musia presahovať o 100 mm.

3.2.6. Splachovacie zariadenie musí byť umiestnené v dosahu zo záchodovej misy vo výške najviac 1 200 mm nad podlahou. *Optimálne je oddialené splachovanie, zabudované do steny alebo do držadla.* V dosahu z toalety musí byť umiestnený toaletný papier.

3.2.7. V bezbariérovej záchodovej kabíne a kúpeľni musí byť umiestnené umývadlo veľké najmenej 600 mm x 460 mm v závislosti od veľkosti priestoru, s hornou hranou osadenou vo výške 870 mm až 900 mm nad podlahou. Priestor pod umývadlom musí zostať voľný na zasunutie kolien, sifón pod umývadlom musí byť riešený ako úsporný alebo podomietkový. Umývadlo musí mať pákovú vodovodnú batériu osadenú vo výške najviac 1 200 mm nad podlahou. Vedľa umývadla musí byť osadené držadlo. Nad umývadlom musí byť osadené zrkadlo tak, aby sa v ňom videla sediaci aj stojaca osoba.

3.2.8. Sprchovací box alebo sprchovací kút pre osobu na vozíku musí mať pôdorysné rozmery najmenej 1 400 mm x 1 400 mm a musí byť realizovaný v úrovni podlahy, *vyspádovaný do podlahového vpustu alebo odtokového žľabu.* Dno sprchovacieho boxu alebo kúta môže byť najviac 20 mm pod úrovňou podlahy.

3.2.9. Sprchovací box alebo kút musí byť vybavený ručnou sprchou s pákovým ovládaním. Na stenách sprchovacieho boxu alebo kúta sa montujú zvislé a vodorovné držadlá. Sprchovacie sedadlo môže byť sklopné, upevnené na stenu alebo prenosné. V dosahovej vzdialenosti sprchy musí byť vo výške 500 mm osadené tlačidlo núdzového volania.

3.2.10. *V bezbariérovej kúpeľni sa môže navrhovať vaňa len vtedy, ak je podlaha vyspádovaná do podlahového vpustu alebo odtokového žľabu.* Vaňu je vhodné predĺžiť o plochu dlhú 450 mm až 500 mm, ktorá je potrebná na presadnutie z vozíka. Páková vodovodná batéria musí byť umiestnená na pozdĺžnej strane vane. Vo výške 100 mm až 150 mm od hornej hrany vane musia byť umiestnené držadlá.

3.2.11. Pri zmene stavby sa v časti šatní a hygieny pre zamestnancov, športovcov a účinkujúcich navrhne bezbariérová hygienická kabína s hĺbkou najmenej 2 500 mm a šírkou najmenej 2 400 mm. V hygienickej kabíne musí byť umiestnená záchodová misa s držadlami, umývadlo, sprchovací kút v úrovni podlahy a lavica na prezliekanie široká najmenej 500 mm a dlhá najmenej 2000 mm.

3.2.12. Ovládacie prvky, spínače a vešiaky na zavesenie musia byť umiestnené vo výške najmenej 600 mm a najviac 1 400 mm.

3.2.13. *V záchodovej kabíne a v kúpeľni v nebytových budovách pre verejnosť musí byť na dostupnom mieste umiestnené tlačidlo núdzového volania osadené vo výške 500 mm od podlahy. Prebaľovací pult.....

Nasledujú nové ustanovenia:

3.3. Šatne

3.3.1. Šatne pre zamestnancov, divákov, účinkujúcich, žiakov alebo športovcov musia byť bezbariérovo užívateľné. Na prezliekanie osôb s telesným postihnutím musí byť v priestore šatne umiestnená lavica široká najmenej 500 mm a dlhá najmenej 2 000 mm. V šatni sa odporúča umiestniť uzamykateľné zväčšené skrinky na odkladanie protetických pomôcok.

3.3.2. Pri zmenách stavieb môže na prezliekanie osôb s telesným postihnutím slúžiť bezbariérová hygienická kabína podľa bodu 3.2.11.

3.3.3. Zväčšená prezliekacia kabína v zdravotníckom zariadení, bazénovom zariadení a predajni odevov musí mať rozmer najmenej 1500 mm x 1 500 mm, ak sa dvere otvárajú smerom von z priestoru.

3.4. *Zhromažďovací priestor

3.4.1. Vyhradené miesto pre osobu na vozíku v hľadisku musí mať pôdorysné rozmery najmenej 1 000 mm x 1 200 mm a musí byť na rovnej podlahe. Vedľa vyhradeného miesta musí byť situované sedadlo pre sprevádzajúcu osobu. Počet vyhradených miest v hľadisku nad 1000 divákov sa dimenzuje podľa tabuľky 3.

3.4.2. Vyhradené miesto pre osobu na vozíku sa umiestni v blízkosti únikového východu. V hľadisku by mali byť vyhradené miesta umiestnené v rôznych častiach alebo sektoroch a v rôznych cenových skupinách.

3.4.3. Ak je pred vyhradeným miestom športového zariadenia rad klasických sedadiel, odporúča sa riešiť vyhradené miesta na stupni s prevýšením najmenej 1 200 mm, aby videla na plochu osoba na vozíku aj cez stojaceho diváka.

3.4.4. Zhromažďovací priestor (hľadisko, prednášková sála, konferenčná miestnosť a pod.) musí byť vybavený pomocným načúvacím systémom, napríklad indukčnou slučkou na prenos a zosilňovanie zvuku pre osoby so sluchovým postihnutím. Zhromažďovacie priestory s indukčnou slučkou nemôžu byť v jednotlivých podlažiach umiestnené nad sebou.

3.4.5. Javisko a pódium pre prednášajúcich musí byť bezbariérovo užívateľné.

3.4.6. Informačný pult, predajný pult a šatňový pult musí byť v jednej časti znížený na výšku 700 mm od podlahy a musí byť vybavený prenosnou indukčnou slučkou.

3.4.7. Turnikety, rotačné križe a iné zariadenia na kontrolu vstupu musia byť doplnené osobitným vstupom širokým najmenej 800 mm.

Tabuľka 3 – Počet vyhradených miest v hľadisku nad 1000 divákov

Počet miest v hľadisku	Počet vyhradených miest najmenej
1000 - 5000	10
5001 – 10 000	20
10 001 – 50 000	30
Viac ako 50 001	50

3.5. Upravitel'ný byt

3.5.1. Dvere v upravitel'nom byte majú šírku najmenej 800 mm. Chodby musia mať šírku najmenej 1 200 mm.

3.5.2. Zmenu dispozičného riešenia bytu možno vykonať pomocou odstrániteľných priečok, ktoré sú realizované metódou suchej montáže, bez zabudovaných inštalácií, technických zariadení, izolácii a podobne.

3.5.3. Pri navrhovaní kúpeľne a toalety je potrebné počítať s možnosťou odstránenia priečky medzi priestormi, aby boli bezbariérovo užívateľné. V kúpeľni musí byť podlaha vyspádovaná do podlahového vpustu. Stena za toaletou, na ktorej sa predpokladá dodatočné osadenie držadiel, musí byť dostatočne únosná.

3.5.4. Ak je k bytu pričlenený balkón alebo terasa, mali by byť bezbariérovo prístupné.

3.5.5. Všetky ovládacie prvky a mechanizmy v byte musia byť umiestnené vo výške od 500 mm do 1 200 mm.

*3.6. Ubytovacie zariadenie

3.6.1. Dvere v bezbariérovej ubytovacej bunke musia byť široké najmenej 800 mm.

3.6.2. Vybavenie v ubytovacej bunke musí byť umiestnené tak, aby bolo možné manévrovanie s invalidným vozíkom podľa bodu 1.1.

3.6.3. Kúpeľňa v ubytovacej bunke musí byť dimenzovaná a vybavená podľa bodu 3.2.

3.6.4. Informačný pult a pult recepcie musí byť aspoň v jednej časti znížený na výšku 700 mm od podlahy a musí byť vybavený prenosnou indukčnou slučkou.

3.7. Bezbariérové herné zariadenia

3.7.1. Na verejnom detskom ihrisku sa musia navrhovať aj bezbariérové herné zariadenia.

3.7.1. Prízemné herné zariadenia ako napríklad pieskovisko, interaktívne panely, herné pulty a stoly, stojany na kreslenie a tabule majú umožňovať hru detí v dosahu z vozíka, pričom musí byť zabezpečený pohodlný prístup a dostatočný priestor pre vozík.

3.7.2. Zvýšené herné zariadenia je možné sprístupniť pomocou rampy alebo pomocou presadacích stupňov so šírkou najmenej 600 mm, hĺbkou najmenej 350 mm a výškou najviac 200 mm. Presadacia plocha musí byť z jednej strany prístupná na presadnutie z vozíka.

4. Prvky informačných systémov

4.1. Multisenzorický informačný systém

4.1.1. Všetky informačné systémy v nebytových budovách pre verejnosť musia byť riešené tak, aby poskytovali informácie najmenej dvomi spôsobmi zmyslového vnímania.

4.1.2. Hmatové prvky musia byť farebne kontrastne riešené tak, aby boli vnímateľné aj zvyškami zraku a zároveň názorné pre všetkých ľudí:

- a) štítky s reliéfnymi nápismi v latinke a v Braillovom písme,
- b) panely s reliéfnymi nákresmi, plánmi a mapami,
- c) trojrozmerné modely.

4.1.3. Hmatové prvky musia byť umiestnené vo výške 900 mm až 1200 mm od zeme tak, aby boli prístupné deťom, osobám nižšieho vzrastu, či osobám na vozíku.

4.1.4. Zvukové prvky a systémy môžu byť riešené ako:

- a) akustické majáky, ktoré podávajú zvukovú informáciu o miestach, ktoré sú významné z hľadiska orientácie,
- b) zvukové nahrávky, ktoré poskytujú podrobnejšie informácie o priestore.

4.1.5. Všetky informácie akustického charakteru majú byť prezentované aj vizuálne, aby boli vnímateľné aj pre osoby so sluchovým postihnutím. V hľadiskách sa odporúča umiestniť vedľa pódia digitálny displej, na ktorom sa zobrazuje prepis hovoreného slova.

4.1.6. Vnímanie a čitateľnosť vizuálnych prvkov informačného systému závisí od ich správneho umiestnenia a osvetlenia, vhodného výberu pozadia, typu a veľkosti použitého písma, prípadne piktogramu. Informácie nesmú byť umiestnené na priehľadnom, lesklom, prípadne priesvitnom pozadí so zadným osvetlením. Pri tvorbe informačných a orientačných nápisov a panelov je potrebné využívať farebný kontrast písma a podkladu.

4.1.7. Veľkosť písma a piktogramu musí byť najmenej 50 mm. Veľkosť je potrebné zvoliť podľa vzdialenosti pozorovateľa a uhlu pohľadu z akého má byť informácia vnímaná. Základné informácie majú byť umiestnené vo výške 1200 až 1600 mm tak, aby netvorili prekážku v komunikačnom priestore.*

5. Medzinárodné symboly prístupnosti

Pre grafické značky platia príslušné normové hodnoty. Najmenší rozmer symbolu je 100 mm x 100 mm.

Základné typy medzinárodných symbolov prístupnosti:

- Symbol zariadenia alebo priestoru pre osoby na vozíku

- *Symbol zariadenia alebo priestoru pre osoby so zrakovým postihnutím
- Symbol zariadenia alebo priestoru pre osoby so sluchovým postihnutím
- Symbol zariadenia alebo priestoru pre osoby s dieťaťom v kočíku
- Symbol priestoru s prebaľovacím pultom*

10.1. Symbol zariadenia alebo priestoru, okrem miest označených dopravným značením, spĺňajúceho nároky osôb na vozíku je štvorec modrej farby, na ktorom je vyobrazená bielou čiarou štylizovaná postava sediaci na vozíku.

10.2. Symbol zariadenia alebo priestoru spĺňajúceho nároky osôb so zrakovým postihnutím je štvorec modrej farby, na ktorom je vyobrazená bielou farbou štylizovaná idúca postava, ktorá drží v ruke bielu palicu.

10.3. Symbol zariadenia alebo priestoru spĺňajúceho nároky osôb so sluchovým postihnutím je štvorec modrej farby, na ktorom je vyobrazená bielou čiarou štylizovaná ušnica, ktorá prerušuje diagonálu vedenú z horného pravého rohu štvorca.

10.4. Symbol zariadenia alebo priestoru spĺňajúceho nároky rodičov s malými deťmi je štvorec modrej farby, na ktorom je vyobrazený bielou farbou detský kočík.

10.5. Symbol priestoru s prebaľovacím pultom je štvorec modrej farby, na ktorom je vyobrazený bielou farbou prebaľovací pult s dieťaťom.

ODÔVODNENIE

ZMENA NÁZVU VYHLÁŠKY:

o všeobecných technických požiadavkách na stavby

Pôvodný názov vyhlášky bol vnímaný ako keby sa bezbariérovosť stavieb týkala len osôb so zdravotným postihnutím. Na základe európskych dokumentov a dohovorov týkajúcich sa univerzálneho / bezbariérového navrhovania je bezbariérovosť prínosná aj pre osoby pokročilého veku, tehotné ženy, osoby doprevádzajúce dieťa v kočíku alebo dieťa do troch rokov a pre cestujúcich s rozmernou batožinou. Túto skutočnosť navrhujeme uviesť v úvodných ustanoveniach vyhlášky.

Naviac pôvodný názov je diskriminačný, nakoľko formulácia „požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie“ vyvoláva dojem, že je potrebné určiť, ktoré stavby sú určené na užívanie týmito osobami. Kto je oprávnený určiť, ktoré stavby môžu a ktoré nemôžu užívať?

Nie je potrebné viac uvádzať „užívanie stavieb osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie“, pretože „bezbariérové užívanie stavieb“ automaticky znamená, že stavba je v súlade s ich požiadavkami.

A/ VŠEOBECNÁ ČASŤ

Hlavným dôvodom novej vyhlášky č. Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu je nový stavebný zákon. Vyhláška sleduje zosúladienie znenia s novým stavebným zákonom, a s súvisiacimi prijatými novelizáciami zákonov naň nadväzujúcich.

Novou vyhláškou sa zosúladí problematika upravovaná vyhláškou s právnymi normami Európskej únie. V práve Európskej únie je problematika, ktorou sa vyhláška zaoberá, upravená v smernici Rady z 21. decembra 1988 č. 89/106/EHS o zblížovaní zákonov a ďalších právnych predpisov a správnych rozhodnutí členských štátov týkajúcich sa stavebných výrobkov v znení smernice Rady z 22. júla 1993 č. 93/68/EHS a smernicou Rady z 24. júna 1992 č. 92/57/EHS o splnení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo mobilných staveniskách. Novelou sa zosúladí aj terminológia v tejto oblasti práva, čím sa uľahčuje komunikácia medzi užívateľmi právneho predpisu.

Navrhovaná vyhláška svojimi zmenami nemá dopad na štátny rozpočet, na rozpočty obcí ani iných právnických osôb a občanov.

Pri príprave predpisu sa vychádzalo aj z právnych predpisov iných štátov, predovšetkým Českej republiky VYHLÁŠKA 269/2009 Zb. O technických požiadavkách na stavby, 369/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva pro místní rozvoj o obecných technických požiadavkách zabezpečujúcich užívaní staveb osobami s omezenou schopnosť pohybu a orientácie a z Bavorského stavebného poriadku (BayBO).

B/ OSOBITNÁ ČASŤ

ČASŤ PRVÁ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

Vymedzuje sa nadväznosť vyhlášky na ustanovenia stavebného zákona. Ustanovuje sa, že vyhláška upravuje všeobecné technické požiadavky na stavby, ktoré patria do pôsobnosti všeobecných stavebných úradov a obcí.

Ustanovenia sa použijú pri všetkých stavbách - novostavbách, ale i pri zmenách stavieb, a aj pri stavbách kultúrnych pamiatok, ak to závažné územno-technické alebo stavebno-technické dôvody nevylučujú. Ustanovenia nadväzujú na predhovor k smernici Rady 89/106/EHS, podľa ktorého sú členské štáty zodpovedné za to, aby na ich území boli objekty pozemných a inžinierskych stavieb navrhované a realizované takým spôsobom, ktorý neohrozuje bezpečnosť ľudí, domácich zvierat a majetku, pri súčasnom rešpektovaní iných základných požiadaviek v záujme všeobecného blaha.

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. neobsahuje v svojej úvodnej časti definíciu používaných pojmov.

Pojmy budovy, bytový dom, rodinný dom, byt, obytná miestnosť, pobytová miestnosť neupravuje stavebný zákon. Novou úpravou základných pojmov v stavebnom zákone a vo vyhláške sa upresňuje a zosúladzuje terminológia s terminológiou v štátoch EÚ.

Smernica Rady 89/106/EHS z 22 júla 1993 definuje stavbu vo všetkých svojich interpretačných dokumentoch na základné požiadavky v kapitolách všeobecných pojmov:

stavba je všetko, čo bolo postavené alebo vzniklo v stavebnom procese zo stavebných výrobkov a je pevne spojené so zemou. Pojem obsahuje pozemné a inžinierske stavby. Stavby sú napr. obytné budovy, priemyslové budovy, budovy pre obchod, administratívu, zdravotníctvo, školstvo, voľný čas a poľnohospodárstvo, mosty, cesty a diaľnice, železnice, potrubné siete, štadióny, plavárne, lodenice, nástupiská, doky, priepusty, kanály, priehrady, veže, nádrže, tunely atď.

Smernica v ďalšom definuje stavebné výrobky, bežnú údržbu, zamýšľané použitie, ekonomicky primeranú životnosť, zaťaženie, ukazovateľ úžitkových vlastností.

ČASŤ DRUHÁ

TECHNICKÉ POŽIADAVKY NA STAVBY

Oplotenie pozemku

Otázkou oplotenia všeobecne sa aj pôvodná vyhláška zaoberala. Nový stavebný zákon ich zaradil medzi stavby ktoré nevyžadujú stavebné povolenie a ani ohlásenie. Oplotenie je stavba, ktorá môže najmä vzhľadovo ovplyvniť ráz územia alebo obce.

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení § oplotenie pozemku. Navrhované znenie spresňuje, ustanovuje a vymedzuje, pri akých stavbách musia byť stavebné pozemky oplotené.

Rozptylové a odstavné plochy, statická doprava, Pripojenie stavby na pozemné komunikácie

Stavebný zákon stanovuje, že stavby sa musia navrhovať tak, aby každá stavba bola trvalo prístupná z verejnej komunikácie alebo z účelovej komunikácie. Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení § pripojenie stavby na pozemné komunikácie a § rozptylová, odstavná a parkovacia plocha. Navrhované ustanovenia vyhlášky určujú ďalej, že podľa druhu stavby sa stavba pripojí vyhovujúcim spôsobom na komunikáciu, že prístupové cesty (podľa druhu a charakteru stavby) musia byť vybudované do ukončenia stavby. Stavby musia mať pred vstupom rozptylovú plochu a majú byť vybavené normovaným počtom odstavných a parkovacích plôch.

Pripojenie stavby na sieť technického vybavenia, Studňa individuálneho zásobovania vodou, Žumpy, malé čistiarene odpadových vôd

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení § napojenie stavby na miestny rozvod technického vybavenia územia, § studňa individuálneho zásobovania vodou a § malá čistiareň a žumpa.

Navrhované ustanovenia dopĺňajú a rozširujú povinnosť uloženú zákonom napojiť stavby na verejné siete technického vybavenia, ak sú v okolí s dostatočnou kapacitou vybudované. Ak také siete nie sú k dispozícii, stavba sa napojí na individuálny zdroj zásobovania vodou. Odpadové vody sa odvádzajú do žumpy, ak by čistenie odpadových vôd v malej čistiarni nezodpovedalo konkrétnym potrebám v mieste. Vychádza sa z úpravy uvedenej v pôvodnej vyhláške, časové napojenie na technické siete sa ponecháva na ustanovenia stavebného zákona a technické vyhotovenie na ustanovenia osobitných predpisov (kanalizačné poriadky a pod..

Najvhodnejším spôsobom zásobovania stavieb pitnou vodou je zásobovanie z verejného vodovodu, termín úžitková voda je v pravom slova zmysle voda "nepitná" - podľa *STN EN 806-1: Technické podmienky na zhotovenie vodovodných potrubí na pitnú vodu vnútri budov. Časť 1: Všeobecne. (2001)*

Podľa čl.5.1 STN EN 806-1 je **pitná voda** definovaná ako voda, ktorá musí byť vhodná pre ľudskú spotrebu a musí spĺňať zodpovedajúce predpisy, vychádzajúce zo smerníc EHS; voda sa môže tiež používať pre varenie, umývanie a hygienické účely (pri teplote najviac 95 °C počas poruchy prevádzky).

Podľa čl. 5.2 STN EN 806-1 : **nepitná voda** je súhrnný názov pre všetky iné druhy vody než je voda pitná.

Odôvodnenie: Článok predpisuje napojenie stavby prípojkami tak, aby boli jednotlivé prípojky napr. vodovodná, plynovodná a pod. samostatne uzatvárateľné a miesta hlavných uzáverov a tiež vonkajších hydrantov prístupné a trvale označené.

Podľa STN EN 752 Stokové siete a systémy kanalizačných potrubí mimo budov. Manažérstvo systémov kanalizačných potrubí (75 6100): *Stokové siete a systémy kanalizačných potrubí mimo budov (2008)* je termín **zrážková voda z povrchového odtoku** definovaná ako: voda z atmosférických zrážok, ktorá ešte nevsiakla do pôdy a ktorá priamo z povrchu terénu alebo z vonkajších plôch budov vteká do stokovej siete alebo do systému kanalizačných potrubí. Nahradila tým termín "dažďová voda", čo znamená, že odpadová voda zo striech a iných vonkajších povrchov budov ako **zrážková voda z povrchového odtoku** sa musí v súčasnosti zneškodňovať vsakovaním na pozemku, aby sa nepreťažovali stokové siete, ktoré sú prevažne jednotnej sústavy, čiže odvádzajú splaškovú vodu a zrážkovú vodu z povrchového odtoku jediným spoločným potrubím.

Odôvodnenie: STN 73 6005 *Priestorová úprava vedení technického vybavenia* predpisuje usporiadanie nadzemných a podzemných vedení ako napr. elektrických, telekomunikačných, vodovodných , plynovodných potrubí, tepelných rozvodov, stokových sietí a pod. Norma predpisuje vzájomné vzdialenosti vedení a potrubí pri súbežnom ukladaní alebo pri ich križovaní.

Podľa §2 písm. p) zákona č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) platí definícia : ekvivalentným obyvateľom (1 EO) je množstvo biologicky odstraniteľného organického znečistenia vyjadreného hodnotou ukazovateľa biochemická spotreba kyslíka za päť dní (BSK₅), ktorá je ekvivalentná znečisteniu 60 g BSK₅ produkovanému jedným obyvateľom za deň.

Stavenisko

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení § stavenisko. Podrobné ustanovenie o stavenisku obsahuje nový stavebný zákon v §110, navrhovaná úprava tieto ustanovenia dopĺňa a rozvádza. Ďalšie požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce na stavenisku sú upravené najmä vo vyhláškach o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach a v ďalších predpisoch.

ČASŤ TRETIA

POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A NA VLASTNOSTI STAVIEB

Základné požiadavky

Základná definícia všeobecných požiadaviek z pohľadu hospodárnosti, bežnej údržby, pôsobenia bežných vplyvov po dobu plánovanej životnosti stavby.

Stavebný zákon v §96 definuje že Základnými požiadavkami na stavby sú

- a) mechanická odolnosť a stabilita,
- b) protipožiarna bezpečnosť,
- c) ochrana zdravia a životného prostredia,
- d) bezpečnosť pri užívaní,
- e) ochrana pred hlukom a vibráciami,
- f) úspora energie a ochrana tepla stavby

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení v druhej časti oddiele 1, §§ základných požiadaviek na stavby v súlade s právom Európskej únie v rovnakom znení a poradí. Znenie jednotlivých požiadaviek je spresnené s poukázaním na platné normy formuláciou dodržania normových hodnôt.

Mechanická odolnosť a stabilita

Ustanovenia rozvádzajú základné požiadavky na stavby uvedené v novom stavebnom zákone, v súlade s právom platným v štátoch Európskej únie, najmä so smernicou Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá v základnej požiadavke č.1 požaduje od stavby, aby bola navrhnutá a zhotovená takým spôsobom, aby zaťaženia, ktoré na ňu budú pravdepodobne pôsobiť v priebehu zhotovovania a užívania, nemali za následok:

- zrútenie stavby alebo jej častí,
- väčší stupeň nedovoleného pretvorenia,
- poškodenie iných častí stavieb alebo zariadení pripojených ku konštrukcii alebo nainštalovaného zariadenia následkom deformácie nosnej konštrukcie,
- poškodenie spôsobené v rozsahu neúmernom tejto udalosti.

Zaťaženia (anglický actions, nemecký Einwirkungen), ktoré by mohli u stavieb ovplyvňovať základné požiadavky, sú vyvolávané činiteľmi pôsobiacimi na stavby alebo ich časti. Patria sem mechanické, chemické, biologické, teplotné, elektromagnetické činitele.

Zásady overovania splnenia základného požiadavku “Mechanická odolnosť a stabilita“ sú definované smernicou Rady 89/106/EHS interpretačný dokument, základná požiadavka č. 1 najmä v kapitolách všeobecne, zaťaženie, overovanie splnenia základnej požiadavky, metódy overovania mechanickej odolnosti a stability stavieb.

Závažným zlyhaniam treba pochopiteľne predchádzať. Napriek tomu vo veľmi vzácnych prípadoch nepriaznivá kombinácia viacerých faktorov, ako sú činnosť, sily a geometrické parametre, často považované za náhodné premenné, môžu predsa len spôsobiť kolaps. Preto sa určitá pravdepodobnosť zlyhania nedá úplne vylúčiť. Na to, aby sa táto pravdepodobnosť udržala na určitej akceptovateľnej úrovni, národné predpisy, alebo dokumenty, na ktoré sa predpisy odvolávajú, predpisuje určité hodnoty parametrov pre návrhové výpočty.

Požiadavky týkajúce sa zlyhania spôsobeného nepriaznivými kombináciami základných premenných je možné prezentovať podobným spôsobom, ako iné požiadavky kladené na stavby. Ale zlyhanie nosných konštrukcií môže byť spôsobené aj viac menej neočakávanou akciou prehliadnutou pri návrhu, alebo závažnou ľudskou chybou počas plánovania návrhu, výstavby, alebo užívania konštrukcie.

Náhodné udalosti sa môžu vyskytnúť napríklad v súvislosti s výnimočnými udalosťami, ako sú explózie, nárazy dopravných prostriedkov, záplavy, silné zemetrasenia, atď., alebo ako výsledok iných nehôd, ako napr. požiar

Každé stavebné zariadenie musí byť v celosti, v jeho jednotlivých častiach a pre seba samo stabilné. Stabilita musí byť zaistená aj počas vyhotovovania a pri zmene a odstraňovaní. Stabilita druhých stavebných zariadení a nosnosť stavebného pozemku susedných pozemkov nesmie byť ohrozená.

Ochrana proti vonkajším vplyvom.

Stavebné zariadenia treba usporiadať, postaviť, meniť a udržiavať tak, aby chemickými, fyzikálnymi, rastlinnými alebo zvieracími účinkami nevznikli žiadne nebezpečenstvá, odstrániteľné nevhody alebo odstrániteľné zaťaženia

Požiarne bezpečnosť

Navrhované znenie preberá citáciu stavebného zákona ako základnú požiadavku a vzhľadom, že v slovenskej republike je požiarne bezpečnosť riešená samostatnými predpismi a normami ktoré ustanovujú technické požiadavky na požiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb z nasledujúcich dôvodov:

Požiadavka na požiarne bezpečnosť stavby patrí medzi základné požiadavky na stavby a tvorí veľmi dôležitú časť predpisov pre stavebné objekty v štátoch Európskej únie. Je pomerne jednoduché formulovať všeobecne upravujúce požiadavky bezpečnosti pre užívateľov vo vzťahu k nebezpečenstvu požiaru. Ak v budove vypukne požiar, má byť zaistená bezpečnosť pre obyvateľov nezávisle na ich veku a fyzickej kondícii, ako aj pre požiarnikov bojujúcich s požiarom. Priame majetkové straty a nepriame straty ako dôsledok nefunkčnosti budovy majú byť v prijateľnom vzťahu k nákladom na prevenciu požiaru a služby na boj s požiarom. Požiar sa nemá rozšíriť na susedné budovy.

Napriek tomu dnešné vedomosti prakticky neumožňujú ohodnotiť na základe projektu stavby, nakoľko sú skutočné požiadavky bezpečnosti splnené. Vplyv rôznych vlastností stavby na úroveň bezpečnosti obyvateľov a na náklady na straty pri požiari nie sú dostatočne známe, aby umožnili takéto hodnotenie. Podobne nie je možné navrhnúť pravidlá požiarnej bezpečnosti založené iba na uskutočnení užívateľských požiadaviek. Za tejto situácie prístup, ktorý sa zdá najbližší koncepcii regulácie na základe požiadaviek je prezentovaný nižšie.

Bezpečnosť obyvateľov budovy a ochrana majetku pred požiarom závisí na rozličných zdržaniach alebo časových intervaloch, ktoré vytvárajú následné kroky vo vývoji požiaru a jeho kontrole, ako sú poplachové a pohotovostné časové intervaly, časové intervaly pre zásah

požiarnických oddielov, časový interval na evakuáciu, časový interval na prežitie v miestnosti vystavenej požiaru alebo dymu, časový interval, počas ktorého sa konštrukcia budovy nezrúti, atď., alebo presnejšie, ochrana závisí na vzťahoch medzi týmito časovými intervalmi, vrátane určitého bezpečnostného rozpätia. Tieto závisia na chovaní budovy ako celku a od jej jednotlivých častí, t. j. chovania poplašného a pohotovostného systému, členenia budovy, požiarnej odolnosti nosnej konštrukcie atď., ako aj na chovaní obyvateľov a požiarnikov.

Kombinácia hodnôt a vzťahov medzi parametrami bezpečnosti – predovšetkým časové intervaly a parametre chovania sa – vytvárajú bezpečnostný scenár. Pre každý typ budovy (napr. obytné budovy, nemocnice, verejné budovy, dielne atď.) je možné si predstaviť rôzne bezpečnostné scenáre.

Terminológia a jej výklad vyplývajú z požiadaviek zosúladiť slovenské právo s právom platným v štátoch Európskej únie, najmä smernicou Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá požaduje v základnej požiadavke č. 2 od stavby, aby bola navrhnutá a zhotovená takým spôsobom, aby v prípade požiaru:

- bola po určitú dobu zachovaná únosnosť a stabilita konštrukcie,
- bol obmedzený rozvoj a šírenie ohňa a dymu v stavebnom objekte,
- bolo obmedzené šírenie požiaru na susedné stavby,
- mohli osoby opustiť stavbu alebo boli zachránené iným spôsobom,
- bola zohratá do úvahy bezpečnosť záchranných jednotiek.

Požiarne bezpečnosť budov zahŕňa požiadavky na usporiadanie budov a na úžitkové vlastnosti nosných konštrukcií, stavebných výrobkov, technických zariadení a požiarne bezpečnostných zariadení v podmienkach požiaru.

Stratégia požiarnej bezpečnosti podľa EÚ je zameraná na znižovanie počtu požiarov na minimum, požiarne bezpečnosť osôb zvýšením včasného zistenia požiaru požiarou signalizáciou, poplachovým systémom alebo potlačením požiaru vhodným požiarne bezpečnostným systémom, prevenciou prenosu požiaru na susedné budovy, možnosť zásahu požiarnych a záchranných jednotiek a pod.

Hygiena a ochrana zdravia a životného prostredia

Všeobecné požiadavky na ochranu zdravia, zdravých životných podmienok a životného prostredia

Ide o základné požiadavky na stavby z hľadiska hygieny, ochrany zdravia a životného prostredia vymenované v stavebnom a spresnené v tejto vykonávacej vyhláške.

Terminológia a jej výklad vyplývajú z požiadaviek súľadu s právom platným v štátoch Európskej únie, najmä smernicou Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá požaduje v základnej požiadavke č. 3 od stavby, aby bola navrhnutá a zhotovená takým spôsobom, aby neohrozovala hygienu alebo zdravie jej obyvateľov, alebo susedov, predovšetkým následkom týchto javov:

- vypúšťaním toxických plynov,

- prítomnosťou nebezpečných častíc alebo plynov v ovzduší,
- emisiou nebezpečných žiarení,
- znečistením alebo zamorením vody alebo pôdy,
- nedostatočným zneškodňovaním odpadových vôd, dymu a tuhých alebo kvapalných odpadov,
- výskytom vlhkosti v stavebných konštrukciách alebo na povrchu vo vnútri stavieb.

Pri spracovaní technických požiadaviek, harmonizovaných noriem atď., je potrebné uvažovať aj s hľadiskami:

- vnútorného prostredia ,
- zásobovania vodou,
- odvádzania odpadových vôd,
- odstraňovania tuhého odpadu,
- vonkajšieho prostredia.

Ochrana pred hlukom je predmetom interpretačného dokumentu v základnej požiadavke č. 5.

Hygiena budovy, ktorej účelom je zaistiť zdravie jej obyvateľov, zahŕňa množstvo faktorov. Hygiena budovy záleží na hygiene vzduchu, suchosti priestorov, hygiene vody, hygiene tekutých a tuhých odpadov, hygiene povrchov, presnení.

Stavebné predpisy sa majú zaoberať iba znečisťujúcimi časticami, ktoré sa emitujú v budove, pretože to sú jediné znečisťujúce častice, ktoré projektant, staviteľ môže kontrolovať a riadiť (vzduch prichádzajúci do vnútra budovy obvykle nie je filtrovaný). Kvalita vzduchu pre obyvateľov bude akceptovateľná ak nebude poškodzovať ich zdravie a zaistiť čuchovú pohodu.

Požiadavky na suchosť priestorov sa definujú pomerne jednoducho napr. zariadenia, v ktorých sa majú pohybovať a prebývať ľudia sa majú navrhovať a stavať tak, aby sa zabezpečilo, že voda sa neobjaví na vnútorných povrchoch ani na vonkajších stenách, či už vo forme tekutiny, alebo vo forme škvrn a že nebude tvoriť pleseň a zásadným spôsobom neovplyvní vlastnosti jednotlivých častí budovy.

Byty a budovy majú byť navrhované a stavané takým spôsobom, aby sa domáci odpad dal odstrániť z budovy bez nepríjemného zápachu, rizika prítomnosti hmyzu alebo iných zvierat, rizika znečistenia vzduchu, vody alebo pôdy, rizika nakazenia infekčnými chorobami.

Hygiena povrchov je zameraná na požiadavku, aby povrchy neboli toxické a je zameraná predovšetkým na ochranu zdravia detí, niektoré povrchy a nátery môžu deti olizovať, alebo odtrhnúť a prehltnúť.

Denné a umelé osvetlenie, vetranie a vykurovanie, Presnenie

Presnenie priestorov na bývanie a trvalý pobyt ľudí počas dňa t. j. priame prenikanie slnečného žiarenia do priestorov prispieva k uspokojovaniu požiadaviek viažucich sa k prirodzenému osvetleniu, tepelnej pohode, úspore energie a hygiene. V oblastiach s miernou klímou sa prenikanie slnečného žiarenia do bytov a pobytových priestorov považuje za blahodarné pre obyvateľov zo zdravotného a psychologického hľadiska. Ale pri súčasnom stave vedomostí je presné stanovenie ľudskej potreby vo vzťahu k presneniu nemožné, a preto sú príslušné podmienky v národných stavebných predpisoch formulované výhradne na základe skúseností získaných doteraz v praxi

v plánovaní obytných oblastí a pri návrhu budov. V menších bytoch hlavná obytná miestnosť, alebo výnimočne iná obytná miestnosť v byte sú vystavené priamemu slnečnému žiareniu, vo väčších bytoch najmenej dve (alebo viac) obytných miestností. Uhol slnečného žiarenia sa mení počas ročného obdobia, minimálne trvanie preslnenia je stanovené pre určité dni roka, obvykle keď je poloha slnka na obed relatívne nízka. Požadované trvanie expozície miestnosti priamemu slnečnému žiareniu je zaistené správnou orientáciou budov a ich pôdorysom vo vzťahu k iným budovám tak, aby sa zvládla možnosť nadmerného tienenia jednej budovy druhou, alebo prirodzenými prekážkami slnečného svitu (hory, stromy atď.).

Bezpečnosť stavby pri užívaní

Vyhláška rozvádza ustanovenie stavebného zákona o základnej požiadavke na stavby pri prevádzkovaní a užívaní. Stavby sa musia navrhnuť a postaviť tak, aby nevzniklo nadmerné nebezpečenstvo úrazu.

Problematika, ktorá patrí do bezpečnosti pri užívaní, sa dá rozdeliť do troch častí:

- peší pohyb,
- mechanické prostriedky pohybu (výtahy),
- elektrické, plynové, kúrenárske a horúcovodné inštalácie.

Príčiny nehôd sú: pády na nižšiu úroveň z vyššej úrovne nechránenej zábradlím, alebo cez otvor nezabezpečený uzatvárateľným zariadením, pády na schodoch, najmä vzhľadom na ich strmosť a neprítomnosť zábradlia, pády počas horizontálneho pohybu v súvislosti s prítomnosťou nepredpokladaného prahu, alebo nespozorovaného stupňa, náraz na nízke zárubne dverí, náraz do priehľadných, alebo lietacích dverí, a pády vo vnútri budovy vzhľadom na krytiny podlahy, ktoré sú extrémne klzké či už za sucha alebo mokra. Stavebné predpisy majú obsahovať opatrenia zamerané na obmedzenie neprimeranej únavy obyvateľov počas pohybu na schodiskách a rampách vo vnútri budovy, alebo vedúcich k budove. Ďalej majú obsahovať požiadavky, ktorými je zaistený prístup osôb pohybujúcich sa na invalidných vozíkoch. Je tiež nevyhnutné, aby sa choré alebo zranené osoby na nosidlách mohli vyniesť do a z budovy, táto podmienka sa týka rovnakou mierou aj objemného nábytku.

Terminológia a jej výklad vyplývajú z požiadaviek zosúladiť právnu úpravu s právom platným v štátoch Európskej únie, najmä so smernicou Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá požaduje v základnej požiadavke č. 4 od stavby, aby bola navrhnutá a zhotovená takým spôsobom, aby pri jej užívaní alebo prevádzke nevzniklo neprijateľné nebezpečie úrazu napr. pokĺznutím, pádom, nárazom, popálením, elektrickým prúdom, výbuchom.

Pri hodnotení prijateľnosti rizika sa posudzuje závažnosť nehody, pravdepodobnosť jej výskytu a možnosť obmedzenia pomocou technicky a ekonomicky prijateľných bezpečnostných opatrení.

Stavby predstavujú riziká nehôd, ktoré sa nedajú z praktických a ekonomických dôvodov vylúčiť a preto ani predmetný dokument neobsahuje vyčerpávajúci výpočet rizík, ktoré môžu nastať napr. riziko pádov je delené len na:

- pády následkom pokĺznutia,

- pády následkom zakopnutia,
- pády spôsobené výškovými nerovnosťami a náhlymi poklesmi.

Ochrana proti hluku a vibráciám

Predpisy akustickej pohody sú zamerané na zabránenie ohrozenia zdravia spôsobeného príliš intenzívnym hlukom a na obmedzenie vyrušovania a nepohody spôsobenej hlukom menšej intenzity, ktorý spôsobuje ťažkosti pri sústredení potrebnom na prácu, vyvoláva únavu a ruší spánok. Vzťah medzi rušivými vplyvmi pôsobiacimi na človeka a skutočnou fyzikálnou charakteristikou týchto vplyvov nie je stanovený s rovnakým stupňom presnosti vzhľadom na niektoré druhy zdrojov. Rušivé vplyvy spôsobené dopravným hlukom v priebehu dňa ako aj v noci sú jedny z tých, ktoré sa dajú najťažšie definovať. Dopravný hluk sa nerozlišuje od iných zložiek ekvivalentného hluku, maximálna prípustná hladina hluku je stanovená vzhľadom na ekvivalentnú úroveň hluku. Predpisy stanovujúce maximálnu hladinu hluku v zariadeniach iných ako priemyselných sú realizované v požiadavke nezrozumiteľnosti reči medzi susednými zariadeniami v dvoch rozličných budovách, alebo v rámci tej istej budovy, vyjadrené obmedzením hladiny hluku tvorenej ľudským hlasom. Táto požiadavka sa vzťahuje k frekvenčnému rozsahu zodpovedajúcemu ľudskému hlasu a intenzite hovoru, ktorú možno považovať za normálnu.

Budovy sa majú navrhovať a stavať tak, aby hluk, ktorý vnímajú obyvatelia, bol udržaný na takej úrovni, aby sa neobjavilo ohrozenie ich zdravia a splnili sa uspokojivé podmienky pohody pre spánok, oddych a prácu.

Terminológia a jej výklad vyplývajú z požiadaviek zosúladiť právnu úpravu s právom platným v štátoch Európskej únie, najmä smernicou Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá požaduje v základnej požiadavke č. 5 od stavby, aby bola navrhnutá a zhotovená takým spôsobom, aby hluk vnímaný obyvateľmi alebo osobami v blízkosti stavby bol udržiavaný na úrovni, ktorá nebude ohrozovať ich zdravie a dovoli im spať, odpočívať a pracovať v uspokojujúcich podmienkach.

Požiadavka sa zaoberá tým, ako ľudia vnímajú akustické podmienky v jej okolí, pokiaľ v tom hrá úlohu stavba. Obsahom požiadavky je najmä:

- ochrana proti hluku šíriacemu sa vzduchom z priestoru stavby,
 - ochrana proti hluku šíriacemu sa vzduchom z iného uzatvoreného priestoru,
 - ochrana proti hluku z technických zariadení,
 - ochrana proti nadmernému hluku v priestore odrazených zvukových vln,
- ochrana okolitého prostredia proti hluku zo zdrojov vo vnútri stavby alebo zo zdrojov so stavbou spojených.

Úspora energie a ochrana tepla stavby

Požiadavka šetrenia energiou odráža záujem udržať náklady na spotrebu energie na akceptovateľnej úrovni a využívať najlepším možným spôsobom rozličné zdroje energie v súlade s energetickou koncepciou krajiny, za predpokladu, že sa splnia požiadavky na kvalitu vzduchu,

vlhko a teplo, hygienu a trvanlivosť konštrukcie. Budovy sa majú navrhovať a stavať tak, aby sa obmedzili náklady na spotrebu energie na vykurovanie a výrobu teplej vody a na akýkoľvek typ spotreby energie potrebný na uspokojenie požiadaviek, aby sa najlepším možným spôsobom využili rozličné zdroje energie a aby sa obmedzili nárazové požiadavky na elektrickú energiu a siete diaľkového vykurovania.

Terminológia a jej výklad vyplývajú z požiadaviek zosúladiť právnu úpravu s právom platným v štátoch Európskej únie, najmä smernicou Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá požaduje v základnej požiadavke č. 6, aby stavby a ich vykurovanie, chladenie a vetranie boli navrhnuté a postavené takým spôsobom, aby objem energie spotrebovaný pri prevádzke bol nízky s ohľadom na klimatické podmienky miesta stavby, na požiadavky užívateľa a na predpokladanú funkciu.

Úspory energie sa vzťahujú na tieto spôsoby jej použitia:

- vykurovanie priestorov,
- chladenie priestorov,
- regulácia obsahu vlhkosti,
- zásobovanie vodou a jej ovládanie,
- úprava a zohrievanie úžitkovej vody,
- vetranie.

Spotreba energie pre vykurovanie, chladenie a reguláciu vlhkosti ja závislá na týchto parametroch:

interné podmienky v budove (požiadavka na pohodu a tepelné zisky),
podmienky vonkajšieho prostredia (teplota vlhkosť, žiarenie, vietor),
špecifická tepelná priestupnosť popri prípade tepelno-izolačné vlastnosti stavieb,
priepustnosť pre vodnú paru konštrukciami,
vzduchová priepustnosť konštrukciami,

minimálne a maximálne hodnoty výmeny vzduchu prirodzeným alebo núteným spôsobom vetrania,

teplotná oblasť, orientácia a pohltivosť slnečného žiarenia, transparentné prvky a účinky zatienenia a zaclonenia slnečného sálania,

dynamické tepelné vlastnosti budovy a vykurovacie a chladiace zariadenie, účinnosť a regulácia výkonu vykurovania a klimatizácie alebo zvlhčovacieho zariadenia.

ČASŤ ŠTVRTÁ

POŽIADAVKY NA STAVEBNÉ KONŠTRUKCIE STAVIEB

Základné ustanovenia všeobecných technických požiadaviek na zakladanie stavieb a na stavebné konštrukcie obsahuje nový stavebný zákon len odkazom, že musia byť v súlade s podmienkami určenými technickými predpismi a technickými normami.. Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení v druhej časti oddiele 2, §§ požiadavky na stavebné

konštrukcie. Znenie jednotlivých požiadaviek je spresnené s poukázaním na platné normy formuláciou dodržania normových hodnôt.

Navrhované znenie vyhlášky ich ďalej rozvádza a spresňuje pôvodné znenia.

Zemné práce sa zaoberajú ochranou ornice a podzemných vedení.

Základy poukazujú na súlad stavebnej konštrukcie a konkrétneho podlažia a konkrétnych klimatických podmienok.

Časti steny a priečky od častí stropných konštrukcií majú rozdielne požiadavky kladené na tieto konštrukcie. Pokiaľ u stien a priečok vystupujú do popredia najmä požiadavky úspory energie a tepelnej izolácie (obvodové steny), ochrany proti hluku (priečky), stropy stavieb musia spĺňať najmä požiadavky mechanickej pevnosti a stability, požiarnej ochrany a ochrany proti kročajovému hluku.

Strecha ako súčasť obalového plášťa stavby chráni budovu pred vonkajšími klimatickými vplyvmi. Životnosť strechy priamo ovplyvňuje návrh a vhodné umiestnenie jednotlivých vrstiev. Strecha, rovnako ako obvodová stena, musí spĺňať požiadavky na úspory energie, protipožiarnu ochranu, ochranu proti hluku, ako aj bezpečnosť pri užívaní.

Schodištia a ich konštrukcie v stavbe predstavujú dôležitú súčasť z hľadiska bezpečnosti a užívania. Rozhodujúcou požiadavkou pri týchto konštrukciách je bezpečnosť pri užívaní, s čím úzko súvisia také časti, ako sú schodišťové ramená, ich šírka, sklon, podchodná výška, priechodná výška, priechodová šírka podlažných a medzipodlažných podest. Rampy ich sklony a povrchy predstavujú dôležitú konštrukciu pri užívaní.

Zábradlia tvoria dôležitú súčasť každej stavby ich technické parametre definujú príslušné normy. Vyhláška svojimi ustanoveniami poukazuje na príslušné časti riešené v normových predpisoch.

Ustanovenia o predsadených častiach stavby a loggiách. V súčasnosti sa pri návrhu a realizácii týchto konštrukcií vyskytujú značné nedostatky v podobe tepelných mostov. Z hľadiska bezpečnosti osôb musia byť zabezpečené zábradlím minimálnej výšky.

Výplne otvorov stavby sú konštrukcie, ktoré tvoria najslabší článok obalových konštrukcií budov, na ktoré sú kladené vysoké nároky, je nevyhnutné ponechať túto časť vo vyhláške.

Návrhy a prevedenia podláh, povrchov stien a stropov musia spĺňať predovšetkým bezpečnostné (protisklzová úprava), tepelnoizolačné, zvukovoizolačné (kročajová nepriezvučnosť), hygienické (minimálna odnímateľnosť tepla) a požiadavky protipožiarnej bezpečnosti.

Ustanovenia o výťahoch, o úpravu platnú pre vetracie šachty a šachty na zhadzovanie domového odpadu.

Mechanické prostriedky dopravy sa už dlho zabezpečujú pre umožnenie prístupu do priestorov situovaných na vyšších poschodiach budov. Takéto zariadenie vytvára špecifické riziko, ktoré musí byť pokryté bezpečnostnými pravidlami.

Budovy sa majú navrhovať a realizovať tak, aby sa odstránila únava pri dosahovaní priestorov na vyšších podlažiach a zaistila sa dostupnosť týchto priestorov pre osoby so zníženou pohyblivosťou tým, že sa poskytnú bezpečné, výkonné a pohodlné výťahy. Výťahy majú byť

schopné prepravovať dostatočný počet cestujúcich, aby sa zaistila rozumná čakacia a prepravná doba.

Užívatelia majú byť chránení pred zlyhaním závesového systému výťahov spôsobujúceho pád kabíny a pred všetkými mechanickými rizikami.

Výťahy takisto majú spĺňať užívateľské požiadavky na prostredie s ohľadom na teplotu v kabíne (nemá sa líšiť o viac ako 5°C od teploty na podestách),

výmenu vzduchu v kabíne (má byť min. 1 liter za sekundu),

hladinu tlaku vzduchu v kabíne (nemá prekročiť 65 dB),

osvetlenie v kabíne (má byť najmenej 50 luxov),

nevlhnutie stien,

limity deformovateľnosti stien a dverí,

spomaľovanie kabíny,

presnosť zastavovacej výšky kabíny (má byť v rozmedzí 25 mm),

rozmery kabíny a podesty,

maximálne úsilie potrebné na otvorenie dverí (nemá prekročiť 300 N),

úsilie potrebné na zadržanie dverí (nemá byť väčšie ako 150 N),

kinetickú energiu dverí (nemá prekročiť 10 J),

riziko pádu cestujúcich, zlyhania závesného systému, rozmliaždenia, zachytenia vo dverách, uväznenia,

požiarne riziko.

Stavby podľa druhu a potreby sa musia vybaviť osobnými, prípadne nákladnými výťahmi v zodpovedajúcom počte a kapacite. Výťahy musia byť prevádzkovo bezpečné.

Výťahy (výťahové šachty) podobne ako schodiskové priestory predstavujú najnebezpečnejšie konštrukcie z hľadiska požiaru najmä vo výškových stavbách. Nevhodne navrhnuté konštrukcie by mohli spôsobiť škody na životoch občanov a na majetku nakoľko vytvárajú nekontrolovateľný komínový ťah splodín a ohňa.

Požiarna ochrana objektov je zabezpečovaná aj požiarnymi výťahmi, ktoré umožňujú rýchlu a dostatočne bezpečnú prepravu hasičov a ich techniky do horných a spodných podlaží a tak šetrili ich energiu pre boj s požiarom.

V stavbách s viac ako troma nadzemnými podlažiami, v ktorých sa trvalo alebo pravidelne vyskytuje viac ako 10 osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu alebo osôb neschopných samostatného pohybu, musia byť zriadené evakuačné výťahy. V ostatných budovách sa evakuačné výťahy zriaďujú v závislosti na normových hodnotách. Funkcia evakuačného výťahu musí byť zaistená dodávkou elektrickej energie z dvoch na sebe nezávislých zdrojov.

ČASŤ PIATA

POŽIADAVKY NA TECHNICKÉ ZARIADENIA STAVIEB

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení v druhej časti oddiele 3, §§ požiadavky na technické zariadenia stavieb v súlade s právom Európskej únie.

Nový stavebný zákon v §98 vyžaduje aby stavba bola napojená na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, ak sú vybudované, vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie bolo v súlade s požiadavkami zákonov, prípojka stavby na technickú infraštruktúru bola samostatne uzavierateľná alebo odpojiteľná a aby miesta uzáverov, odpojení a meracích zariadení boli ľahko prístupné a trvale označené,

Navrhované znenie jednotlivých požiadaviek preberá, upravuje a je spresnené s poukázaním na platné normy formuláciou dodržania normových hodnôt.

Vodovodná prípojka a vnútorný vodovod

Odôvodnenie: Súčasná európska legislatíva prísne oddeľuje inštalčné systémy napr. vodovodu alebo kanalizácie vnútri budov (v budovách) a mimo budov.

Napr. názov *STN EN 806(časti 1-3) : Technické podmienky na zhotovenie vodovodných potrubí na pitnú vodu vnútri budov*, alebo aj názov národnej *STN 73 6655: Výpočet vodovodov v budovách (2008)* pojem "vnútorný vodovod" nepoužíva.

- navrhuje sa zmeniť pojem "vnútorný vodovod" na vodovod v budove v príslušných článkoch

Byty a iné zariadenia, kde majú bývať ľudia, majú byť zásobované dostatočným množstvom vody spĺňajúcej kritéria kvality pitnej vody. Ak je povolené zásobovanie vodou, ktorá nie je vhodná na pitie, avšak spĺňa kritériá čistoty pre iné účely ako je pitie a varenie, toto zásobovanie musí byť úplne oddelené od zásobovania pitnou vodou.

Pitnosť vody sa definuje maximálnym obsahom rozpustných látok, maximálnym počtom patogénnych mikroorganizmov alebo indikátorov bakteriálneho znečistenia (*Escherichia coli*) .

Okamžitý prietok pitnej vody nemá byť menší než $0,35 \text{ l s}^{-1}$ v kuchynskom drese, $0,15 \text{ l s}^{-1}$ v umývadle a $0,75 \text{ l s}^{-1}$ vo vani. Množstvo pitnej vody dostupnej za deň v byte nemá byť menej ako 200 l na osobu. Ak sa rozvádza aj nepitná voda, dostupné množstvo sa môže znížiť na 100 l na osobu. Ak má systém zásobovania vodou predvídateľné prerušenia, budova sa má vybaviť zásobníkom.

Geometrické charakteristiky zariadení a rozvodov musia byť také, aby nebránili prietoku. Ich chemické charakteristiky musia zabezpečovať odolnosť voči korózii, ktorá by mohla viesť k upchatiu alebo prasklinám. Inžinierske siete v zemi nemajú byť ovplyvňované mrazom. V každom čase musí byť zaistený prístup k inštaláciám pre účely údržby.

Navrhované znenie stanovuje základné technické požiadavky na prípojky a vnútorné rozvody vody v súlade s ustanoveniami smernice Rady 89/106/EHS.

Nezamrzajúca hĺbka potrubia nie je uvádzaná len z dôvodu znefunkčnenia, ale aj z hľadiska stability stavby, kde prípadné podmáčanie základových konštrukcií môže narušiť stavbu (pretvorenie, odtrhnutie a pod.).

Požiarne bezpečnosť je zabezpečovaná hydrantmi s dostatočným množstvom vody.

Hygiena a ochrana zdravia a životného prostredia je v ustanoveniach, ktoré bránia znečisteniu najmä pitnej vody podľa opatrenia smernice pre zásobovanie vodou. Podľa smernice voda dodávaná pre ľudskú spotrebu nesmie predstavovať žiadne známe ohrozenie zdravia pre spotrebiteľa pri nasledovnom použití:

- voda určená na pitie a prípravu jedál,
- voda pre domáce použitie,
- voda pre výrobu potravín.

Zo smernice vyplývajú tieto opatrenia:

Miešaniu so znečistenou vodou alebo kalmi sa dá zabrániť vhodným zariadením na zabránenie spätného toku.

Bezpečnosť pri užívaní sa zabezpečuje vhodným umiestnením potrubia, aby nedošlo k nárazu, zachyteniu a pádu.

Vodovodné rozvody musia byť navrhnuté a umiestnené tak, aby nerušili prípadným hlukom pri prevádzke alebo musia byť zvukovo izolované.

Ochrana tepla pri rozvodoch teplej vody sa zabezpečuje vhodnou tepelnou izoláciou.

Súčasťou distribučného systému teplej vody v budovách je aj cirkulačné potrubie, ktorým sa vracia nespotrebovaná teplá voda do ohrievačov. Potrubie musí byť podobne ako rozvodné potrubie teplej vody izolované proti tepelným stratám aj mechanickému poškodzovaniu.

Termín *úžitková voda* je v pravom slova zmysle voda "nepitná" - podľa *STN EN 806-1: Technické podmienky na zhotovenie vodovodných potrubí na pitnú vodu vnútri budov. Časť 1: Všeobecne. (2001)*

Podľa čl.5.1 STN EN 806-1 je **pitná voda** definovaná ako voda, ktorá musí byť vhodná pre ľudskú spotrebu a musí spĺňať zodpovedajúce predpisy, vychádzajúce zo smerníc EHS; voda sa môže tiež používať pre varenie, umývanie a hygienické účely (pri teplote najviac 95 °C počas poruchy prevádzky).

Podľa čl. 5.2 STN EN 806-1 : **nepitná voda** je súhrnný názov pre všetky iné druhy vody než je voda pitná.

Kanalizačné prípojky a vnútorná kanalizácia

Odôvodnenie: Súčasná európska legislatíva prísne oddeľuje kanalizačné systémy na kanalizáciu vnútri budov (v budovách) a kanalizáciu mimo budov.

Napr. názov *STN EN 12056(časti 1-5) :2002 Gravitačné kanalizačné systémy vnútri budov.*

alebo *STN EN 13564-1:2003 Zariadenia zabraňujúce zaplaveniu z kanalizačných potrubí v budovách.*

alebo názov národnej *STN 73 6760: Kanalizácia v budovách (2009)* pojem "vnútorná kanalizácia" nepoužíva.

- navrhuje sa zmeniť pojem "vnútorná kanalizácia" na kanalizácia v budove v článkoch

Byty a iné zariadenia, kde majú bývať ľudia, sa majú vybaviť kanalizáciou a systémom odstraňovania odpadov v súlade s miestnymi stavebnými a hygienickými predpismi. Sanitárny systém sa môže rôzniť v súvislosti s charakterom kanalizácie. Môže, ale nemusí byť súčasťou

systému odvodu dažďovej vody, môže ísť o spoločný kanalizačný zberač, alebo individuálny zberač.

Odpadový systém vo vnútri budovy musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- nesmie byť potenciálnym zdrojom kontaminácie mikroorganizmami,
- nesmie sa z neho šíriť zápach,
- nesmie prepúšťať obsah,
- nesmie byť riziko prepojenia so systémom zásobovania vodou.

Podľa čl. 4.3 STN EN 12056-1 a tiež čl. 6.1.1 STN 73 6760 sa splašková voda a zrážková voda z povrchového odtoku (zo striech a povrchov budovy) odvádzajú samostatnými potrubiami, t.j. musí byť delená. To znamená, že aj keď je verejná kanalizácia jednotná, v budove musí byť delená sústava, t. j. splašková voda samostatnými potrubím a zrážková voda zo strechy tiež samostatným potrubím!) Pojem vnútorná oddelená kanalizácia nie je správny, definície podľa STN EN 12056-1, článok 4.3 uvádza:

“V rámci kanalizácie v budove sa splašková odpadová voda a zrážková voda z povrchového odtoku odvádzajú systémom delenej sústavy a jedine mimo budovy sa môžu odvádzajúť systémom jednotnej sústavy.“

Podľa STN EN 16323 platia definície:

čl.3.1.32 : **sieť delenej sústavy**

stoková sieť alebo systém kanalizačných potrubí pozostávajúce spravidla z dvoch sústav stôk alebo kanalizačných potrubí na oddelené odvádzanie odpadových vôd a zrážkových vôd z povrchového odtoku

čl.3.1.33 : **sieť jednotnej sústavy**

gravitačná stoková sieť alebo systém kanalizačných potrubí na spoločné odvádzanie odpadových aj zrážkových vôd z povrchového odtoku jednou sústavou stôk alebo kanalizačných potrubí

Podľa čl. 6.1.3 STN 73 660 platí:

Ak sa pre budovu použije odvádzanie splaškovej a zrážkovej vody jednou kanalizačnou prípojkou, spojenie zvodových potrubí kanalizácie splaškovej a zrážkovej vody závisí od situovania budovy na nehnuteľnosti a realizuje sa:

- a) v kontrolnej šachte pred budovou na pozemku, alebo;
- b) ak sa budova nachádza na hranici pozemku, pred vyústením spoločného zvodového potrubia z budovy.

Ak sa v prípade b) z budovy na hranici pozemku pripája aj vonkajšie zvodové potrubie zrážkovej vody, postupuje sa podľa STN EN 752 a STN 75 6101.

Geometrické charakteristiky zariadení a rozvodov musia byť také, aby nebránili prietoku. Ich chemické charakteristiky musia zabezpečovať odolnosť voči korózii, ktorá by mohla viesť k upchatiu alebo prasklinám. Inžinierske siete v zemi nemajú byť ovplyvňované mrazom. V každom čase musí byť zaistený prístup k inštaláciám pre účely údržby.

Navrhované znenie stanovuje základné technické požiadavky na prípojky a vnútorné rozvody kanalizácie v súlade s ustanoveniami smernice Rady 89/106/EHS.

Nezamrzajúca hĺbka potrubia nie je uvádzaná len z dôvodu znefunkčnenia, ale aj z hľadiska stability stavby kde prípadné podmáčanie základových konštrukcií môže narušiť stavbu (pretvorenie, utrhnutie a pod.).

Požiarna bezpečnosť vyžaduje od kanalizačných potrubí ich nehorľavosť a v prípade horľavých materiálov v miestach, ktoré sú dôležité z hľadiska požiarnej bezpečnosti ich chránenie nehorľavým krytom.

Hygiena a ochrana zdravia a životného prostredia je v ustanoveniach, ktoré bránia premiešaniu odpadových vôd dažďových, splaškových príp. chemicky znečistených. Podľa opatrenia smernice pre odvádzanie odpadových vôd, stavba musí byť navrhnutá a zhotovená takým spôsobom, aby neohrozovala hygienu alebo zdravie jej obyvateľov, užívateľov a susedov nesprávnym odvádzaním vody. Podľa smernice odpadové vody zahŕňajú všetky látky odvádzané odpadovým systémom vrátane samotných odpadových vôd, dažďovej vody a kalových plynov. Je potrebné sledovať:

- presakovanie kvapalín do a zo systémov,
- spätný tok splaškov v budove,
- vypúšťanie kalových plynov,
- mikrobiologické znečistenie.

Bezpečnosť pri užívaní je najmä v požiadavke odvetrania kanalizačných systémov do vhodných priestorov a tým zamedzeniu ich koncentrácie a prípadnému výbuchu.

Kanalizačné rozvody musia byť navrhnuté a umiestnené tak, aby nerušili prípadným hlukom pri prevádzke, alebo musia byť zvukovo izolované.

Elektrická prípojka, vnútorné silnoprúdové rozvody a vnútorné rozvody siete elektronických komunikácií

V súčasnosti sa veľa budov už pripojuje napr. mikrovlnným pripojením, alebo cez štandardných mobilných operátorov, alebo inými spôsobmi – musí byť ponechaná možnosť výberu služby mobilných operátorov, alebo inými spôsobmi – musí byť ponechaná možnosť výberu služby – ostáva samozrejme požiadavka na verejnú službu

Riziko usmrtenia elektrickým prúdom je, ak obyvateľ príde do kontaktu s vodivými materiálmi prenášajúcimi či už normálne, alebo náhodou napätie relatívne k uzemneniu na iné dostupné vodiče alebo objekty. Riziko sa zvyšuje v prípade kúpeľní a iných zariadení, kde sa užíva voda.

Obyvatelia budov nesmú byť ohrození kvôli inštaláciám. Toto vyjadrenie sa však nemôže použiť priamo na schvaľovanie projektu, alebo inštalácie. Je potrebné analyzovať možné príčiny nehôd a podľa toho stanoviť charakteristiky inštalácií a zariadení.

Elektrické zariadenia majú byť navrhnuté tak, aby chránili obyvateľov budov pred rizikom poranenia alebo usmrtenia elektrickým prúdom. Návrh musí uvažovať s najvyššou možnou mierou možnosti chýb alebo nesprávneho prevádzkovania predovšetkým malými deťmi a staršími osobami.

Navrhované znenie stanovuje základné technické požiadavky na prípojky a vnútorné elektrické rozvody v súlade s ustanoveniami smernice Rady 89/106/EHS.

Zamedzenie vzniku požiaru závisí na množine podmienok od pokynov pre užívateľa až po detailné požiadavky na prístroje a vybavenie a ich zabudovanie do stavieb. Medzi dotknuté časti patria aj elektrické zariadenia, ktoré musia byť navrhnuté a zhotovené tak aby:

- nespôsobili požiar,
- aktívne neprispievali k požiaru,
- šírenie požiaru bolo obmedzené,
- v prípade požiaru mohli byť urobené efektívne opatrenia pre hasenie požiaru a záchranných prác.

Núdzové osvetlenie a požiarne bezpečnostné zariadenia, pri výpadku bežnej dodávky elektrickej energie musia zabezpečiť núdzové osvetlenie rýchlo, automaticky a na vhodnú dobu.

Bezpečnosť pri užívaní má riziká v tom prípade, keď napätie z elektrických rozvodov sa dostane do častí stavby, s ktorou môže užívateľ prísť do styku. Toto riziko závisí na konštrukcii systému, výške napätia a okolnostiach pri užívaní (vlhkosť). U elektrických rozvodov s vyšším napätím sa riziko vyskytuje taktiež v určitej vzdialenosti od častí, ktoré sú pod napätím. Elektrické osvetľovacie zariadenia a rozvody musia byť navrhnuté a zhotovené tak, aby nedošlo k úrazu popálením pri bežnej aj mimoriadnej prevádzke.

Elektrické rozvody v stavebníctve obsahujú systémy vysokého a nízkeho napätia. Pre nízke napätia platí smernica ES 73/23/EHS z 19. 2. 1973.

Ochrana pred bleskom

Cieľom zariadení pre ochranu proti blesku je chrániť stavebné objekty a ich užívateľov pred bleskom alebo inými atmosférickými elektrickými výbojmi. Pre dosiahnutie tohto cieľa zariadenia majú:

- obsahovať primeranú sieť bleskozvodov, ktorými môže atmosférický elektrický náboj bezpečne vstúpiť do ochranného systému, bez poškodenia stavebného objektu,
- obsahovať jednu alebo viac ciest s primerane nízkou impedanciou, ktorou by elektrický náboj mohol byť odvedený do zeme bez ohrozenia stavebného objektu alebo iných systémov v tomto objekte,
- obsahovať takú sieť uzemnenia, aby náboj mohol prejsť do zeme bez nadmerného zvýšenia elektrického potenciálu systému,
- obsahoval vhodné spojenie s inými časťami stavebného objektu,
- v prípade potreby sledovať alebo zaznamenať počet alebo silu jednotlivých zásahov blesku.

Aby sa predišlo zasiahnutiu stavieb a ich užívateľov bleskom, môžu byť stavby vybavené systémami na ochranu pred bleskom, spolu s príslušnými zbernými zvodmi a uzemnením.

V členských štátoch sú normy pre prvky na ochranu pred bleskom rozdielne, harmonizácia je potrebná.

Plynovodná prípojka a odberné plynové zariadenie

Riziko explózie sa môže objaviť, ak je možnosť vytvorenia zmesi vzduchu a výbušných plynov, ktoré môžu explodovať pri kontakte s plameňom alebo iskrou.

Plynové zariadenia majú byť navrhnuté tak, aby chránili obyvateľov budov pred rizikom poranenia alebo usmrtenia explóziou. Návrh musí uvažovať s najvyššou možnou mierou možnosti chýb alebo nesprávneho prevádzkovania predovšetkým malými deťmi a staršími osobami.

Navrhované znenie stanovuje základné technické požiadavky na prípojky a vnútorné rozvody a zariadenia plynu v súlade s ustanoveniami smernice Rady 89/106/EHS.

Na plynové inštalácie sa vzťahuje smernica Rady 90/396/EHS o zbližovaní právnych predpisov členských štátov pre plynové spotrebiče. Mechanická odolnosť a stabilita musí zohľadňovať aj mimoriadne zaťaženia (anglický text nehodové – accidental), náraz explóziou, seizmické zaťaženie, zaťaženie požiarom. Požiarna bezpečnosť sa zabezpečuje zariadeniami na zisťovanie horľavých plynov. Ich cieľom je zistiť prítomnosť plynu skôr, ako sa koncentrácia stane horľavou alebo výbušnou, zapnúť všetky výstrahy a začať všetky potrebné opatrenia (napr. zapnúť ventiláciu, uzavrieť rozvod plynu a pod.).

V plynárenstve sa začínajú používať viacvrstvové potrubné materiály, napr. kombinácie plastov s kovovou medzivrstvou. V zahraničí sa tiež používajú v budovách aj niektoré plastové materiály, napr. PP.

Odôvodnenie: platnosť novej vyhlášky: Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb., ktorá nahradila Vyhlášku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 288/2000 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Hlavný uzáver plynu je technický termín, skratka HUP

Vzduchotechnické zariadenie

Navrhované znenie stanovuje základné technické požiadavky na vnútorné vzduchotechnické zariadenia v súlade s ustanoveniami smernice Rady 89/106/EHS.

Zamedzenie počiatočnému vznieteniu požiaru závisí od množiny podmienok pre užívateľa až po detailné požiadavky na prístroje a vybavenie. Riziko šírenia ohňa a dymu ventilačnými systémami z jedného požiarneho úseku do druhého musí byť vylúčené napr. požiarnymi klapkami. Ventilačné zariadenia pre odvod dymu a tepla spolu s proti dymovou clonou má obmedziť horizontálne šírenie dymu a vytvoriť pod vrstvou stúpajúceho dymu priestor bez dymu.

Hygienu a ochranu zdravia zvyšujeme úpravou kvality ovzdušia prirodzeným alebo núteným vetraním, filtrovaním vnútorného, privádzaného vzduchu alebo absorpciou z vnútorného privádzaného vzduchu. Ďalej stanovením miery výmeny vzduchu alebo parametrov vyjadrujúcich rýchlosť výmeny vnútorného vzduchu za čerstvý. Ukazovatele pre úpravu ovzdušia napr. vetraním môžu byť stanovené výpočtovými metódami alebo meraním. Klimatizačné a vzduchotechnické systémy musia mať výrobky, ktoré majú zariadenia pre reguláciu vlhkosti vnútorného vzduchu alebo vzduchu privádzaného do budov užívaných ľuďmi.

Výrobky zahrňujú zariadenia pre čistenie vzduchu v centrálnych vzduchotechnických jednotkách, v okenných klimatizačných jednotkách, balených klimatizačných jednotkách a filtračných zariadeniach.

Výrobky obsahujú špeciálne vetracie otvory, odsávacie ventilátory pre jednotlivé priestory, systémy pre prirodzené vetranie ventilačnými prieduchmi, systémy pre nútené vetranie, klimatizačné zariadenia (napr. výmenníky tepla, zmiešavacie komory, systémy pre reguláciu objemu prúdenia, vzduchotechnické potrubia a ich časti, čerpadlá a iné zariadenia pre odsávanie škodlivín).

Vzduchotechnické zariadenia nesmú spôsobovať hluk v priestoroch kde sa zdržujú ľudia.

Základná požiadavka úspora energie a ochrana tepla je chápaná tak, že stavby musia byť užívané energeticky efektívne so zreteľom na klimatické podmienky a predpokladanú funkciu aj s použitím regulácie obsahu vlhkosti a vetrania.

Vykurovanie

Riziko popálenín je dôsledkom dostupnosti niektorých častí inštalácií dosahujúcich nadmerné teploty alebo skutočnosti, že sa horúci vzduch vypúšťa pri nadmerných teplotách. Riziko obarenia sa prejavuje tam, kde teplota horúcej vody pre domácnosť je príliš vysoká.

Kúrenárske a horúcovodné inštalácie a zariadenia majú byť navrhnuté tak, aby chránili obyvateľov budov pred rizikom poranenia alebo usmrtenia. Návrh musí uvažovať s najvyššou možnou mierou možnosti chýb alebo nesprávneho prevádzkovania predovšetkým malými deťmi a staršími osobami.

Navrhované znenie stanovuje základné technické požiadavky na prípojky a vnútorné vykurovanie v súlade s ustanoveniami smernice Rady 89/106/EHS.

Zamedzenie počiatočnému vznieteniu požiaru závisí od množiny podmienok pre užívateľa až po detailné požiadavky na prístroje a vybavenie. Zariadenia pre vykurovanie a ich časti musia byť navrhnuté a zhotovené tak, aby:

- nespôsobili požiar,
- aktívne neprispievali k požiaru,
- bolo zmenšené nebezpečenstvo požiaru susedných konštrukcií (steny, stropy) alebo predmetov (nábytok),
- veľké povrchy vlastného zariadenia a povrchy zariadení vystavených teplu sa nemohli zohriať na neprimeranú teplotu,
- mohli byť v prípade požiaru urobené efektívne opatrenia na likvidovanie požiaru a záchranné práce.

Primerané hodnoty ovplyvňujúce koncentrácie škodlivín alebo vlhkosti v ovzduší sú závislé aj na zvýšení alebo znížení teploty (vykurovanie, chladenie, tepelná izolácia).

Pri užívaní stavby musí byť zabránené popáleniu. Zariadenia navrhované pre vykurovanie priestorov v stavbách, pre prípravu, skladovanie a rozvody teplej vody alebo iných vykurovacích látok musia byť navrhnuté a zhotovené tak aby riziko popálením bolo najnižšie. Vo väčšine prípadov je to možné zabezpečiť buď znížením možnosti kontaktu osôb, alebo

znížením povrchovej teploty prístupných častí, alebo teplôt príslušných látok, alebo kombináciou týchto opatrení. Ohrozenie zdravia užívateľov môže spôsobiť aj výbuch, ktorý môžu pri neodbornom užívaní spôsobiť:

- rozvody pre zásobovanie palivami (plyn, vykurovací olej),
- zariadenia pre výrobu tepla (teplovodné kotle, vykurovacie zariadenia, prietokové ohrievače),
- zariadenia pre vykurovanie a akumuláciu tepla (potrubia, ohrievače teplej vody, zásobníky pre prípravu teplej vody, vykurovacie zariadenia na vodu, paru alebo olej),
- tlakové zariadenia (para, plyn, stlačený vzduch).

Vykurovacie zariadenia nesmú spôsobovať hluk v priestoroch kde sa zdržujú ľudia.

Spotreba energie pre vykurovanie, chladenie a reguláciu obsahu vlhkosti je závislá na týchto faktoroch:

- interné podmienky v budove (požiadavky na pohodu a tepelné zisky),
- podmienky vonkajšieho prostredia (teplota, vlhkosť, žiarenie, vietor),
- špecifická tepelná priestupnosť, popr. tepelnoizolačná kvalita stavby,
- priepustnosť pre vodnú paru konštrukciami a na zdrojoch vodnej pary v stavbe,
- vzduchová priepustnosť konštrukciami,
- min. a max. hodnoty výmeny vzduchu prirodzeným alebo núteným spôsobom vetrania,
- teplotná oblasť, orientácia a pohltivosť slnečného žiarenia, transparentné prvky a účinky tienenia a zaclonenia slnečného sálania,
- dynamické tepelné vlastnosti budovy a vykurovacie a chladiace zariadenia, účinnosť a regulácia výkonu vykurovania a klimatizácie alebo zvlhčovacích zariadení.

ČASŤ ŠIESTA

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA NIEKTORÉ DRUHY STAVIEB

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení v tretej časti, §§ osobitné požiadavky na niektoré druhy stavieb v súlade s právom Európskej únie.

Nový stavebný zákon samostatne nedefinuje požiadavky, ale spolieha sa na znenie tejto vyhlášky v úvodnom ustanovení textom „Stavba musí byť navrhnutá, povolená a postavená tak, aby bola po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, všeobecnými technickými požiadavkami na výstavbu vrátane všeobecných technických požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu alebo orientácie a aby bola zhotovená z vhodných stavebných výrobkov“

Bytové budovy, Rodinné domy a stavby pre rodinnou rekreáciu

Požiadavky týkajúce sa rozmerov a vybavenia bytov sú zamerané na zaistenie prijateľnej úrovne pohody a hygieny pre obyvateľov s ohľadom na rôznu štruktúru rodín a v niektorých prípadoch na

handicapované osoby. V súčasnosti je veľmi málo štandardov zaoberajúcich sa priamo rozmermi a vybavením bytov. V dôsledku toho sú požiadavky a hodnoty parametrov založené na národných predpisoch pre bývanie. V princípe majú mať byty miestnosť na denné aktivity (obývačku), spálne a kuchyňu, kúpeľňu, WC a obslužné priestory (chodby, sklady, špajze).

Rozmery, pôdorys a vybavenie bytu má byť také, aby poskytovalo obyvateľom prijateľné podmienky na odpočinok, uschovávanie potravín, prípravu a jedenie jedál, spánok a iné činnosti, ktoré sa normálne v byte uskutočňujú.

Vybavením bytu má byť tečúca studená a teplá voda, inštalácie na odpadovú vodu, sanitárne vybavenie (dresy, umývadlá, sprchy a pod.), kúrenie, vetranie, elektrina, dodávka plynu, rozhlasové a televízne antény, telefónne rozvody, špajze, kuchynské zariadenia, ktoré si môžu inštalovať nájomníci bytu (sporák, chladnička, mraznička, práčka, umývačka riadu a pod.).

Obytná podlahová plocha sa skladá z celkovej plochy izieb t. j. priestorov ohraničených stenami siahajúcimi od podlahy po strop, alebo strechu a veľkosti dostatočnej na umiestnenie postele pre dospelého (prinajmenej 4 m²). Chodby, kúpeľne a WC sa nepočítajú ako miestnosti. Ostatné parametre nepodliehajú definícii. (Táto definícia obytnej podlahovej plochy je založená na definícii v periodiku EHK Annual Bulletin of Housing and Building Statistics for Europe - Ročenka štatistiky o bývaní a výstavbe pre Európu).

Obytná podlahová plocha má byť 12 až 14 m² na osobu a 10 m² na osobu, ak ten istý byt obývajú viac ako štyri osoby. Minimálna výška miestností má byť od 2,3 do 2,5 m v závislosti na miestnych podmienkach.

Navrhované znenie zovšeobecňuje požiadavky týchto stavieb do spoločných technických požiadaviek a do technických požiadaviek, ktoré sú vyžadované pre obytné stavby v rozdelení na bytové domy, rodinné domy, stavby na rekreáciu a stavby ubytovacích zariadení.

Pojmy obytný dom, bytový dom, rodinný dom, byt, obytná miestnosť a pobytová miestnosť definuje navrhovaná vyhláška v svojich úvodných ustanoveniach stavba pre rekreáciu, stavba ubytovacieho zariadenia, ubytovacia jednotka sú vymedzené ustanovením tejto vyhlášky.

Stavby ubytovacích zariadení

Stavba ubytovacieho zariadenia je stavba alebo jej časť, kde je verejnosti poskytnuté prechodné ubytovanie a služby s tým spojené. Ubytovacím zariadením nie je bytový a rodinný dom a stavba pre rekreáciu. Ubytovacie zariadenia sa zaraďujú podľa druhov do kategórií a podľa požiadaviek na plochy a vybavenie do tried, ktoré sa označujú hviezdikami.

Jednotlivé požiadavky na ubytovacie a stravovacie zariadenia rieši samostatný predpis.

Znenie stanovuje technické požiadavky, ktoré neobsahujú ustanovenia, ktoré dnešné technické podmienky dovoľujú riešiť iným spôsobom alebo sú riešené v ďalších častiach navrhovaného znenia všeobecných technických požiadaviek.

V súčasnosti sa budovy pripojujú aj napr. mikrovlnným pripojením, alebo cez štandardných mobilných operátorov, alebo inými spôsobmi – musí byť ponechaná možnosť výberu služby – ostáva samozrejme požiadavka na verejnú službu.

Otázku vybavenia protipožiarnymi zariadeniami riešia ako tech. normy, tak vykonávacie vyhlášky MV-a; nemá zmysel v tejto vyhláške stanovovať podrobnejšie požiadavky. Pripojenie sa dotýka najmä verejných stavieb.

Stavby na obchod a služby

Stavby pre služby, obchod, verejné stravovanie a pod. rieši technické požiadavky na základnej primeranej úrovni. V súčasnosti sú stravovacie zariadenia obvykle riešené s ubytovacími zariadeniami, alebo ako súčasť stavieb pre zhromažďovanie. Obchody, ktoré vyžadujú technické podmienky z hľadiska základných technických požiadaviek zameraných najmä na bezpečnosť osôb sú obchody od určitej veľkosti stavby.

Stavba pre obchod je aj stavba, ktorá obsahuje celkovú predajnú plochu do 2000 m² (napr. veľkopredajne, nákupné strediská, obchodné domy).

Znenie technických požiadaviek na stavby pre obchod je zamerané iba na tie, ktoré nie sú už špecifikované vo všeobecných podmienkach (šesť základných požiadaviek podľa smernice Rady 89/106/EHS) , územno-technických podmienkach (umiestňovanie, napojenie na energetické a dopravné siete) a požiadavkách na vnútorné technické zariadenie.

Pre menšie stavby slúžiace na obchodovanie platia navrhované ustanovenia primerane.

Stavba s priestorom na zhromaždenie väčšieho počtu osôb

stavby pre zhromažďovanie väčšieho počtu osôb zahrnuté v stavbách pre kultúru, telesnú výchovu a v stavbách pre správu a riadenie.

Stavba pre zhromažďovanie veľkého počtu osôb je stavba s minimálne jedným priestorom určeným pre zhromaždenie s podlahovou plochou nad 2000 m² (konferenčné sály, divadlá, kiná, koncertné siene, tanečné sály, sakrálné stavby – kostoly, plavárne, športové haly, tribúny a pod.)

Navrhované všeobecné technické podmienky zohľadňujú základné požiadavky na stavby smernice Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988, ktorá ustanovuje šesť základných požiadaviek na stavby a spolu s interpretačnými dokumentmi obsahuje technickú terminológiu, ktorú jednotlivé štáty bez úprav preberajú. Ich podrobnejšia úprava je dôležitá pre činnosť štátnej správy a užívateľov predpisu.

Stavba musí byť navrhnutá a zhotovená tak, aby bola pri rešpektovaní hospodárnosti vhodná pre zamýšľané využitie a aby súčasne spĺňala základné požiadavky, ktoré sú: mechanická odolnosť a stabilita, požiarne bezpečnosť, hygiena, ochrana zdravia, zdravých životných podmienok a životného prostredia, bezpečnosť pri užívaní, ochrana proti hluku, úspora energie a ochrana tepla.

Stavby pre výrobu a skladovanie

Stavba pre výrobu a skladovanie je učená pre remeselnú a inú výrobu, prípadne služby, ktoré majú charakter výroby, a ďalej pre skladovanie výrobkov, hmôt a materiálov, okrem stavieb pre skladovanie poľnohospodárskych produktov a verejných skládok odpadov.

Znenie technických požiadaviek na stavby pre výrobu a skladovanie je zamerané iba na tie, ktoré nie sú už špecifikované vo všeobecných podmienkach (šesť základných požiadaviek podľa smernice Rady 89/106/EHS), územno-technických podmienkach (umiestňovanie, napojenie na energetické a dopravné siete) a požiadavkách na vnútorné technické zariadenie.

Tieto technické požiadavky majú základ v požiadavkách smernice Rady 89/106/EHS najmä na ochranu životného prostredia, zdravia osôb, požiarnej bezpečnosti ako aj ochranu proti hluku, nadmernej spotrebe energie a tepelným stratám.

Podmienky pre stavby, ktoré uskladňujú výbušniny, upravuje vyhláška č. 77/1996 Z.z. o uskladňovaní výbušnín, podmienky bezpečnosti práce stanovujú vyhlášky o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, o hygienických požiadavkách na pracovné prostredie a pod.

Garáže, Servisy a opravovne motorových vozidiel, čerpacie stanice pohonných hmôt

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení v tretej časti, §§ osobitné požiadavky na niektoré druhy stavieb v súlade s právom Európskej únie, stavby riešila v jednom § odseku s názvom Autoservis a čerpacia stanica kvapalných palív. Navrhované znenie oddeľuje stavby a budovy podľa ich kritérií kladených na životné prostredie a prevádzku

Ide o stavby, pri ktorých osobitne platí, že sa musia umiestňovať tak, aby nezhoršovali životné prostredie, a teda dbať o dodržanie zákona o vodách, o ochrane ovzdušia, o odpadoch a ďalších. Znenie technických požiadaviek na stavby a ich definovanie pre motorizmus, odstavné, parkovacie plochy a garáže, čerpacie stanice pohonných hmôt, servisy a opravovne je zamerané na požiadavky, ktoré nie sú už špecifikované vo všeobecných podmienkach (šesť základných požiadaviek podľa smernice Rady 89/106/EHS), územno-technických podmienkach (umiestňovanie, napojenie na energetické a dopravné siete) a v požiadavkách na vnútorné technické zariadenie.

Tieto technické požiadavky majú základ v požiadavkách smernice Rady 89/106/EHS, najmä ochranu životného prostredia, zdravia osôb, požiarnej bezpečnosti ako aj ochranu proti hluku, nadmernej spotrebe energie a tepelným stratám.

Garáže sú celkom, alebo čiastočne uzavreté priestory pre odstavenie motorových vozidiel. Odstavné plochy sú plochy, ktoré slúžia k odstaveniu motorových vozidiel mimo verejných dopravných plôch.

Keď sú zriadené stavebné zariadenia, alebo iné zariadenia, pri ktorých sa očakáva príjazd, alebo odjazd, tak sa musia vybudovať odstavné plochy v dostatočnom množstve a veľkosti a vo vhodných vlastnostiach. Počet a veľkosť odstavných plôch sa riadi podľa druhu a množstva motorových vozidiel stálych užívateľov a návštevníkov zariadení, ktoré sú k dispozícii a podľa množstva očakávaných návštevníkov.

Pri zmene stavebných zariadení, alebo užívania sa musia zriadiť odstavné plochy v takom množstve a veľkosti, aby odstavné plochy, mohli reagovať na zmenu dodatočne očakávaných motorových vozidiel. Toto neplatí, keby mohlo byť podstatne zhoršené, alebo zabránené ináč zariadeniu, alebo obnoveniu obytného priestoru.

Môže sa požadovať zriadenie garáží na miestach odstavných plôch, alebo odstavných plôch na miestach garáží, keď to prikazuje verejná bezpečnosť a poriadok.

Odstavné plochy, garáže a ich vedľajšie zariadenia musia byť dopravne bezpečné a odolávať nebezpečenstvu podľa množstva a druhu pohonných látok nachádzajúcich sa v odstavených dopravných prostriedkoch pri ochrane proti požiaru. Vytiekajúce pohonné látky a mazadlá musia byť odstránené tak, aby nevzniklo nebezpečenstvo. Garáže a ich vedľajšie zariadenia musia byť vetrateľné.

Stavby škôl, predškolských, školských a telovýchovných zariadení

Znenie stanovuje všeobecné technické podmienky na ich umiestňovanie, napojenie na inžinierske siete a vnútorné usporiadanie hlavne komunikačných priestorov.

Navrhované ustanovenia rozširujú požiadavky najmä z hygienického hľadiska, z hľadiska bezpečnosti osôb. Základné požiadavky stanovené smernicou Rady 89/106/EHS sú uvedené vo všeobecných technických požiadavkách, v územno-technických požiadavkách a v technickom zariadení stavieb.

Stavby zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb

Stavby pre zdravotníctvo sú vysoko špecializované stavby s požiadavkami, ktoré nezodpovedajú bežným stavbám z hľadiska sterilnej čistoty, technických rozvodov, komunikačných priestorov a zariadení, ochranou proti ožiareniu a pod. Majú aj spoločné požiadavky s ostatnými stavbami tejto vyhlášky. o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Predpisy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky ustanovujú štandardy pre minimálne personálne a materiálo-technické vybavenie niektorých druhov zdravotníckych zariadení, určuje ďalšie požiadavky pre stavby na tento účel.

Stavby pre hospodárske zvieratá, Pomocné stavby pre hospodárske zvieratá, Budovy pre pozberovú úpravu a skladovanie produktov rastlinnej výroby, Stavby pre skladovanie hnojiva a prípravkov na ochranu rastlín

Pôvodná vyhláška č. 532/2002 Z. z. obsahuje v svojom znení v tretej časti, §§ osobitné požiadavky na niektoré druhy stavieb v súlade s právom Európskej únie, stavby riešila v jednom § odseku s názvom Poľnohospodárska budova a sklad, stajňa a maštal'. Navrhované znenie oddeľuje stavby a budovy podľa ich kritérií kladených na životné prostredie a prevádzku

Poľnohospodárska stavba je stavba pre chov hospodárskych zvierat, skladovanie produktov živočíšnej výroby, prípravu a skladovanie krmív a steliva, pestovanie rastlín, skladovanie a pozberovú úpravu produktov rastlinnej výroby, skladovanie a prípravu prostriedkov výživy, prípravkov na ochranu rastlín a rastlinných produktov a pre poľnohospodárske služby.

Stavby pre poľnohospodárstvo a skladovanie poľnohospodárskych produktov majú veľký dosah na znečisťovanie pôdy, vody a ovzdušia a môžu znepríjemňovať zápachom a hlukom svoje okolie. Navrhované všeobecné podmienky sú zamerané najmä na ochranu životného prostredia, ochranu zdravia osôb a zvierat. Dôraz je kladený na oddelenie znečistených vôd od dažďových a na možný únik koncentrovaných hnojív do pôdy a vody.

Hospodárske stavby musia byť usporiadané, zriadené a udržiavané tak, aby bol zaručený zdravý chov zvierat a aby okolie nebolo negatívne zaťažované. Hospodárske stavby musia byť dostatočne osvetlené. Musia byť dostatočne vetrateľné.

Nad, alebo vedľa prípravovní jedál pre zvieratá smú ležať len byty alebo bytové priestory pre príslušníkov podniku, ale len vtedy, ak nevzniká žiadne nebezpečenstvo, alebo podstatné nevýhody pre užívateľov takýchto bytov.

Dvere hospodárskych stavieb, ktoré slúžia pre vyhánanie zvierat, alebo slúžia ako únikové cesty na slobodu, by sa nemali otvárať dovnútra. Musia podľa veľkosti a počtu vyhovovať tak, že zvieratá sa pri nebezpečenstve môžu ľahko dostať na slobodu.

Stavebné prvky uzatvárajúce priestor z ocele majú zaručiť dostatočnú tepelnú ochranu. Musia chrániť tiež proti škodlivým vplyvom orosovania ocele, močovke a proti iným škodlivým účinkom.

Podlahy hospodárskych stavieb musia byť tesné. Musia byť vybavené spádom a žľabmi k odvedeniu močovky. Neprístupné duté priestory pod podlahou sú neprípustné. Odlišne od týchto predpisov sú povolené hospodárske budovy s roštovou podlahou a podobnými zariadeniami; ak život alebo zdravie ľudí a zvierat nie je ohrozené.

Pre hospodárske stavby pre hydinu, ošípané, ovce a kozy, výbehy, otvorené stálie a pre priestory, v ktorých zvieratá môžu byť ustajnené len dočasne, platia dohodnuté výnimky.

ČASŤ SIEDMA

Informačné a reklamné zariadenia

Navrhované všeobecné technické požiadavky sa zameriavajú hlavne na ochranu občanov pred nežiaducim obťažovaním (neprijemné zrakové a sluchové vnemy a pod.) uvedenými zariadeniami, ale aj bezpečnosťou občanov na pozemných komunikáciách, tým spôsobom, že nedovoľujú ich umiestnenie na miestach odpútavajúcich pozornosť vodičov motorových vozidiel.

Pre reklamné zariadenia stavebné, platia požiadavky ako na postavené stavebné zariadenia. Reklamné zariadenia, ktoré nie sú stavebné zariadenia, nesmú ani stavebné zariadenia ani obraz ciest, miesta alebo krajiny znetvoriť alebo ohrozovať bezpečnosť a plynulosť dopravy. Rušivé výskyty reklamných zariadení nie sú dovolené.

Na reklamné prostriedky, ktoré sú na odsúhlasených, stĺpoch alebo plochách nainštalované alebo sú vo výlohách, vo výkladoch a výkladných skriniach, predpisy tohto zákona sa nepoužívajú; tiež neplatia pre reklamy pre noviny a časopisy na ich predajných miestach (kiosky).

Odstraňovanie stavieb

navrhované znenie ustanovuje požiadavky, ktoré je potrebné dodržiavať pri odstraňovaní stavieb s ohľadom na životné prostredie, ochranu zdravia, statickú a požiaru bezpečnosť okolitých stavieb.

ČASŤ ÔSMA

Legislatívne východiská pre 8. časť vyhlášky o bezbariérovom užívaní stavieb :

Pri formulácii jednotlivých ustanovení a pri zmenách niektorých požiadaviek na bezbariérovosť prostredia sa jednotlivé ustanovenia a zmeny opierajú o základné právne dokumenty pre oblasť výstavby:

- (2) Príloha I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS,(Ú.v. EÚ 88, 4.4.2011). – v bode 4 **Bezpečnosť a prístupnosť pri používaní** sa uvádza veta „Konkrétne sa pri navrhovaní a zhotovovaní stavieb musí zohľadniť prístupnosť a používanie pre zdravotne postihnuté osoby.“ – teda všetky stavby musia byť prístupné na základe medzinárodných ľudsko-právnych dokumentov
- (3) **Článok 9 Prístupnosť** v Dohovore o právach osôb so zdravotným postihnutím, v ktorom sa uvádza veta: S cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím, aby mohli žiť nezávislým spôsobom života a plne sa podieľať na všetkých aspektoch života, zmluvné strany prijímú príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach.
- (4) **General comment No. 2 (2014) Article 9: Accessibility** – v dokumente sú vysvetlené súvislosti článku 9 s ostatnými článkami Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. Tento dokument objasňuje veľmi dôležitú úlohu bezbariérovej prístupnosti prostredia, produktov a služieb pri naplnení základných práv osôb so zdravotným postihnutím.

TECHNICKÉ POŽIADAVKY ZABEZPEČUJÚCE BEZBARIÉROVÉ UŽÍVANIE STAVIEB.

Príloha 1 – Požiadavky na bezbariérové užívanie stavieb

Súčasťou platnej vyhlášky je príloha, ktorá opisuje podrobnosti a konkrétne požiadavky na dosiahnutie prístupnosti prostredia.

Pri komparácii európskych predpisov a noriem týkajúcich sa bezbariérového prostredia sa preukázalo, že niektoré požiadavky uvedené v doteraz platnej vyhláške možno „zmäkčiť“ (napríklad zmena šírky rampy z 1300 mm na 1 200 mm, zníženie počtu vyhradených parkovacích miest na veľkokapacitných parkoviskách, alebo počtu vyhradených miest v hľadiskách veľkých športových zariadení).

A – základné ustanovenia

Prvé ustanovenie objasňuje, že bezbariérové užívanie stavieb nie je určené len pre osoby s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálnym postihnutím. Ale je potrebné aj pre osoby so zdravotným „obmedzením“, teda pre osoby, ktoré majú prechodné zdravotné problémy, napríklad zlomenú nohu, alebo sú po operácii. Bezbariérovosť je takisto prínosná pre osoby pokročilého veku, tehotné ženy, pre osoby, ktoré sprevádzajú dieťa v kočíku alebo dieťa do troch rokov a pre cestujúcich s rozmernou batožinou. Všetkých vymenovaných užívateľov prostredia možno zaradiť do skupiny osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Platnosť vyhlášky:

Body a) b) a c) v platnej vyhláške boli zlúčené do jedného bodu a), pretože sa všetky týkajú stavieb určených na bývanie a ich požiadavky na bezbariérovosť sú veľmi podobné. Rozdelenie stavieb určených na bývanie do troch bodov sa javí neproporčne, pretože problematika nebytových stavieb je obsahovo omnoho širšia.

Miesto bytu osobitného určenia a rodinného domu osobitného určenia bol pridaný pojem „upraviteľný byt“.

Zavedením „upraviteľného bytu“ do praxe sa vytvorí potrebná flexibilita bytového fondu v zmysle zásad univerzálneho / bezbariérového navrhovania, ktorá je žiaduca aj z dôvodu nedostatku bezbariérových bytov na trhu, starnutia populácie, ako aj očakávaných zmien v živote každej rodiny. Táto požiadavka naplňa požiadavky trvalo udržateľnej výstavby a je sformulovaná vo viacerých európskych predpisoch napr. v novej českej vyhláške „o obecných technických požiadavkách zabezpečujúcich bezbariérové užívaní staveb“ a v Rakúskom stavebnom poriadku, v rakúskej norme na bývanie, v britských štandardoch a pod.

Bod e) platnej vyhlášky bol zmenený a opätovne je zavedená požiadavka záväzne vytvárať bezbariérové pracoviská uvedením počtu 25 a viac zamestnancov. V praxi sa preukázalo, že bez

tohto ukazovateľa sa zamestnávateľa tejto povinnosti vyhýbajú, čo nie je v súlade s programom vlády o zamestnávaní osôb so zdravotným postihnutím ani s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, v ktorom je uvedené právo týchto osôb zamestnať sa na voľnom trhu práce.

Pôvodná formulácia v bode e) – „stavbu, v ktorej sa predpokladá zamestnávanie osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie“, umožňovala subjektívny výklad platnosti tejto časti vyhlášky.

V porovnaní s platnou vyhláškou boli pridané ďalšie odseky, ktoré určujú, že ustanovenie tejto časti vyhlášky sa uplatňuje tiež pri zmenách dokončených stavieb a zmenách v užívaní stavieb. Zároveň je však uvedené „pokiaľ to v odôvodnených prípadoch závažné územno-technické alebo stavebno-technické dôvody nevyklúčujú“, pretože v niektorých dokončených stavbách alebo v pamiatkovo chránených stavbách nie je zo závažných dôvodov možné debariérizáciu vykonať, alebo ju možno vykonať len v obmedzenej miere. Odôvodnenie však musí byť súčasťou projektovej dokumentácie. Toto nariadenie v platnej vyhláške chýba a preto sa v praxi debariérizácia dokončených stavieb nevykonáva dôsledne.

B - Všeobecné požiadavky na sprístupnenie stavby a jej priestorov

V tejto časti sú sformulované všeobecné požiadavky platné pre všetky typologické druhy stavieb. Sú tu sformulované základné požiadavky na sprístupnenie stavby s odkazom na podrobnejšie požiadavky Prílohy 1.

Odsek (2) § 57 platnej vyhlášky bol preformulovaný pretože sa v praxi preukázalo, že schodisková plošina (najmä v exteriéri) je najmenej vyhovujúce riešenie sprístupnenia stavby. Osoby na vozíku môžu schodiskovú plošinu použiť len s pomocou obslužného personálu, plošina býva uzamknutá a privolať obslužný personál je mnohokrát nemožné alebo časovo náročné. Toto riešenie je preto prípustné len v odôvodnených prípadoch pri zmene dokončenej stavby. Pri novostavbe je potrebné použiť výtah, lebo slúži pre všetkých rovnako, a pri zmene stavieb sa odporúča použiť zvislú zdvihaciu plošinu, ktorá je podobne praktická a použiteľná ako výtah.

Do tejto časti je zaradená aj dôležitá požiadavka na bezbariérové sprístupnenie všetkých prevádzkových častí budov určených na užívanie verejnosťou, pretože v platnej vyhláške to nie je jednoznačne sformulované. V § 57 odseku 1 platnej vyhlášky sa uvádza „prístup do každej stavby...“, a v § 59 sa uvádza „prístup do priestorov stavby...“, avšak mnoho architektov a zrejme aj pracovníkov stavebných úradov nesprávne interpretuje tieto paragrafy. Väčšina novovytvorených stavieb sa obmedzuje len na bezbariérový vstup do budovy, ale požiadavka na sprístupnenie všetkých prevádzkových častí nie je dodržaná. Toto tvrdenie môže autorský kolektív preukázať prieskumom bezbariérovosti ubytovacích zariadení na Slovensku, kde ani jedno skúmané zariadenie, ktoré je deklarované ako bezbariérové, nie je bezbariérovo prístupné vo

všetkých prevádzkových častiach. Ani jedno skúmané zariadenie nezohľadňuje požiadavky osôb s poruchami orientácie (zraku alebo sluchu).

Do tejto časti je vsunutá aj požiadavka na dimenzovanie únikovej cesty so zohľadnením nárokov osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. V platnej vyhláške nie je táto požiadavka sformulovaná. Podrobnejšie je spracovaná v prílohe 1 vyhlášky.

C - Špecifické požiadavky na bytové budovy

V tejto časti vyhlášky sú sformulované špecifické požiadavky, ktoré sú typické pre stavby určené na bývanie.

Nakoľko v platnej legislatíve je prípustné, aby v bytovom dome do štyroch podlaží nebol výťah, čo nie je v súlade s európskymi dokumentmi, pretože výťah je základným prvkom komfortu pre všetkých obyvateľov domu. Je potrebné vytvoriť aspoň podmienky na jeho dodatočné realizovanie. Týmto ustanovením sa zabezpečí kompatibilita našej legislatívy s európskou.

V § 60 odseku (1) platnej vyhlášky je vypustená časť vety, ktorá hovorí o určení priestorov v byte, ktoré môže užívať osoba s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Je neprípustné a diskriminačné, aby mal niekto vo vlastnom byte alebo v bezbariérovej ubytovacej jednotke inej stavby na bývanie určené, ktoré priestory môže používať a ktoré nie.

Požiadavky na byt osobitného určenia a rodinný dom osobitného určenia sú vypustené a nahradené požiadavkou na tvorbu „upraviteľných bytov“ a o požiadavky na ubytovaciu jednotku v ubytovacom zariadení. Zdôvodnenie zaradenia nového pojmu upraviteľný byt je v úvodnej časti odôvodnenia.

V § 60 platnej vyhlášky nie je sformulovaná požiadavka bezbariérového prechodu na balkón, loggiu, terasu príp. predzáhradku. Ak sú balkón, loggia, terasa príp. predzáhradka súčasťou vybavenia bytu osobitného určenia, rodinného domu osobitného určenia, upraviteľného bytu alebo súčasťou bezbariérovej ubytovacej jednotky v ubytovacom zariadení, musia byť bezbariérovo prístupné.

D - Špecifické požiadavky na nebytové stavby v častiach určených na užívanie verejnosťou

V tejto časti vyhlášky sú sformulované špecifické požiadavky, ktoré sú typické pre jednotlivé typologické druhy a priestory nebytových stavieb. Niektoré z požiadaviek sú zakotvené v § 64 platnej vyhlášky, tieto sú však doplnené o ďalšie požiadavky, ktoré sa vzťahujú na priestory a typologické druhy stavieb, ktoré nie sú v platnej vyhláške uvedené. Všetky nové požiadavky vychádzajú z európskych dokumentov.

V § 63 odsek dva sa uvádza: „Pri dvojpodlažnej stavbe určenej na užívanie verejnosťou, ktorá nie je vybavená rampou, a pri viacpodlažnej stavbe sa prístup zabezpečí najmenej jedným osobným, prípadne upraveným nákladným výťahom alebo schodiskovou plošinou.“ Tento odsek bol preformulovaný, pretože v žiadnej dvojpodlažnej stavbe nemôže byť na prekonanie podlažia použitá rampa. V novostavbe sa musí navrhnuť výťah a pri zmene dokončenej stavby nie je k dispozícii dostatok priestoru na dodatočnú realizáciu rampy. Ak by sa pri dimenzovaní takejto rampy dodržal najväčší povolený sklon 1:12 v zmysle platnej vyhlášky a po každom 9 metrovom úseku vložilo odpočívadlo, musela by mať pri svetlej výške 3 metre celkovú dĺžku 44 metrov. Ak je napríklad rampa súčasťou expozície výstavného priestoru musela by mať najväčší sklon 1:20, t.j. dĺžka by bola ešte väčšia, takáto rampa však nemôže byť jediným bezbariérovým prístupom, vždy musí byť doplnená bezbariérovým výťahom. Toto odôvodnenie je v súlade s európskymi dokumentmi.

V niektorých ustanoveniach sa uvádza odkaz na prílohu 1, pretože na každý druh stavby sa vzťahujú všeobecné požiadavky bezbariérovosti a súčasne sú na ne kladené aj špecifické požiadavky bezbariérovosti. Vyhradené miesta v hľadisku napríklad športovej stavby majú vo všeobecnej časti prílohy 1 uvedené rozmery vyhradeného miesta a všeobecné požiadavky na ich rozmiestnenie v hľadisku, a uvedené sú aj špecifické požiadavky na zaistenie krivky viditeľnosti hľadiska a únik z hľadiska po ukončení podujatia.

Najväčším dôvodom vytvorenia pojmu „špeciálne stavby – teda najmä stavby pre zdravotníctvo a sociálne služby“ je, že v existujúcej kategorizácii neexistuje spoločné označenie na skupinu stavieb, v ktorej je preukázateľne zvýšená kumulácia osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Ďalším dôležitým dôvodom je, že v určitých priestoroch týchto stavieb je potrebné rátať s manévrovacím priestorom pojazdného nemocničného lôžka. Táto požiadavka je zásadným priestorovo prevádzkovým faktorom na dosiahnutie bezbariérovosti „špeciálnej stavby“.

F – Medzinárodný symbol prístupnosti

Základné požiadavky na označovanie stavieb medzinárodným symbolom prístupnosti nie sú predmetom platnej vyhlášky.

V prílohe v bodoch 4 a 5 platnej vyhlášky sú symboly prístupnosti len vyobrazené a pomenované, ale nie je uvedené, kedy ich možno použiť. Pomenovanie symbolov je nepresné, pretože symbol hluchoty je súčasne medzinárodným symbolom prístupnosti a navyše v platnej vyhláške chýbajú ďalšie dôležité symboly.

Do navrhovanej vyhlášky sú zaradené viaceré medzinárodné symboly prístupnosti v zmysle európskych dokumentov:

- Symbol zariadenia alebo prvku pre osoby na vozíku
- Symbol zariadenia alebo prvku pre osoby so zrakovým postihnutím

- Symbol zariadenia alebo prvku pre osoby so sluchovým postihnutím
- Symbol zariadenia alebo prvku pre osoby doprevádzajúce dieťa v kočíku
- Symbol priestoru s prebaľovacím pultom

Označovanie zariadení alebo prvkov medzinárodným symbolom prístupnosti je potrebné legislatívne upraviť. Súčasná prax je taká, že mnoho objektov označených medzinárodným symbolom prístupnosti nespĺňa požiadavky legislatívy.

Označenie priestoru a zariadenia medzinárodným symbolom prístupnosti musí odsúhlasiť autorizovaná osoba, ktorá musí byť edukovaná v oblasti bezbariérovej prístupnosti prostredia pre všetky druhy zdravotného postihnutia. Naštudovanie jednotlivých ustanovení vyhlášky nie je postačujúce, vzhľadom na to, že vzájomné súvislosti sú pre laika nepostrehnuteľné. Vyhláška nemôže byť tak podrobne spracovaná, aby objasnila variantné riešenia niektorých problémov.

Neexistuje odborné posudzovanie oprávnenosti používania tohto označenia. Tento fakt môže spôsobiť napríklad to, že osoba so zdravotným postihnutím si zaplatí za dovolenku v ubytovacom zariadení označenom medzinárodným symbolom prístupnosti a až po príchode zistí, že zariadenie v skutočnosti nie je pre ňu bezbariérovo prístupné. Nespokojný klient by sa mohol obrátiť na zariadenie s požiadavkou vrátenia finančných prostriedkov. Takisto sa viaceré osoby na vozíku sťažujú, že pri reštaurácii označenej týmto symbolom nie bezbariérová toaleta, ktorá je nevyhnutnou súčasťou stravovacieho zariadenia. Vyhradené parkovanie označené týmto symbolom nemá mnohokrát vyriešený bezbariérový prechod na chodník alebo bezbariérová toaleta označená týmto symbolom nie je vybavená držadlami, preto je pre väčšinu osôb na vozíku prakticky nepoužiteľná.

¹⁾ Zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

²⁾ Napríklad zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov,

³⁾ Napríklad zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch, zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. [245/2003 Z.z.](#) o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 130/1998 Z.z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z.z. v znení zákona č. 470/2000 Z.z., zákon č. 143/1998 Z.z. o

civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z.z., zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi, zákon č. 49/2002 Z.z., zákon č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).

4) *Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov.*

5) *Napríklad zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 234/2001 Z.z. o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov.*

6) *Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov*

7) *§2 písm. s) zákona č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)*

8) *Napríklad vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3960/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.*

9) *§ 2 a 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.*

10) *Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.*

11) *Napríklad zákon č. 70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2001 Z.z., vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 77/1996 Z.z. o uskladňovaní výbušnín, vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 300/1997 Z.z. o zabezpečení požiarnej ochrany pri skladovaní uvädnutého krmu, sena, slamy a iných suchých rastlín, dreva a tuhého paliva, .*

12) *Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č.534/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí.*

13) *Napríklad Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 12/2001 Z.z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany.*

14) *Napríklad Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 541/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na osvetlenie pri práci.*

15) *Napríklad Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.*

16) *Například Zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.*

17) *Například Zákon MVRR SR č.555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vyhláška č.311/2009 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výpočte energetickej hospodárnosti budov a obsah energetického certifikátu..*

18) *vyhláška MŽP SR č. 410/2012 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší..*

19) *Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.*

20) *Vyhláška MH SR č. 277/2008 Z. z. ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried*

21) *Vyhláška MZ SR 259/2008 o podrobnostiach a požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia*

22) *Například Vyhláška č. 554/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, Vyhláška č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na pieskoviská.*

23) *Například Vyhláška č. 525/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na telovýchovno-športové zariadenia.*

24) *Například zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.*

25) *Například Vyhláška č. 553/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.*

26) *Například Zákon č. 337/1998 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.*

27) *Například Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach.*

28) *Pre užívanie stavieb infraštruktúry osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v transeurópskom konvenčnom a vysokorychlostnom železničnom systéme platí iný právny predpis*

29) *Vyhlášky „o všeobecných požiadavkách na využitie územia a o požiadavkách na bezbariérové využitie územia – ďalej len „vyhláška o využití územia“*